¶ multi faciũt ingrati. Greg⁹. Uidet ⁊ sequitur p̄sentē iesum:
qui bonum qđ intelligit/ quantotius operatur: hic talis etiā
et proficit ⁊ ad dei laudem alios accendit.

ET cum appropin/ ¶ Expositio Capi. XXI.
quasset ⁊c̄. Diuiditur hoc capitulum ī sex partes.
In p̄mo agitur de
pullo ⁊ asino ⁊ aduē
A tu dn̄i ī hierusalem.
In secunda de eiec/
tione ementiū ⁊ ven
dentium in templo:
ibi: Et intrauit ie/
sus in templum dei. In tertia de maledictione ⁊ arefac/
tione ficus: ibi: Mane autem reuertens in ciuitatem
⁊c̄. In quarta de questione potestatis sue facta sibi a phari/
seis ⁊ de baptismo iohannis: ibi. Et cum venisset in tem
plum ⁊c̄. In quinta de parabola duorum filioꝝ: ibi: Ho/
mo quidam habebat duos filios ⁊c̄. In sexta de pa/
rabola cultoris vinee qui nuncios patrisfamilias/ tandem fili/
um occiderunt. ibi: Homo erat paterfamilias ⁊c̄. Di/
cit ergo: a ¶ Cum appropinquasset hierosolymis ⁊
venisset bethphage ad mōtem oliueti. Bethphage
erat viculus sacerdotum in monte oliueti vbi alebant pecora
sua: non enim habuerunt portionem hereditariam in ter/
ra promissionis: Numeri. xxxv. a. Bethphage dom⁹ bucce
interp̄tat᷑. Et est compositū ex hebreo et greco. Beth enī
est hebreum: et sonat domus. Phage grecū ē: et interpreta/
tur comedere. De hoc Marc̄. xi. a. Luc̄. xix. e. Ioh. xii. b.
Allegorice Allegorice. Bethphage/ beata virgo in deuota respon/
sione. Luc̄. i. e. Magnificat anima mea dn̄m. Prouerb. xv.
a. Responsio mollis frangit iram. Item in blanda conque/
stione. Luc̄. ii. g. Fili quid fecisti nobis sic? Item in supplici
obsecratione. Ioh. ii. a. Fili: vinū non habent. Item beth/
phage confessio: in qua debet bucca nostra moram facere: in/
trare caute ⁊ exire. spirituales epulas sumere: se ab inimicis
defendere: filios: id est bona opera procreare: procreatos he/
reditare: ventos ⁊ procellas declinare: somnū vite p̄sentis
degustare. c ¶ Tunc iesus misit duos discipulos.
P. societatē misit duos discipulos mul/ de causis. Duos misit propter fraternam ⁊ charitatē. Luc̄. x. a. Mi/
sit illos binos et binos. Eccs. iiii. c. Melius est duos esse
q̄ vnum. Propter verbi auctoritatem. Ioh. viii. c. Duorū
hominū testimoniū verum est. Item p̄pter duplicem humi/
litatē. s. xi. d. Discite a me: q2 mitis sū ⁊ humilis corde. Itē
p̄pt geminā charitatē. i. xxii. d. Diliges dn̄m deū tuū ex to/
to corde tuo ⁊c̄. d ¶ Dicēs ei: ite. Esa. xviii. a. Ite ange/
li veloces ad gentē conuulsam ⁊ dilaceratā: ad populum ter
ribilem: post quem nō est alius: gentem expectantē ⁊ concul/
catam: cui⁹ diripuerūt flumina terrā eius. Ecce instant eun/
dum. Ite/ religiose. s. v. b. Luceat lux vestra coram homini/
bus. Item Ecc̄i. xxxvi. d. Si ē lingua curationis/ ē ⁊ mitiga/
tionis ⁊ misericordie. Item libenter. Roma. xii. c. Qui mise/
retur in hilaritate. i. Pet. v. a. Prouidentes non coacte sed
spontanee s̄m deum. Zach. ix. b. Circūdabo domū meam
ex his qui militant mihi euntes ⁊ reuertentes. e ¶ In ca/
Ps. 11. stellum: id est mūdum diminutum: quia diminute sunt veri/
tates a filiis hominū. s. veritas vite/ iusticie/ doctrine. Uite.
Unde Apoc̄. iii. a. Nomen habes q̄ viuas ⁊ mortuus es.
Doctrine. i. xxiiii. a. Multi pseudo prophete surgent ⁊ sedu
cent multos. Thren̄. ii. e. Prophete tui viderunt tibi falsa et
stulta: nec apperiebāt iniquitatem tuam/ vt te ad penitentiam
prouocarent. Ueritas etiam iusticie. Eccs. iii. c. Uidi sub so/
le in loco iudicii impietatem: ⁊ in loco iusticie iniquitatē. Itē
dicitur castrum mundus: quia impugnat deū erroribus. Un
de Roma. i. c. Qui cum cognouissent deum nō sicut deū glo
rificauerunt aut gratias egerunt: sed euanuerunt in cogitatio
nibus suis. Item impugnat fictionib⁹. ii. Timoth. iii. a. Ha
bentes quidem speciem veritatis/ virtutem autem eius abne/
gantes. Item voluptatibus. ii. Timoth. iii. a. Uoluptatum
amatores magis q̄ dei ⁊c̄. Luc̄. ii. e. Ecce positus est hic in
ruinam ⁊ in resurrectionem multorum ⁊ in signū cui contra/

a ET cūm ¶ Ca. XXI.
appropinq̄sset hiero/
solymis ⁊ venisset beth
b c phage ad mōtē oliu̇eti: tūc iē/
d sus misit duos discip̄los/ dicēs
e f eis: Ite ī castellū quod ꝯ vos ē:

dicetur. f ¶ Quod contra vos est. Dissimili cōuersatione.
s. xiiii. c. Uidentes eum supra mare ambulantem/ putauerūt
esse phantasma. Sap. xv. c. Estimauerunt lusum vitam no/
stram. Item pudibunda obiurgatione. Esa. xxx. b. Qui di/
cunt videntibus nolite videre: ⁊ aspiciētib⁹/ nolite aspicere no
bis ea que recta sūt.
s. viii. d. Quid no/
bis ⁊ tibi iesu fili dei?
Item tumida men/
tis obturatione. ii.
Timoth. iiii. a. Erit
enim tempus cū sa/
nam doctrinam non sustinebūt. Ps. Furor illis s̄m similitu/ Ps. 57.
dinē serpentis ⁊c̄. Itē. c Misit duos. Moraliter Isti Moraliter
sunt timor ⁊ amor. Timor soluit asinam ⁊ pullum. Nam ti/
mor dn̄i expellit peccatum. Ecc̄i. i. c. Amor veniam impe/
trat/ et sic ad iesum adducit. Luc̄. vii. g. Dimittunt᷑ ei pecca/
ta multa: quoniā dilexit multū. Isti sunt quib⁹ dn̄s apparuit
euntib⁹ in emaus: Luc̄. xxiiii. c. e Castellū/ moralit᷑ cor
peccatoris est/ excusationib⁹ quasi muris ⁊ p̄pugnaculis mu/
nitum. Ps. Quis deducet me in ciuitatē munitam? Ad qđ Ps. 59.
p̄dicti discipuli mittunt᷑ vt soluant asinam ⁊ pullum ⁊ addu
cant ad iesum. Asina ē caro lasciua/ pigra/ stolida/ onerifera.
Pullus/ carnalis affectus. Uterq̄ ligatur: id est voluptatū il
lecebris irretitur. Prouerb. vii. c. dicit mulier lasciua: Inte/
xui funibus lectulū meum: straui tapetibus pictis ex egypto.
Et. i. Irretiuit eū multis sermonib⁹/ ⁊ blāditiis labioꝝ p̄tra
xit eum. Lectulus meretricis est voluptas: funes qui retinēt
et illaqueant sunt lasciuia: iuuent⁹/ sanitas corporalis/ pro/
speritas mūdialis: funiculus triplex qui difficile rumpitur:
Eccs. iiii. c. Si a p̄dictis funib⁹ soluti fuerint asina ⁊ pull⁹:
poterit eis dn̄s insidere/ vestimentis virtutum superpositis:
et turbarum vestibus in via stratis: id est sanctoꝝ martyrum
exemplis consideratis. Sicut dicitur Iaco. vlt̄. b. Exemplū
accipite exit⁹ mali ⁊ lōganimitatis. i. diuturne expectationis
⁊ laboris ⁊ patientie tribulationū p̄phās q̄ locuti sunt ī noīe
dn̄i. Et sic dn̄s cum asina ⁊ pullo ingredietur supnā hierusalē.
¶ Nota aūt quantū
¶ Moraliter. a ¶ Et cū appropinquasset hierosoly/ Moraliter
mis. Dominus hierosolymam appropinquauit/ cum genus
humanum qđ a demonibus fuerat conculcatum misericordi/
ter visitauit. Luc̄. i. g. Uisitauit nos oriens ex alto. Uisita/
uit inquā vt videret angelum pacis: id est ipsum dei filium.
De quo Esa. xxvii. a. Quis dabit me spinam ⁊ veprem? In
p̄lio gradiar super eam/ succendam eam pariter: an potius
tenebo fortitudinem meam? q. d. quis dabit me misericor/
dem et impium/ crudelem et asperum? q. d. iniquitas vestra
de misericorde faciet crudelem: in p̄lio dure correctionis/
gradiar super eam deiiciendam: succendam eam igne vltio/
nis: an potius tenebo fortitudinem meam? q. d. tenebo:
et mittam angelum meum qui faciet mihi pacem cum vinea
mea. Unde Iob. xxxiii. c. Si fuerit angelus pro eo loquens
vnum de similibus vt annunciet hominis equitatem: misere/
bitur eius. q. d. si angelus magni consilii vnus de tribus fue/
rit locutus deo patri pro homine supplicādo: vt annūciet ho/
minis equitatem: id est in se vere nature humane veram con/
formitatem ostendat/ miserebitur eius pater. Uenit autem
bethphage: qđ interpretatur domus bucce: ⁊ significat con/
fessionem: vt. s. In qua debemus esse mansionarii/ non ho/
spites vnius noctis p̄tereuntes: et sic ad nos venit iesus.
Nam veritati confessionis occurrit pax recōciliationis. Ps.
Misericordia ⁊ veritas obuiauerunt sibi: iusticia ⁊ pax oscu/ Ps. 84.
late sunt. Nam si in ore peccatoris fuerit veritas confessio/
nis: occurrit ei misericordia domini peccata remittentis ⁊ ita
iusticia condemnans ⁊ accusans peccata ⁊ pax remittens et
reconcilians seinuicem osculantur. Esa. lvii. d. Creaui fruc/
tum labiorum pacem: pacem ei qui longe est et qui prope
est. De multis tn̄ potest dicere dominus: O iuda filium ho/
minis osculo tradis? Luc̄. xxii. e. b Ad montem oli/
ueti. Oliua signum est pacis. Unde columba ad arcam
* rediens in signum

¶ Nota autem quãtum ad litteram: ꝙ dño veniente ĩ hierusa/lem a hiericho / pretermittit mattheus quomodo venerit in bethaniam / ⁊ parata sibi cena in domo simonis leprosi ⁊ mi/nistrante martha / maria vnxit pedes ei⁹: qḋ factum est in sab bato ante ramos palmarum. In crastino vero de bethania p bethphage venit in hierusalem. Et cũ esset in via misit du/os ⁊c. Castellum ad litteram vocat hieru salem despectiue. a ¶ Et statim iuenie/tis asinam. Ad lit teram / in hierusa/lem erat asina cõmu nis siue deputata cõ

Zach.9.c. Esa.62.d. munibus vsib⁹: pau peres enim non po/terant habere iu/menta: et erat ante domum alicuius li/

Marci.11.a. Luc.19.c. Ioh.12.b. gata: ⁊ qui ea idige/bat die qua habuit vsũ ei⁹ pabulum ei dabat. Scdm Rab. et Chrys. asin⁹ aĩal immundũ est et pre ceteris iumẽtis ma/gis irrationale ⁊ stul tum et infirmum et ignobile et magis oneriferum: sic fuerunt homines ante christi aduentum / idolatrie passionibus diuer/sis inmũdi / ⁊ irrationales / verbi ratione carentes: quantum ad deum stulti. b ¶ Alligatam. Chrys. Liberum est nob anteꝗ peccemus / sequi diaboli voluntatem aut non: sed si se/mel peccantes obligauerim⁹ nos ei: iam nostra virtute eua/dere non possumus. Sic nauis fracto gubernaculo ducit vbi vult tẽpestas: sic ⁊ homo perdito dei auxilio nõ qḋ vult agit ſ qḋ diabol⁹: Et nisi de⁹ soluerit eũ / in vinculis vsq₃ ad mor tem permanebit. Sic videm⁹ in istis mũdialib⁹ regnis. Ne/mo potest facere seipsum regem / sed populus creat ipsum: cũ fuerit rex factus iã habet ptãtem in hoĩb⁹: ⁊ nõ põt pp̃ls iugũ de ceruice sua repellere: sic prima voluntas in necessitatẽ con/uertit: postꝗ homines posuerũt thronum diaboli in cordi/bus suis / iam nemo potest eos eripere nisi solus de⁹. c ¶ Et pullũ cũ ea: Habuerat eni asina pullũ. d ¶ Soluite et adducite mihi. Dñs hic exp̃mit potestatẽ quã discipulis tradidit. ĩ. xvj. c. et. xviij. c.

Moraliter * rediens in signum pacis ⁊ reconciliationis ramũ oliue porta uit: Geñ. viij. b. Mons autem oliueti est excellentia vel cu/mulus pacis que offertur confitenti ⁊ perseueranti reseruat. Joh. xiiij. d. Pacem relinquo vobis: pacem meam do vo/bis ⁊c. Pacem cumulauit domin⁹ / quia iniuriam passus: pa/cem oblatam non solum non renuit / sed iniurianti eam humi/liter obtulit ⁊ ad eum personaliter venit: ⁊ qḋ maius est de in/iuria sibi facta pacem comparauit. Esa. liij. b. Vulneratus ẽ propter iniquitates nostras: attritus propter scelera nostra: disciplina pacis nostre super eum. Ut autem veraciter nos deo patri reconciliaret / sororem nostram sibi matrimonio co/pulauit. Item per montem oliueti significatur cumulus me/dicine: Nam oleum lenitiuũ est ⁊ medicinale. Laudabilis est infirmis medicus: qui sanat ĩfirmũ sumptibus suis: laudabi/lior ꝙ proprijs: superlaudabilis vero ꝙ de seipso facit medici nam. Sic fecit dñs qui quasi tyriacam carnem suam nobis cõ tulit. De qua medicina Eccĩ. xliij. c. Medicina omniũ in fe/stinatione nebule ⁊ ros obuians ab ardore venienti. Nebula ardorem solis temperat / refrigerium prestat / terras fecundat / solem iuisibilẽ facit: sic christi humanitas. Item per montẽ oliueti significat cumulus misericordie. Magna quidem mi/sericordia est peccatorem non punire / vindictas differre / pec/catorem expectare / reuertentẽ clementer recipere. Maior ve/ro est offensam in reconciliationem offendentis ⁊ exultatio/nem cõuertere. Cumulata est misericordia offendenti semper dimittere ⁊ sua dare. Sic fecit dñs: quia similitudinem dei quã homo perdidit peccando / assumendo carnem reddidit: ⁊ sic offensam in exultationem ipsi offendenti conuertit / ipsas iniurias relaxauit et inimicum secũ in glo ria sublimauit. Un/de Eccĩ. xxxvj. a. Glorifica manum ⁊ brachium dextrum: extolle aduersarium 25.q.3.§.i. et affige inimicum. De prima misericor dia. Threñ. iij. c. Misericordie domi ni quia non sumus consumpti: quia nõ defecerũt miseratio/nes eius. De secun/ Ar. tercdiis da. Ps. Miserere †Ps.50. mei deus ſm mag/nam misericordiam tuã. De tertia. Ibi/dem. Et ſm multitu dinem miserationũ tuarum ⁊c. e ¶ Et si quis vobis ali quid dixerit: id ẽ in predicatione aliqḋ impedimentum fecerit. f ¶ Dicite / p̃/dicãdo. g ¶ Quia dñs his. i. peccatorib⁹ / op⁹ habet: vt impleat sedes paradisi. h ¶ Et confestim dimittet eos. Hoc est qḋ dicitur de viro iusto: Et folium eius: id est verbũ Ps.1. non defluet. Non sic pharao: qui noluit dimittere populum dñi. Exo. v. a. i ¶ Hoc autem factũ est vt adimplere/tur qḋ dictum est per prophetã: Zach. ix. b. k ¶ Di/centem: dicite filie sion: ecce rex tu⁹ venit tibi man suetus. Tibi acq̃sitiue: vel diasyrmice. s. tibi venit / vel tibi mansuetus. l ¶ Sedens super asinam ⁊ pullum: suc/cessiue / filium subiugalis. Euntes autem discipu/li fecerunt sicut precepit illis iesus ⁊c. Chrys. Uis cognoscere mansuetudinẽ venientis / considera speciem aduẽ/tus eius. Non sedet in curru aureo preciosa purpura fulgẽs: nec ascendit super feruidum equum discordie amatorem et li/ Job.39.c. tis: qui glorie iactantia pectus habet repletum: qui de lon/ge odoratur bellum ⁊ gaudet ad vocem tube: ⁊ cũ viderit san guineam pugnam vel turbam dicit in corde suo / bene factum est: sed sedet super asinam tranquillitatis ⁊ pacis amicam. Non autem vides in circũitu eius splendentes gladios aut cetera ornamenta armorũ terribiliũ. Sed qd: Ramos fron/dentes testimonia pietatis. Uenit ergo mansuet⁹ / non vt ꝓpt potentiam timeretur: sed vt ꝓpter mansuetudinem amaretur. m ¶ Plurima autem turba strauerũt vestimenta sua in via: alij autem cedebant ramos de arborib⁹ ⁊c. Osanna / hebreum est. i. salua obsecro. Isidorus. Osanna interiectio deprecantis est. n ¶ Filio dauid. Ita exponit ſm ꝙ ablatiue ponit. Filio. i. a filio vel p filiũ. o ¶ Bñdi/ctus qui venit in noĩe dñi. i. ad honorẽ eius. p ¶ Osã na in altissimis. i. salua in altissimis qui prius saluabis ab inferis. q ¶ Et cum intrasset hierosolymã / cõmota est vniuersa ciuitas. Interliñ. Mirans frequentiam ne/sciens veritatem. Ps. Sana ɔtritiones eius. r ¶ Dicens Ps.59. q̃s ẽ hic: ppl̃i autẽ dicebant: hic est iesus ꝓpheta. Deut. xviij. c. Prophetam suscitabit dñs ⁊c. s ¶ A naza/reth galilee. Chrys. Pueri laudẽ loq̃bant: viri insaniã. t ¶ Et itrauit iesus ĩ tẽplũ dei. Ingressus ĩ vrbẽ p̃mo adijt tẽplũ: dãs formã religionis: vt q̃quo imus p̃mo domũ oro/nis adeam⁹ / si ibi ẽ. v ¶ Et eijciebat oẽs vendentes et emẽtes ĩ tẽplo. Eiecit alia vice / sic dic sol⁹ iohãnes: Joh. ij. c. Sed ĩ bacyltia electiõe dic Marc⁹. xj. b. Lucas. xix. g.

---

a et statim inuenietis asinam al-
b ligatam / et pullũ cum ea: sol-
c uite ⁊ adducite mihi. Et si q̃s
d
f vobis aliquid dixerit: dicitẽ
g q̃uia domin⁹ his opus habet
h et ɔfestim dimittet eos. Hoc
i autem factum est / vt adimple
retur qḋ dictum est per pro/
k phetam / dicentem: Dicite fi/
lie sion: ecce rex tuus venit ti/
l bi mansuetus sedens sup asi/
nam / ⁊ pullum filium subiu/
galis. Euntes autem discipu
li fecerunt sicut precepit illis
iesus. Et adduxerũt asinam
et pullum: ⁊ imposuerunt sup
eos vestimẽta sua: et eum de/
m super sedere fecerunt. Plũri/
ma autem turba strauerũt ve/
stimenta sua in via. Alij au/
tem cedebant ramos de ar/
boribus / et sternebant in via.
Turbe autem que precede/
bant ⁊ que sequebantur: cla/
mabant / dicentes: Osanna fi
n
o liõ dauid: benedictus qui ve
p nit in nomine domini: osan/
q na in altissimis. Et cum itras/
set hierosolymam / commota
r est vniuersa ciuitas / dicens:
Quis ẽ hic: Ppl̃i aũt dicebãt:
s Hic est iesus ꝓpha ã naza/
t reth galilee. Et itrauit iesus ĩ
v tẽplũ dei: et eijciebat oẽs ven/

B

Marci.11.b. Luc.19.g. Joh.2.c.

¶ Et mensas nũmulariorum

dentes τ ementes in templo:
a et mēsas nūmulariorꝝ τ ca-
b thedras vendentiū colūbas
c euertit/ et dicit eis: Scriptum
est: dom⁹ mea dom⁹ orationis
d vocabit: vos autē fecistis illā
e speluncā latronū. Et accesse-
runt ad eū ceci τ claudi in tē-
f plo/ τ sanauit eos. Videntes
autem principes sacerdotū et
g scribe mirabilia q̄ fecit/ et pue
ros clamātes in tēplo τ dicen
tes: osanna filio dauid: indi-
h gnāti sunt τ dixerūt ei: Audis
i q̄d isti dicūt? Jesus autē dixit
eis: Vtiq₃: Nūq₃ legisti: q₂ ex
ore infantiū τ lactentiū pfeci-
k sti laudē? Et relictis illis abijt
foras extra ciuitatē in betha-
l niam: ibiq₃ māsit. Mane aūt
m reuertēs in ciuitatem esurijt.
n Et vidēns fici arborē vnam
o secus viam venit ad eam: et
p nihil inuenit i ea nisi folia tm̄:
q et ait illi: Nunq₃ ex te fructus
nascatur in sempiternum: Et
r arefacta est cōtinuo ficulnea.
s Et vidētes discipli mirati st-

F a ¶Et mēsas nūmulariorꝝ. Jlla Glo. Mēses nūmulariorū ꝛc. exponit lrām. Hiero⁹. Scdm mysticos sēsus q̄tidie iesus igredit tēplū pr̄is/ τ eijcit oēs/ tā epos q₃ pbyteros/ τ tā diaconos q₃ laicos τ vniuersā turbā de eccīa sua: τ vni⁹ criminis habet vendētes parit et emētes: Scptū eni ē: Gratis accepistis ꝛc. s. x. a.

Mensam q₃ nūmulariorꝝ subuertit ꝓpt auariciā sacerdotū. Altaria dei mensas nūmulariorꝝ appellari ostēdit in tēplo: q₂ pdicta ruina maxime ex culpa sacerdotum fuit τ inde pcessit radix pditionis. Vn̄ Ezech. ix. c. A sanctuario meo incipite. Glo. i. a sacerdotib⁹. Qui enim in populo fuerūt causa pcti: pmeruerūt supplicia. Jtē Chrys. Cor τ stomach⁹ ecclesie sacerdotes: q̄ si peccauerint: tot⁹ pp̄ls ɔuertit ad peccādū. Vnusq̄sq₃ eni christian⁹ p suo pctō reddet rationē: sacerdotes aūt nō tm̄ p suis s etiā p oim subditorꝝ pctis. Queadmodū vidēs arborē pallētib⁹ folijs marcidā/ itelligis q aliquā causā habet circa radicem: ita cū videris populū indisciplinatū/ sine dubio cognosce/ q₂ sacerdotiū ei⁹ nō ē sanū. a ¶Mēsas nūmulariorꝝ .i. scripturas. Nouo enim testamēto succedente priori euerse sunt scripture eorꝝ. b ¶Et cathedras vendentiū colūbas euertit. Zach. vlt. d. Nō erit vltra mercator in domo dn̄i. Eccl. xxvj. d. Due species difficiles τ periculose mihi apparuerūt. Difficile exuit negociās a negligētia sua. Chrysostom⁹. Qui voluerit esse mercator/ pijciat de ecclesia: dicente pheta: Quia nō cognoui negociationē: introibo in potētias dn̄i. ij. Timoth. ij. a. Nemo militās deo iplicat se secularib⁹ negocijs. Sic q̄ ābulat int duos iimicos volēs ābob⁹ placere/ sine maliloq̄o eē nō pōt: q₂ necesse ē vt illi de isto vel isti de illo male loq̄t: sic q̄ emit vl vēdit sine piurio eē nō pōt. S₃ nec stabilis ē eorꝝ substātia: aut eni ipsis viuētib⁹ peritura est: aut a malis heredib⁹ dissipāda: aut ad extraneos τ inimicos vētura. Nō pōt ad bonū pficere/ qd ɔgregat de malo. Sicut cū cribrat triticū/ tandē nihil remanet in cribro nisi puluis τ stercus: sic substātia negociatorꝝ int emptionē τ venditionē perit τ nihil remanet nisi pctm̄. Vn̄ Eccl. xxvij. a. Sicut in pcussura cribri pmanet puluis: sic aporia hois in cogitatu illi⁹. Antiq̄ artificia laudauerūt: apostoli piscatores fuerūt: paulus sutor tabnaculorꝝ. Ego ostendā qui nō sunt negociatores/ vt intelligas oēs alios esse negociatores. Quicunq₃ rem cōparat nō vt integrā τ imutatā vendat/ sed vt opus faciat ex ea: ille nō ē negociator: q₂ nō tm̄ vendit rem sed artificium: Vt faber nō vendit ferrū/ sed artificiū. Super omnes negociatores plus maledict⁹ est vsurari⁹/ ppter causas multas/ de q̄bus alibi. Versus. Qui sacrum vendūt vel pro sacris preciū dant: Hos pcul expello facto de fune flagello c ¶Et dicit eis: scriptū est/ dom⁹ mea dom⁹ orōnis vocabit: Esa. lvj. c. d ¶Vos aūt fecistis illā speluncā latronū. Hiere. vij. b. Nunq̄d speluca latronū facta ē dom⁹ ista in q̄ inuocatū ē nomē meū in oculis vr̄is? e ¶Et accesserūt ad eū ceci τ claudi in tēplo τ sanauit eos. Joh. ix. g. Jn iudiciū ego in hūc mūdū veni: vt q̄ nō vidēt videāt et q̄ vidēt ceci fiāt. Esa. xlij. c. Quis cecus nisi seruus meus? f ¶Vidētes aūt pncipes sacerdotū τ scribe mirabilia q̄ fecit/ iesus: maxie in eiectione hoim p se solū. g ¶Et pueros clamātes i tēplo τ dicētes osanna filio dauid. Chrys. Si voces clamātiū mētiūt: interrogate o sacerdotes sanitates egrotātiū. h ¶Jndignati sūt τ dixerūt ei: audis q̄d isti dicūt: q. d. si iust⁹ esses talē famā declinares. i ¶Jesus aūt dixit eis: vtiq₃: Nūquā legistis: ex ore infantiū et lactentiū pfecisti laudē? Nō rn̄det vnde calūniari possent: Nō eni dicit: faciūt bn̄/ q₂ me laudāt vel errāt/ q₂ pueri sūt: sed modeste rn̄det τ verba puerorꝝ testimonio sacre scripture cōfirmat. k ¶Et relictis illis abijt foras extra ciuitatē in bethaniam: ibiq₃ mansit. Quidā libri nō habēt extra ciuitatem: sed Rab. ponit. l ¶Mane aūt. Marc⁹. xj. b. narrat h factū añ eiectionē vēdētium de tēplo. Sed Glo. sup Exo. xij. videtur velle q eiecit bis: ipsa. s. die palmarū τ sequēti. Dicit q̄: Mane autē/ secunde ferie. m ¶Reuertēs i ciuitatē esurijt. Rab. Jesus oñdēs vitate carnis: Vl esurijt salutē credētiū. Jtē Chrys. Esurijt nō q̄si hō cibū/ s q̄si de⁹ salutē humanā. Mane esurit: q₂ semp esurit etiā i cruce: Joh. xix. c. l ¶Mane aūt ꝛc. Eccs. xj. c. Mane semina semē tuū: τ vespe nō cesset man⁹ tua. Ps. Vespe τ mane τ meridie narrabo τ annūciabo. Chrys. Vide mutatiōes hui⁹ mundi p singula secula τ mane iuenies τ vespe. Ecce factū ē mane sup adā: qn̄ dedit ei de⁹ p̄cepta iusticie q̄si lucē: post crescēte iniq̄tate/ iusticia q̄si lux recessit. Jtē mane sb noe/ sb abraā/ moyse/ esdra τ zorobabel/ τ lux testamētū. Tādē sexto mane christ⁹ τ iā christianorꝝ iiq̄tate crescēte aufert de⁹ grām q̄si sol radios. Luc. xviij. b. Putas cū venerit fili⁹ hois iuenerit fidē i tra? Septimo mane datur⁹ ē gaudiū. Ps. Ad vesperū demorabit flet⁹: τ ad matutinū leticia. Ergo p istos sex dies laborauit: septimo requiescet. Sentētia ē Chrys. Quis nō verba oino. n ¶Et vidēs fici arborē vnā. Hilari⁹. Arbori fici pmus flos in pomis ē: q̄ cōmunit grossi nuncupāt: postea interne fecūditatis virtute exuberāte/ eiusdē forme poma prumpūt τ vsq₃ ad maturitatē fructuū puehunt: quib⁹ prorumpentib⁹ priora decidūt solutis eorꝝ radicibus: si tm̄ acciderit vt in summitate virgularū herētes non decidāt a radicib⁹ poma cetera maturitatē preueniūt. Jgit ppria ē synagoge similitudo. Primos eni fruct⁹ quos ab exordio ptulerat grossorꝝ exēplo amisit: q₂ plebem eius inutilē/ plebs fidelis τ vsq₃ ad ɔsūmationē temporꝝ manēs ptraxit. Verūtn̄ primi credētes ex israel. s. apostoli inter legem τ euangeliū grossorꝝ more inherentes/ ceteros resurrectiōis gloria τ tempore anteibūt. Jtē Chrys. Arbor fici synagoga ē: q₂ multa grana sub vno cortice. Ps. Qui habitare facit vni⁹ moris in domo. Folia fici viridia sūt τ ad similitudinē man⁹ formata. Job. xxxix. b. Penna struthionis ꝛc. o ¶Secus viam: et ideo non in via que est christus. p ¶Venit ad eam τ nihil inuenit in ea nisi folia tm̄. i. verba. Versus. Est ficus sterilis hypocrita vel balanita: Qui pferre solet bona verba bona sine vita. De bonis folijs. Ezech. xlvij. c. Et folia ei⁹ ad medicinam. q ¶Et ait illi: nunq₃ ex te fruct⁹ nascat in sempiternū. Nescit an hec maledictio fuerit die sequēte. Non autem incongrue loquit fico: per hoc innuēs q in signū iudee hoc faciebat p maiori parte synagoge quā sciebat nō cōuertendā. Fruct⁹: q̄si null⁹ iust⁹ delectet in fructu suo. Vn̄ Marc. xj. b. Jā nō āpli⁹ i ęternū ex te ꝛc. r ¶Et arefacta ē ɔtinuo ficulnea. Chrys. Sermo ei⁹ q̄si flamma descendit ad radices ei⁹. s ¶Et vidētes discipuli mirati sūt. Chrys. Mirati sunt q₂ inconsuetū erat ei punire qd nūc primo ostendit: et nō in alia planta/ sed omniū abūdantissima.

Marginal references (left): ¶.ex multis 6.q.7.c.et hoc dixim⁹ — Esa.56.c. — Hiere.7.b. — Marci.11.c. — Luc.19.b. — Ps.70.

Marginal references (right): Ps.8. — Marci.11.b. — Ps.54. — Ps.29. — Ps.67.

Dicentes/ quō ɔtinuo

a dicẽtes: Quomodo conti-
b nuo aruit? Respõdens autẽ
iesus ait eis: Amen dico vo-
bis: si habueritis fidem ⁊ non
c hesitaueritis: nõ solum de fi
culnea facietis: sed et si mõti
huic dixeritꝭ: tolle ⁊ iacta te in
d mare: fiet. Et õmnia quecūq̃
petieritis in oratione creden-
e tes, accipietis. Et cũm venis-
f set in templum: accesserũt ad
g eum docentem, principes sa-
cerdotum ⁊ seniores populi,
h dicẽntes: In q̄ potestate hec
i facis? Et quis tibi dedit hanc
k potestatẽ? Respõdẽs aũt ie-
sus dixit eis: Interrogabo vos
et ego vnũ sermonem: quem
si dixeritis mihi: ⁊ ego vobis
dicam in qua potestate hec fa
cio. Baptismũ iohannis vn-
l de erat: e celo ân ex hoibus?
m At illi cogitãbant inter se, di-
centes: Si dixerimus e celo:
dicet nobis: Quare ergo non
n credidistis illi? Si aũtem di-
xerimus ex hominibꝰ: timemꝰ
turbam: Omnes enim habe-
bant iohannem sicut prophe-
o tam. Et respõndentes iesu di
xerunt: Nescimus. Ait illis ⁊
p ipsẽ: Nec ego dico vobis in
q q̄ potestate hec facio. Quid
r autem vobis videtur? Hõmo
s quidam hãbebat duos filios
t et accedens ad primũ dixit:
v Fili: vãde hodie operare in
x vineam meam. Illẽ autem re
y spondens ait: Nolo. Põ-
stea autem penitentia motus
z abijt. Accẽdens autem ad
& alterum dixit similiter. At illẽ

a Dicentes quomodo continuo aruit, post maledi-
ctionem. b Respondẽs autem iesus ait eis: amen
dico vobis: si habueritis fidem ⁊ non hesitaueritꝭ.
Iaco.j.a. Postulet in fide nihil hesitãs. s.xvij.c. Si habue
ritꝭ fidẽ ⁊c. c Nõ solũ de ficulnea facietꝭ: sꝫ et si mõ
ti huic dixeritis
tolle te ⁊ iacta te
i mare, fiet. Apoc.
viij.c. Secũdus an-
C gelꝰ tuba cecinit: et
Marci.11.c. ecce mõs magnꝰ ig-
Luc.17.b. ne ardẽs missus ẽ in
mare. Hieroꝰ. Cre-
dimus apostolos h
Job.14.b. fecisse: sed ideo scrip
et.16.c. tum nõ esse, ne infi-
delibus maioꝛ dareꝭ
cõtradicẽdi occasio:
quando q̄dem mino
ribus signis que scri
pta sunt nõ credũt.
d Et omnia que
Marci.11.b. cunq̃ petieritis
Luc.20.a. i oratione credẽ-
tes, nõ hesitantes:
accipietis. Hoc
cõtinuatur ad id qđ
dicitur Luc.xvij.b.
Dñe adauge nobis
fidẽ. Et dixit iesus:
omnia ⁊c. Iosue.j.
a. Omnẽ locum quẽ
calcauerit vestigium
pedis vestri vobis tradã. Vt igitur innitamur fortius vt pes alter eneruetur quo mẽs ad terrena gradiꝭ: iuxta qđ angelus benedicens iacob fecisse legitur: Geñ.xxxij.f. e Et cũ venisset in templum, vt oraret et doceret ⁊ exemplũ nobis daret: sicut dixit superius illa Glo. Et intrauit ⁊c. f Accesserũt ad eũ docẽtẽ: nõ vt doceanꝭ cũ ꝑplo: ſ vt docẽtem caperẽt in sermõe: Vñ interrogãt temptãdo. g Principes sacerdotũ ⁊ seniores populi. Hiere. xxiij.c. A prophetis hierusalem egressa est pollutio super omnẽ terrã. Danieꝭ.xiij.a. Egressa est iniquitas a babylone a senioꝛibus iudicibꝰ q̄ videbanꝭ regere ꝑpl'm. Chryſ. Cogitabãt sacerdotes i doloꝛe apud se: Nos fueramꝰ columne tẽpli: ⁊ ecce super eum recumbit tota ecclesia. Nos fuimus tacentiũ scripturarum quasi lingua visibilis: ⁊ ecce ille resonat in medio tẽpli: ⁊ nos contempti tacemus, quasi cithara dissipata. Nos fuimꝰ patres ꝑpli: mõ ille generat filios ⁊ nos steriles sumus. h Dicentes: in qua potestate hec facis: quasi non dei sed diaboli. s.xij.b. In beelzebub principe demonioꝝ ⁊c. Joh.ij.d. Quod signum ostendis nobis quia hec facis? i Et q̄s tibi dedit hanc potestatẽ. Hieroꝰ. Diuersis verbis eandem calumniam struunt: quã. s.xij.b. Hic non eijcit demonia ⁊c. Iaco.j.c. Oẽ datũ optimũ ⁊c. k Rñdẽs aũt iesus dixit illis: interrogabo vos ⁊ ego vnũ sermonẽ ⁊c. Baptismus iohannis vnde erat: e celo id est a deo: l An ex hoibus: id ẽ ex fictione hominũ? Chryſ. Proposuit eis questionem vndiq̃ catenatã, nõ vt respõdẽtes audiret: ſ vt ipediri nõ interrogarẽt. Vñ. s.vij.a. Nolite sanctũ dare canibꝰ. Et nõ decebat vt ipse transgredereꝭ p̄ceptũ qđ ipse dederat. m At illi cogitabãt inꝭ se dicẽtes: si dixerimꝰ e celo dicet: q̄re ḡ nõ credidistꝭ illi. Et reuera ipsi non crediderũt ei. Vnde. s.xj.c. Venit iohannes neq̃ mãducans neq̃ bibens, ⁊ dixerunt: demonium habet. Et.j.eodem. Non credidistis illi. n Si aũt dixerimꝰ ex hoibꝰ timemꝰ turbã: oẽs eni habebãt iohannẽ sicut ꝓpham, preꝭ sacerdotes ⁊ seniores populi: qui omnes bonos persequebanꝭ o Et respõdẽtes iesu dixerũt: nescimꝰ. Chryſ. Mendacia si non habent quos decipiant, ipsa sibi mentiuntur. p Ait illis ⁊ ipse: neq̃ ego dico vobis in q̄ potestate hec facio. q.d. postq̄ non vultis dicere que scitis: nec ego dico vobis que scio. q Quid aũt vobis videꝭ. Chryſ. Quis reos ꝓponit i causa: ⁊ ipsos iudices petit? Magna fiducia ẽ iusticie vbi ad-
uersario causa com-
mittitur. r Ho-
mo quidam ha-
bebat duos fili-
os. Ad idem pro-
ponitur hec parabo
la ad qđ illa. s.xx.a.
Simile est regnum
celoꝝ homini pa-
trisfamilias qui exijt s.14.a.
primo mane ⁊c. In
vtraq̃ enim insinu-
at dominus iudeos
elatos ⁊ superbos, a
fide catholica elec-
tos ⁊ exclusos: genti
les ꝟo humiles ⁊ pe
nitentes adm issos.
Sub parabola ergo
arguit eos dominus
ostendens regnũ ab
his auferẽdum, qui
aperte veritati obui
ant. Et exponiꝭ pa-
rabola đ populo gẽ
tium: id est intelligi-
tur ꝑ primũ filium q̄
fuit de noe: ⁊ de po-
pulo iudeoꝝ, qui per secũdũ: q̄ fuit de abraã. Exponiꝭ etiam de iustis ⁊ pctõꝛibꝰ. Scdm hoc expositio procedit Chryſ. Rab. Vel primus filiꝰ populus seculariter viuẽs: alter clerici, qui videntur cum ꝯstituunꝭ preesse alijs ꝓmittere se vineã colere. Sed melioꝛ est laicus qui in p̄ma facie profiteꝭ vitã secularẽ: reuera autem plus studet in spũali q̄ sacerdos qui in prima facie ꝓfiteꝭ vitam spũalem, et reuera complectiꝭ vitam carnalẽ. Quis aliq̄n videt clericũ cito penitentiã agentẽ et si rephensus humiliauerit se, non ideo dolet quia peccauerit: ſ ꝯfundiꝭ, q2 ꝑdidit gloꝛiã suã. Citius ꝯuertunꝭ q̄ desiderũ i mũdialibꝰ ⁊ voluptatibꝰ carnalibꝰ seipsos mãcipauerũt. Item Chryſ. Melius est apud deum nõ ꝓmittere ⁊ facere q̄ non facere ⁊ ꝓmittere. Eccs.v.a. Si q̄d vouisti deo ne moreris reddere: displicet enĩ ei infidelis ⁊ stulta ꝓmissio. Duo filij sunt laicoꝝ conditio ⁊ oꝛdo sacerdotũ. Prioꝛ filꝰ populus, deinde sacerdotes: alioq̄n ante creati sũt rectores q̄ regerent. Nõ eni populus ꝓpter sacerdotes creatus ẽ: sed sacerdotes ꝓpter populũ. Nã ⁊ mũdus p̄us factꝰ est: deinde rectoꝛ homo. Dicit ḡ: Homo q̄dã. Chryſ. Nemo existimet christũ ideo habuisse humanã naturã tm̃: nã et pater dictus est homo: vt sic liberaretur filius ab hereticoꝝ blasphemijs. Item. Chryſ. In parabolis significat ꝑsonas eoꝝ: vt ipsi aduersus se sententiam dicent: Sicut dauid. ij. Regꝭ. xij.b. s Habebat duos filios: populum gentilem ⁊ iudaicũ. t Et accedẽs ad primũ. Interliñ. gentilem qui a noe. Sed ꝯ. Exo.iiij.f. Primogenitꝰ meus israel. Rñsio. Gentilis est p̄mus tpe, oꝛigine, multitudine: iudeus dignitate, fide, familiaritate. Vnde Chryſ. Gentiles erant ex tpe noe: iudei ex abraam. v Dixit: fili vade hodie opare in vineam meã. Chryſ. Quid ẽ opari i vinea? Iusticiã facere. x Ille autem respõdẽs ait: nolo: Cum naturali legi non obedit ⁊ liberi arbitrij diuitijs abusus est. y Postea autem penitentia motꝰ abijt, in aduẽtu christi. z Accedens autem ad alterũ dixit similiter. Iob. xix. c. Seruũ meũ vocaui ⁊ nõ rñdit mihi: oꝛe ꝓprio depcatꝰ sum illum: halitũ meum exhoꝛruit vxoꝛ mea. & At ille respõdens ait: eo dñe. Exo.xix.b. et.xxiiij.a. Omnia quecũq̃

respõdens ait: Eo domine:
a et nõn iuit: Quis ex duob⁹
fecit volũtatem patris: Di
cunt ei: Primus. Dicit illis
b iẽsus: Amen dico vobis: qꝛ
c publicani et mẽretrices pꝛe
d cẽdũt vos ĩ regnũ dei. Ue
e
f nit ẽnim ad vos iohãnes in
g via iusticie: ẽt nõ credidistis
h ei. Publicãni autẽ ꝛ mere
i trices crediderũt ei: võs au
k tem videntes / nẽc penitẽtiã
habuistis postea vt credere
l tis ei. Aliãm parabolam au
m dite. Hõmo erat paterfami
lias qui plantauit vineam: ꝛ
n sepẽm circũdedit ei: ẽt fodit
o
p in ea torcular: ẽt edificauit
q turrim: ꝛ lõcauit eam agrico
r lis: et perẽgre pꝛofectus est.
s Cũm autẽ tempus fructuũ

appropinqꝛsset: misit seruos
suos ad agricolas vt accipe
t rent fruct⁹ eius. Et ãgricole
v apprẽhẽsis seruis eius / aliũ
x cẽciderũt: ãlium occiderũt:
y
z aliũm vo lapidauerũt. Itẽꝝ
misit alios seruos plures pꝛi
a oꝛib⁹: ẽt fecerũt illis similiꝛ.
b Nõuissime aũt misit ad eos
c filiũ suũ / dicẽns: Uerebunꝛ
d forsitan filiũ meũ. Agricõle
autẽ videntes filiũ / dixerunt
intra se: Hic est heres / veni
e te occidamus eum: ꝛ hãbebi
f mus hereditatẽ eius. Et ãp
pꝛehensum eum eiecerũt ex
g tra vineã / ꝛ occiderũt. Cũm
ergo venerit domin⁹ vinee:
quid faciet agricolis illis?
h Aiũnt illi: Malos male pꝛ
i det ẽt vineã suã locabit aliĳs

locut⁹ est faciem⁹. a Et non iuit: Quis ex duob⁹ fecit volũtatem patris: Dicunt ei: Primus. Chꝛysostomus. Aduersus se sentẽtiam ferunt: quam ꝛ ipse cõfirmat dicens: Amen ꝛc. b Dicit illis iesus: Amẽ dico vobis: qꝛ publicani: vt mattheus. s. ix. a. c Et meretrices: vt magdalena: Lucl. vij. g. d Pꝛecedũt vos. De pꝛesenti dic: quia vbi aliquis pꝛecedit / videꝛ esse qui sequitur. Sic ergo innuitur qꝛ iudei quãdoqꝫ ingressuri et credituri sunt. e In regnũ dei / celũ vel ecclesiã. f Uenit enim ad vos iohãnes in via iusticie: id est in pꝛeceptis dei: g Et non credidistis ei. Chꝛysostomus. Uos sacerdotes quasi iudices non pꝛo narum sed rerum / debueratis ei credere: etsi nõ qꝛsi iusto / tamẽ qꝛsi iusta dicẽti. Quid eñ pertinet ad auditorẽ vita pꝛedicatoꝛis? Si enim male viuit / ipsi⁹ solius damnum est: si aũt bñ docet / oĩm ẽ lucrum. h Publicani autem et meretrices crediderũt ei. Chꝛysostomus. Puto ex persona omniũ peccatorum publicanus: ꝛ ex pꝛsona omniũ meretricũ meretrix ponitur. Et qꝛuis multa peccata sint ĩ vtroqꝫ sexu: tamen auaricia pꝛecipue abundat in viris: fornicatio in mulieribus. Potest etiã in publicanis ꝛ meretricib⁹ intelligi gẽtium populus. i Uos autem videntes / viam iusticie quam pꝛedicabat iohannes. k Nec penitentiã habuistis postea vt crederetis ei / vt sic salui essetis. l Aliã parabolã audite. Hic impꝛoperat eis mortẽ suam: quasi non solum rei estis / nec ideo a vobis solum auferetꝛ regnum quia nõ credidistis iohanni: sed quia rei estis sanguinis quod peius est. m Homo erat paterfamilias qui plantauit vineam: De qua Esaie. v. b. Uinea domini sabaoth domus israel est. Hiere. xij. a. Plantasti eos ꝛ radicem miserunt. n Et sepem circũdedit ei: id est angelorum custodiã qui pꝛo eis pugnabant: et ab alienigenis vt a philisteis defendebant. Hiere. lj. a. Curauimus babylonem. Glo. Audite sunt voces angelorum in aere: Migremus ab his sedibus. Uel sepes fuerunt reges qui eos defendebant. o Et fodit in ea torcular / altare holocaustorũ. p Et edificauit turrim / in medio eius: id est templũ. q Et locauit eam agricolis: qui. s. xx. a. dicunꝛ operarĳ in vinea. r Et peregre pꝛofectus est: iudeos pꝛopter eorum superbiam / suo arbitrio relinquens. s Cum autem tempus fructuũ appꝛopinquasset: misit seruos suos ꝛc. Ps. Irritauerunt moysen in castris: aaron sanctum domini: Et vexatus est moyses propter eos ꝛc. Hic seruus / scꝫ moyses de fructu hui⁹ vinee dicit: Uua eorum vua fellis ꝛc. Deuꝛ. xxxij. e. t Et agricole: id est legis custodes: v Appꝛehensis seruis eius: alium ceciderũt: vt hieremiã: Hiere. xxxviij. a. x Aliũ occiderunt: vt esaiam. y Aliũ vo lapidauerũt: vt zachariã. ij. Paraꝛ. xxiiij. f. Et naboth. iij. Regl. xxj. d. z Itẽꝝ misit alios seruos plures pꝛioꝛibus: id est pꝛophetas: dauid ꝛ alios. a Et fecerunt illis similiter / sicut et aliĳs. b Nouissime autem misit ad eos filium suum / chꝛistũ. c Dicẽs:

verebunꝛ forsitan filium meũ. Forsitan dicit: quia in eorum arbitrio est vt revereantur vel non. d Agricole autem videntes filium dixerunt intra se: Hic est heres / venite occidamus eum. Gen. xxxvij. d. Ecce somniator venit. Hiere. xj. d. Mittamus lignum in panem eius. Sap. ij. c. Circũueniamus iustũ: quia inutilis est nobis. ꝛ cõtrarius operibus nostris. e Et habebimus hereditatẽ eius. Unde Ioh. xj. f. Si dimittimus eum sic / oĩs credẽt in eũ: et venient romani et tollent locum nostrũ ꝛ gentẽ. f Et appꝛehẽsum eum eiecerunt extra vineã: quia extra poꝛtã passus. Unde Heb. xiij. b. Proptꝛ quod et iesus vt sanctificaret pꝛ suum sanguinẽ populum / extra poꝛtã passus est. In signũ aũt hui⁹ statuit moyses altare holocausti in quo fundebatur sanguis in vestibulo tabernaculi: Exod. xl. c. Hoc totum exponit Chꝛysostom⁹. Paterfamilias cui celum et terra vna domus est: qui angelorum et hominũ natura dominus ẽ / beniuolentia pater / plantauit vineam quã de egypto transtulit. De qua Esa. v. b. Uinea domini sabaoth domus israel est: id est ecclesia. Quomõ plantauit? Sicut studiosus vinitor / primũ in circũitu eius excidit infructuosas arbores / ne forte lasciuientes tenerum adhuc effocarent malleolum: Sic de⁹ exterminauit amorreos ꝛ plantauit israel nouitium. Sepes / angeli custodes: vt. s. xviij. b. j. Corinth. xj. b. Actl. xij. b. Torcular / verbum dei: ĩ quo torqueꝛ carnalis natura timore iudicĳ: vel crux. Turris / fides: qꝛ hostes facile conterit et parũ timet ruptionẽ. Allegorice. Sepes / merita patrũ. Torcular vñ mulsum eliquatur / pꝛophete. Turris lex: de qua turre speculabanꝛ sacerdotes chꝛistũ venturũ. Coloni: qui curam populi susceperũt ad magnã gloriã ꝛ magnũ pꝛiculũ. Ad gl'iaꝫ si diligenꝛ: ad pꝛiculũ si negligẽꝛ. Si eñ ille qꝛ pꝛocurationẽ suscipit erenarꝫ rex de manu alicui⁹ hoĩs potẽtis / debet pꝛo negligẽtia timere pꝛiculũ: quãto magꝭ qꝛ de manu dei susceperunt aĩas sanctas. Nõ eñ sacerdotes pꝛstãt deo docẽtes populũ ei⁹: sed de⁹ sacerdotib⁹ cõmittẽdo eis populũ. Mercedem enim doctrine acquirere non poteramus nisi pꝛocuratio populi nobis cõmissa fuisset. Colonus habet ferrum quo duram terram emollit: eradicat herbas ꝛc. Sicut colon⁹ quãtũuis de suis obtulerit munera / non sic placat dominũ suum sicut si de vinea sua redditus offerat: ita sacerdos non tãtũ placet deo propter suam iusticiam: quomõ si populũ dei sanctitatẽ docuerit. De hoc Esa. v. a. Plantauit vineam electam: et edificauit turrim in medio eius: et torcular extruxit in ea: et expectauit vt faceret vuas ꝛ fecit labruscas. g Cum ergo venerit domin⁹ vinee: quid faciet agricolis illis? Non quia ignoret querit: sed vt sua responsione eos cõdemnet. h Aiunt illi: Malos male perdet. Hoc fuit per titum ꝛ vespasianum. i Et vineam suam locabit aliĳs agricolis qui reddent ei fructum temporibus suis. Fructum scꝫ cordis / oris et operis. Ps. Et erit tanqꝫ lignũ quod plantatum est sec⁹ decursus aquarum: quod fructum suum dabit in tempore suo. Fructus cordis: contritio / diuine legis meditatio / beneficiorũ

Marginal notes: i. regno (beside "regnũ dei / celũ vel"); B; Ecl. 12. a.; Ecl. 10. b.; Ps. 105.; Allegorice; Ps. 1.

l

G ratio/beneficiorũ desrecordatio/mortis memoratio/ ꝓximi
compassio. Fructus oris: confessio/predicatio/gratiarũactio/
consiliũ. Fructus opis: penitẽtia/ elemosyna/obediẽtia/ob/
sequiorũ diligẽtia/difficiliũ tolerantia. Lucas autẽ. xx. c. di/
cit: Quo audito dixerũt illi: Absit. Marcus aũt. xij. a. dicit:
Veniet & perdet colo
nos: & dabit vineã suã
alijs. Chrys. Scdm
Lucam. xx. sacerdo/
tes ꝯtradicũt sentẽtie
christi: Scdm Mar/
Ps. 117. cum confirmãt. Sed
Marci. 12. a. ille respõsiões eorum
Luc. 20. c. exposuit: iste autẽ re/
sponsiones cordis.
a Dicit illis iesus:
Nunq̃ legistis in
23. q. 7. c. 2. scripturi: Lapidẽ
quem reprobaue/
rũt edificãtes: hic
factus est i caput
anguli &c. Hic ex/
Marci. 11. c. planat p effectũ qs sit
et. 12. a. ille lapis. b Regnũ/
Luc. 19. g. et. sacra scriptura. b Et
o. d. et. 22. a. dabit genti faciẽ/
Job. 7. d. et. g. ti fruct⁹ eius: id est
opa. c Et q cecĩ/

agricolis qui reddant ei fru/
ctũ tẽporib⁹ suis. Dicit illis
a iesus: Nunq̃ legistis in scri/
pturis: Lapidem quẽ repro/
bauerũt edificãtes: hic fact⁹
est in caput anguli: A domi
no factũ est istud: & est mira/
bile in oculis nostris. Ideo
dico vobis: q2 auferet a vo/
b bis regnũ dei: et dabit genti
c facientĩ fruct⁹ ei⁹. Et q cecide/
rit super lapidẽ istum cõfrin/
getur: super quẽ vo ceciderit/
d cõteret eum. Et cũ audissent
principes sacerdotũ & phari
sei parabolas eius/ cognoue

e rũt q de ipsis diceret: & que/
rẽtes eum tenere/ timuerunt
turbas: quoniã sicut ꝓphe/
tam eũ habebãt. Ca. XXII.
f E T respõdẽs iesus/ di/
xit iterum in parabo/
g lis eis/ dicẽs: Simile
h factũ est regnum celorũ hõ/
i mini regi q fecit nuptias filio
k suo. Et misit seruos suos võ
l care inuitatos ad nuptias: &
m n nolebãt venire. Iterũ misit
o alios seruos/ dicens: Dicite
p inuitatis: ecce prandiũ meũ
q parauit: tauri mei & altilia oc/
r s cisa sũt: & oĩa para/ venite ad

derit sup lapidẽ istũ cõfringetur: sup quẽ vo ceciderit/
rit/conteret illũ. Chrys. Quod cadit fortiter/cadit ꝓpter
duas causas. Aut ꝓpter pondus suũ: aut ꝓpter altitudinẽ.
Christiani cadunt super lapidẽ peccando/nec tamẽ cõterunt
quãtum potest eos cõterere christus: sed ẽm peccata sua: aut
ꝓpter magnitudinẽ peccati criminalis: aut ꝓpter altitudinẽ
dignitatis: vt clerici/monachi/vidue/virgines. Lapis vo: id
christus cadit super non credentes: qui non ẽm opera sua pe/
reunt/neq̃ ẽm suas ꝑsonas/sed tantũ pereunt quãtum potest
eos ꝑdere christus qui non credunt in eum. De quibus Ps.
Non sic impij &c. d Et cũ audissent ꝑncipes sacer/
Ps. 1. dotũ et pharisei parabolas ei⁹/ cognouerũt q de
ipsis diceret/illas parabolas: e Querẽtes eũ tenere
timuerũt turbas/ qui non timebant deũ: quoniã sicut
ꝓphetã eum habebant. Expo. Ca. XXII.
E T respõdens iesus/ dixit iterũ &c. Hic addit
quartã parabolã: que sicut tertia spectat ad iudeorũ
improperiũ: vt de hoc sint similiter due/sic & de ex/
clusione iudeorũ & introductione gentiũ. Verũtamẽ in hoc
est differentia: quia in tertia improperat eis mortẽ propriã:
in hac vo mortẽ apostolorũ. Huius autẽ continentia consistit
in trib⁹: Quia pmo agit de apostolorũ morte: de iudeorũ fu/
tura captiuitate: & de eorum eterna damnatione. Cõsequẽter
ibi: Tũc abeũtes pharisei &c. determinat tres q̃stiones.
Primam de censu reddẽdo cesari: secundam de resurrectio/
ne: tertiam de maximo mandato legis. Tertio de deita/
te christi: ibi: Congregatis autem phariseis. Dicit
ergo: f Et respõdens iesus dixit iterũ in parabo
lis eis dicens. Obscure loquebatur vt non intelligerent qui
apte veritati obloquebantur. g Simile factũ est regnũ
celorum: id est ꝑsens ecclesia: id est negociũ ecclesie/simile
eit negocio: qd saltẽ potuit esse. Chrysostom⁹. Supra dixit:
Dabit genti facienti fruct⁹ eius: hic dicit/cui genti. h Ho
S. 21. d. mini regi. Chrysostom⁹. Homo rex/deus pater: quia no/
men hominis ꝑiudiciũ non facit diuine nature. i Qui fe
cit nuptias filio suo. i. christo. Apoc. xix. b. Venerũt nu/
ptie agni/& vxor eius ꝑparauit se byssino splendenti et candi/
do. Byssinum sunt iustificationes sanctorum. Et dixit mihi:
Scribe beati q ad cenã nuptiarũ agni vocati sũt. k Et misit
seruos suos. i. ꝓphas: l Vocare iuitatos ad nupti/
as. Chrysostom⁹. Quare nuptias vocat? Vt nihil sit triste/
nihil calamitosum. m Et nolebant venire/ credendo

operando. n Iterũ misit alios seruos/apostolos & ꝑdi/
catores. Ro. x. c. Quomõ ꝑdicabũt nisi mittantur? o Dicẽs:
Dicite inuitatis: Ecce prandiũ meũ parauit. Pro/
uerb. ix. a. Sapientia edificauit sibi domum: excidit colum/
nas septẽ: immolauit victimas suas miscuit vinum et posuit
mensam suam: Misit
ancillas suas vt voca/
rẽt ad arcem & ad me/
nia ciuitatis. Esa. xxv.
c. Faciet dñs exerci/
tuũ omibus populis
in monte hoc cõuiuiũ
pinguiũ: cõuiuiũ vin/
demie: conuiuiũ pin/ A
guiũ medullatorũ: vin Luc. 14.
demie defecate. Chry
sostom⁹. Prãdiũ ẽ do
crina iusticie: multas
eñ ꝓprietates habet
sermo ad escã. Sicut
eñ qui nõ masticat ci/
bum/nõ sentit eius sa/
porem: ita verbũ qd
audimus nisi mastica/
uerim⁹ tractantes/nõ
intelligim⁹ verbi vir/
tutẽ: Ideo mãna iter/
pretatur/ quid est hoc:
vt quotienscũq̃ audimus/queram⁹ quid est hoc. Itẽ qd ma/
sticatũ est mittitur in stomachũ. i. memoriã: aliter non prodest.
Leuit. xi. d. Animal qd nõ ruminat immũdũ est: & ille homo
imũdus est apud deũ qui nõ recordatur aliqñ nec retractat qd
audit. Itẽ Chrysostom⁹. Cõuiuiũ paratur ex tpe moysi. s. lex.
Exo. xx. ex decẽ specieb⁹. i. ferculis. Ex eo tpe exierũt iuita/
tores. i. ꝓphete: quãdo misit seruos suos iam inuitati erant.
p Tauri mei. i. patres veteris testamenti/tauris compa/
rabiles: q2 in modũ taurorũ ventilabant cornibus inimicos.
q Et altilia. Gregori⁹. Altilia saginata dicuntur. Ab eo eñ
quod ẽ alere/altilia: quasi aletilia vocam⁹. s. ab alendo. Alti/
lia ergo sunt patres noui testamẽti/pinguedine charitatis sa/
ginati: pennis virtutũ alati: & ad supna mente erecti. r Oc/
cisa sunt. Chrysostom⁹. Pro salute populi occiduntur sancti.
ij. Corinth. xij. c. Libenter ego impendã & superimpendar pro
animab⁹ vestris. Ps. Holocausta medullata offerã tibi &c. Ps. 65.
Chrysostom⁹. Sicut nulli⁹ aialis viuẽtis viscera mãducantur:
ita viuentiũ ꝓphetarũ sermones nemo suscipit: sed post mor/
tem eorum. s Et oĩa parata. Chrys. in scripturis. Ibi
eñ inuenit ignorãs quid discat: cõtumax quid timeat: labo/
rans premia: pusillanimis mediocris iusticie cibos: qui etsi
pinguem non faciũt animam: tamen mori nõ ꝑmittunt: Qui
magni animi est inuenit ibi spirituales escas: cõtinẽtioris vi/
te/que ꝑducant eum ꝓpe ad angelorũ naturã: qui vulneratus
est a diabolo/inuenit ibi spirituales medicinas vel cibos me/
dicinales & salutẽ p penitẽtiã. Et omnia parata: cibus/lo/
cus/vestimenta. De pmo. Parasti in dulcedine tua pauperi Ps. 67.
deus. De secũdo. Joh. xiiij. a. Vado pare vobis locũ. Heb.
xi. d. Parauit illis ciuitatẽ. De tertio/Exo. xxviij. g. Filijs
aaron tunicas lineas parabis & baltheos ac thiaras i gloriã
& honorẽ. t Venite ad nuptias/credendo/operando.
Vocat dñs voce ꝓpria i euãgelio vl ꝑdicatore. Hiere. xv. d. Dñs vocat
Si separaueris ꝑciosum a vili &c. Itẽ tuba. i. minis: sicut solẽt multiplici
vocari milites ad pugnã. Esa. lviij. a. Quasi tuba exalta vo/
cem tuam. Item sibilo & grandis ꝓmissionib⁹ aut cõsolatio/
nib⁹: sicut solẽt vocari aues. Cant. ij. d. Sonet vox tua i au/
ribus meis. Itẽ reclamatorio. i. corpe suo cruẽtato: sic solent
vocari aues nobiles. Prouer. j. c. Extẽdi manũ meã & nõ fuit
q aspiceret. Itẽ intersigno: vt solẽt vocari claustrales & latro/
nes a latronib⁹/vt velatiõe pallij vel hmõi exterior eius cõ/
uersatio & sanctorũ suorũ. Esa. viij. d. Ecce ego & pueri mei qs
dedit mihi dñs in signũ & portentũ israel. Item exhibitione

G temporalis beneficij:

těporalis bñficij: vt gallina pane: ꝛ aues carne vocari solent. Prouer. j.c. Extendi manū meā ꝛc. a Illi aūt neglexerūt. Chrysostomꝰ. Nō dicit/malignati sunt: sed/neglexerūt: qꝛ quidā nō odio/nō inuidia: sed mūdi negocijs impediti nō venerūt ad christū. b Et abierūt: alius in villā suā. Chrys. Honestū quidē ē ville cultura. Ecci. vij.b. Nō oderis laboriosa opa. Honesta res est negociatio/siue dignitatꝭ/siue militie: si impedimentū religionis nō facit. Villa nō est peccatū: si impedit/fit peccatū. Nō ergo ipsa cultura peccatū est: ſ tu facis ipsam peccatū/pferēdo eā deo. Idē. Villa mundus: negociatio suarō pdicatio sacerdotū. Ergo p villā populares hoīes separant a deo: p negociationē sacerdotes. Illos mūdi delectatio: hos lucri ambitꝰ separauit. Ezech. xxviij.e. In iniqtate negociatōis tue polluisti sanctificationē tuā. Itē idē. Villa mūdꝰ. Miserrimꝰ mūdus: ꝛ miseri q sequunt eū. Itē Chrys. In villa intelligit oīe opus terrenū/siue in agro/siue ī vinea/siue ī ligno/siue in ferro ꝛ quicqd manuū labore fit: qd aūt nō labore manuū/sed alijs lucris cōseqmur: vt ī honoribꝰ pmanere/aut in militia/aut in mercatiōe: oīe hoc negociatio appellat. Nota aūt q ptermittit hic Matthēꝰ excusatiōes istorū: qs Lucas xiiij.d. ponit. c Aliꝰ vo ad negociationē suā. Ecci. xxvj.d. Difficile exuit negociās a negligētia ꝛc. Osee. xi.d. Circūdedit me ephraim ī negociatiōe sua. d Reliqui vo tenuerūt seruos eiꝰ: ꝛ cōtumelijs affectos occiderūt. Chrys. De morte sua tacet: qꝛ in priori pabola dixerat. Hieroꝰ. Magni criminis rei arguunt q seruos regis occiderūt. Itē Chrys. Quare misit ad eos qs sciebat iniuriā facturos? Docēs nos oīa cōplere q ad nos ptinēt: etsi nullꝰ aliqd lucraturꝰ sit. e Rex aūt cū audisset iratus est. Nō in textu apponit determiatio eiꝰ qd audiuit: ex quo innuit q manifesta nō indigēt pbatiōe. Supplet tñ Interliñ. vocem sanguinis: qd sumit ab illo/ Geñ. iiij.b. Vox sanguis fratris tui abel ꝛc. Heb. xij.f. Accessistꝭ ad sion montē ꝛ ciuitatē dei ꝛc. Et postea: Et sanguis aspsionē meliꝰ loquētē q abel. f Et missis exercitibꝰ suis/sub tito ꝛ vespasiano: g Perdidit homicidas illos/captiuitate ꝛ eterna dānatiōe. Luc. xix.d. Inimicos meos q noluerūt me regnare sup se/adducite huc ꝛ iterficite ante me. h Et ciuitatē illoꝝ. i. hierusalē/succēdit. Vñ Threñ. ij.a. Succēdit in iacob qsi ignē flāme deuorātis in gyro. i Tūc ait seruis suis: Nuptie qdē parate sūt. Nota historiā assueri. k Sꝫ q inuitati erāt/iudei. i. p legē ꝛ pphas: l Nō fuerūt digni. Sap. vj.c. Qui vigilauerit pter illā cito securꝰ erit: qm dignos se circuit ipsa querens: et in vijs suis ostendet se illis hilariter. m Ite q ad exitꝰ viaꝝ. i. trāsite ad gentes p diuersos errores vagātes. Vel. i. ad paupes quibus deficit quid agant. Ad exitus. Chrys. Christꝰ ē via generalis: puto q ꝛ sancti q ducūt ad christū vie sunt. Threñ. j.b. Vie sion lugent. Itē diabolꝰ publica via ē ad mortē: ꝛ vie sunt pfessiōes huiꝰ mūdi: pfessio malicie/ pfessio luxurie/ pfessio ludoꝝ: q oīs ducūt ad diabolū viā pditiōis. Dicit q: Ite ad exitꝰ viaꝝ. i. cuiuslibet cōditiōis homies vocate ad fidē. Itē castitas via ē ad christū: fornicatio via ē ad diabolū. Itē oīa opa nra sūt via/ siue ad celū/siue ad infernū. Iob. xxxj.a. Nōne ipse cōsiderat vias meas ꝛ cūctos gressus meos dinumerat? n Et quoscūq iueneritis/vocate ad nuptias: qꝛ nō ē acceptio psonaꝝ apud deū: Ro. ij.b. Actꝭ. x.e. o Et egressi serui eiꝰ. Esa. xxvij.b. Qui egrediēt ipetu a iacob: florebit ꝛ germiabit isrl ꝛ implebūt faciē orbis semie. p In vias:

a nuptias. Illi aūt neglexerūt
b ꝛ abierūt: alius in villā suā:
c alius vo ad negociationem
d suam. Reliqui vo tenuerūt
seruos eiꝰ/ ꝛ cōtumelia affe
e ctos occiderūt. Rex autē cū
f audisset iratus est: et missis
g exercitibus suis perdidit ho
h micidas illos ꝛ ciuitatē illo
i rum succendit. Tunc ait ser
uis suis: Nuptie quidē pate
k l sūt: sed q inuitati erāt nō fue
m rūt digni. Itē ergo ad exitus
n viarū/ ꝛ quoscūq inueneritꝭ
o vocate ad nuptias. Et egres
p q si serui eius in vias cōgrega
uerūt oīs quos inuenerūt
r malos ꝛ bonos: ꝛ implete st
s nuptie discūbētiū. Intrauit
t aūt rex vt videret discūbētes
v x y et vidit ibi hominē nō vesti
z tum veste nuptiali/ et ait illi:
a Amice quō huc intrasti nō
b habēs veste nuptialē? At ille

id ē i diuersos errores gētiū. q Cōgregauerūt oēs qs inuenerūt malos ꝛ bonos: q modo simul sunt in eccl̄ia: qꝛ media ē inter celū/vbi boni: ꝛ infernū/vbi mali. Gregorꝰ. Mali miscent bonis: qꝛ nunq pducit ferrū aie ad subtilitatē acuminis si hoc nō eraserit lima aliene prauitatis. In horreo sunt grana cū paleis. In arca noe aīalia immitia cū mitibꝰ: Geñ. vij.c. r Et implete sunt nuptie discūbentiū. Hoc erit in fine seculi. Prouer. vij.c. Vir nō est ī domo sua abijt: via longissima: sacculū pecunie secū tulit/ī die plene lune reuersurꝰ ē in domū suā. s Intrauit aūt rex. Chrys. Rex. i. deꝰ intrauit: nō qn vbiq sit: ſ vbi vult aspicere/ ibi dr psens eē: vbi nō vult/ibi absēs videt. t Ut videret discūbētes. i. vt videri faceret. Sile/ Geñ. xxij.c. Nunc cognoui q timeas dñm/ dic dñs ad abraā. v Et vidit. i. videri fec. Daniel. vij.c. Iudiciū sedit ꝛ libri apti sūt. j. Corꝭ. iiij.a Nolite añ tpus iudicare qadusq veniat dñs q illuminabit abscōdita tenebrarū ꝛ manifestabit ꝯsilia cordiū. x Ibi hominē. Singularit dicit/significās q multi colligent: sic vulpes sansonis: Iudicꝭ. xv.a. y Nō vestitū veste nuptiali. i. operibꝰ/licꝫ fide: cū tñ fides sine opibꝰ mortua sit: Iaco. ij.d. Et Gal. v.b. Fides q p dilectionē opat. Itē nō vestitū charitate: q operit multitudinē peccatoꝝ. j. Pet. iiij.b. z Et ait illi: Amice quō huc itrasti nō habēs vestē nuptialē? Nota tres qstiones quas faciet dñs in die iudicij omnibꝰ platis. Prima erit qstio: O hō quō ī plationē intrasti. i. qs introduxit te: nūmus vl deꝰ. Et ad qd/ad onus vl ad honores. Et p quā portā siue ostiū: quia ego sum ostiū: Ioh. x.b. ꝛ bñ scirem si transisses p me. b At ille obmutuit: qꝛ nō cogitauerat de ista qstione respōdere in tantis scholis nō pulsus. Ideo: Iocūdus hō qui miseret ꝛ cōmodat ꝛc. Secūda qstio erit: quō vixisti: sic epus aut sic rusticꝰ: vl sicut hō vl sic equus: sicut pastor/aut sicut pecus. Hanc qstionē recitat Esaias. xxij.e. Quid tu hic: aut qsi qs hic? Zach. xj.d. O pastor ꝛ idolū derelinquēs gregē: vel potiꝰ: o pastus ꝛc. Ezech. xxxiiij.a. Ve pastoribꝰ isrl qui pascebāt semetipsos: Nōne greges a pastoribꝰ pascunt? Lac comedebatꝭ: et lanis opiebamini: ꝛ qd crassū ē occidebatꝭ ꝛc. Tertia qstio erit: quō rexisti: in quibꝰ pascuis pauisti gregē meū: quō a lupis ꝛ latrōibꝰ custodisti: quātas vigilias ꝛ quātos labores p grege meo sustinuisti? Geñ. xxxj.e. dixit iacob ad labā: Viginti ānis tecū fui/oues tue ꝛ capre tue steriles n fuert: arietes gregꝭ tui nō comedi: nec captū a bestia ōndi tibi: ego omne damnū reddebā: quicqd furtim pibat a me exigebas: die noctuq vrgebar estu et gelu: fugiebatq somnꝰ ab oculis meis. Sed est ne qstio hec in biblia facta? Hiere. xiij.d. Ubi est grex q datꝰ est tibi/pecus inclytū tuum? Queret eñ dñs gregē/ꝛ ſm numerū/ꝛ ſm qualitatē. Hiere. xxxiij.c. Adhuc trāsibūt greges ad manꝰ numerātis/ait dñs. Et ne credas q dñs intelligat de grege pecudū/ et non potius hominū: dicit Ezech. xxxiiij.c. Uos greges mei: hec dicit dñs deus. Has tres questiones simul habemꝰ Iudicꝭ. xviij.a. vbi exploratores de dan dicunt sacerdoti miche: Quis te huc adduxit? Quid hic agis? Quā ob causam huc venire voluisti? Et satis cōpetit respōsio eius platis nri tēporis. Hoc ꝛ hoc pstitit mihi michas: et mercede me conduxit vt sim ei sacerdos: Pauci eñ hodie gratis deo seruiūt in platiōe. Unde Malach. j.c. Quis est ī vobis q claudat ostia mea/ꝛ incendat altare meū gratuito? Nō est mihi volūtas in vobis/ dicit dñs exercituū. a Nō habens vestē nuptialē. Chrys. Vestimentū nuptiale est fides vera ꝛ iusticia. Eph. iiij.f. Indui

B

Tres qstiones faciet dñs platꝭ in die iudicij

Ps. iii.

te nouũ hominem qui sm deum creatus est in iusticia et san/
ctitate veritatis. Qd dicit/in iusticia: ad cõuersationẽ ptinet:
qd dicit/et sanctitate veritatis/ad fidem. Uestimenta veteris
hominis pannosa ⁊ sordida: id est opera carnis immũda. Si
aliquis cum nigra veste inueniat in nuptijs/sordidat nuptia/
rum gloriam: ita qui
habet opa tenebrosa
inter christianos/ ipse
christianitati facit in/
iuriam. Homo igitur
j.25.c. aut sm locum eligat
35.dis.c.ecclesie vestem: aut sm vestẽ
[?].20.c. eligat locum: id est aut
sm opera eligat ꝓfes/
sionem: aut sm ꝓfes/
sionem faciat opera:
Alioquin audiet: Amice quomõ ⁊c. Hic celamꝰ inuicem
corda nostra: in illa vo die cęlum ⁊ terra/aquę/sol ⁊ luna/dies
⁊ noctes: et totus mundus stabit aduersus nos in testimoniũ
peccatorum nostrorum. Et si omnia taceant/ipsę cogitatiões
nostrę/⁊ ipsa opera nostra specialiter stabunt ante oculos no/
stros accusantes nos coram domino: dicente apostolo: Co/
gitationibus inuicẽ se accusantibus aut etiam defendentibus
in die cum iudicauerit dominus occulta hominũ: Roma.ij.
c. Audite mulieres: nõ opus est aureis indumentis/ dum hic
viuimus defacili illa circumponere: et conuenit simul ornare
animam: ⁊ corpus domũ animę: id est corpus ornas aureis
velis: illam autem dimittis sedere in cilitijs. Nescis: quia re/
gem magis oportet ornare ꝙ ciuitatem: id est intellectum ꝙ
carnem: cuius est purpura vel diadema regis. Monachi
induti cilitijs pre ceteris habent hec indumenta nuptiarum.
Uestem. Esa.ix.a. Uestimentũ mixtum sanguine erit in cõ
bustionem ⁊ cibus ignis. Soph.j.b. Uisitabo super eos qui
induti sunt veste peregrina. Eccs.ix.b. Omni tempore vesti/
menta tua sint candida. Apocl.xvj.c. Beatus qui custodit
vestimẽta sua ne nudꝰ ambulet. a At ille obmutuit. Gre
goriꝰ. Omnino obmutescemꝰ ꝗ nũc operis mali excusationẽ
ptendimus: Nec dabitur nobis locus audientię: vbi nos ar/
guunt ꝓprię conscientię. Item Rab. Omne argumentum
cessat excusationis: quippe quia ille foris increpat qui testi
conscientię intusꝗ animã accusat. b Tunc dixit rex mi
nistris. Hiere.xxix.f. Ego sum iudex ⁊ testis dicit dominꝰ.
c Ligatis pedibus eius ⁊ manibus. Hoc de iusticia
factũ est. Sap.xj.c. Per quę peccat quis per hęc ⁊ torquet.
Pedes enim fuerunt veloces ad effũdendum sanguinẽ. Ps.
Ps.13. Ueloces pedes eorum. Item manus nõ extendit ad paupe/
res. Ecci.iiij.d. Non sit manus tua ad accipiendũ porrecta
⁊ ad dandum collecta. Roma.vj.d. Sicut exhibuistis mem/
bra vestra seruire imũdicię ⁊ iniqtati ad iniquitatẽ: ita et nũc
exhibete membra vestra seruire iusticię in sanctificationem.
Item nota/ligati erunt pedes et manus omnium reproborũ
in inferno: quia non poterunt benefacere nec bene velle. Eccs
ix.c. Quodcũꝗ potest manus tua facere/ instanter operare:
quia nec opus nec ratio nec scientia nec sapientia erunt apud
inferos quo tu ꝑperas. Gregorius. Pedes qui visitare ęgrũ
negligunt: manꝰ quę nihil indigentibus tribuunt/ a bono ope
rã ex voluntate ligati sunt. Quę ergo nũc sponte ligant in vi/
tio: tunc in supplicio ligabunt inuite. Prouerb.v.d. Funibus
peccatorũ suorum vnusquisꝗ cõstringit. d Mittite eum
in tenebras exteriores: quia hic habuit interiores. Ps.
Ps.48. Introibit vsꝗ in ꝓgenies patrum suorum ⁊ vsꝗ in ęternum
non videbit lumẽ. e Ibi erit fletus ⁊ stridor dentiũ.
In fletu calor: in stridore frigus notat. Job.xxiiij.c. Transi/
bunt ab aquis niuium ad calorem nimium. Ibi erit fletus
⁊ stridor dentiũ. Hoc verbum in septem locis in euange/
lio legitur: et maxime contra prelatos. Considerata enim in
quolibet loco littera precedẽti/ redditur causa quare subiun/
gat. Prima causa: quia male intrant: vt hic. Secunda: quia
male vixerũt. Unde.s.xiij.g. de sagena: Malos foras mise/
runt. Et subditur: Ibi erit fletus ⁊c. Tertia: quia alios scan/

a b obmutuit. Tũc dixit rex mi
c nistris: Ligatis pedibꝰ eiꝰ et
d manibꝰ mittitẽ eũ i tenebras
e exteriores: ibi erit fletꝰ ⁊ stri/
f dor dentiũ. Multi aũt sunt
vocati/pauci vo electi. Tũc
g abeũtes pharisei ꝯsiliũ inie/
rũt vt caperẽt eum i sermõe.
h Et mittunt ei discipulos su/
i os cũ herodianis/ dicentes:
Magister scimꝰ qꝛ verax es
k ⁊ viã dei i veritate doces:

dalizauerunt.s.xiij.f. in parabola zizaniorum: Colligent de
regno eiꝰ omnia scandala: Et subditur: Ibi erit fletus ⁊ stri/
dor dentium. Quarta causa: quia inutiles in docendo fuerũt.
Uñ.j.xxv.c. de illo ꝗ talentũ abscõdit/dicit: Inutilẽ seruum
ꝓijcite in tenebras exteriores: Et subditur: Ibi erit fletꝰ ⁊c.
Quita causa ẽ: qꝛ sub
ditos oppresserũt. Uñ
j.xxiiij.d. Si autem Marci.12.a.
dixerit malus seruus Luc.10.d.
ille in corde suo: morã
facit dñs ⁊c. ibi sub/
iungit: Ibi erit fletus
⁊ stridor dentiũ. Sex/
ta causa est: quia i his
omnibꝰ ꝓsumpserunt.
Unde Luc.xiij.f. di/
cẽt mali: Manducauimus coram te et bibimus: et in plateis
nostris docuisti: Et dicet vobis: nescio vos vnde sitis: Di/
scedite a me omnes operarij iniquitatis. Ibi erit fletus et
stridor dentium. Ultima causa impęnitentia. Unde.s.viij.
b. dicitur de centurione: Non inueni tantam fidem in israel:
Dico autẽ vobis ꝙ multi ab oriente ⁊ occidente veniẽt ⁊ re/
cumbẽt cum abraam/isaac ⁊ iacob in regno cęlorum: filij au/
tem regni eijcientur in tenebras exteriores: Ibi erit fletus et
stridor dentium ⁊c. f Multi autem sũt vocati/pau/
ci vo electi. Origenes super Numeri.xiiij. Timendum est
christianis ne eo modo introeant in regnum cęlorum: quo fi/
lij israel in terram ꝓmissionis: scꝫ duo tm/preter sacerdotes.
j.Corinth.ix.d. Qui in stadio currunt/ omnes quidem cur/
runt: sed vnus accipit brauium. g Tunc abeũtes pha/
risei consilium inierunt vt caperent eum in sermo/
ne. Chrysostomus. Quo abeuntes? Ad herodianos. Nec
dicit consiliati sunt: sed consilium inierunt: Nam qui ha/
bet consilium/ nullius consilio indiget nisi dei. Colonus dei
consilium non quęrit diaboli: colonus autem diaboli etsi dei
auxilium quęrat/non inuenit. Uide furem euntem ad furtum
orantem vt prosperet: ⁊ fornicator signum crucis sibi facit vt
nõ comprehendat/ ⁊ tanto citius capitur: quia nescit iustum
dei iudiciũ patrociniũ criminibus dare. Cõsilium tale/ qua/
les consiliatores. h Et mittunt ei discipulos suos
cum herodianis. Tunc herodes erat in hierusalẽ. Chry/
sostomus. Ut si respondisset ꝓ herodianis/illi accusarent: si
pro phariseis ecõuerso. Isti discipuli magistris suis erãt ęta/
te iuniores/ sed malicia pares: Nam pulli serpentum natura
breuiores sunt: sed virus ęquale habẽt. Catuli luporum etsi
prędã adhuc capere non possunt: tamen et sanguine gaudent
⁊ morsibus ludunt. Luc.xx.d. Obseruantes pharisei mise/
runt insidiatores/ qui se iustos simularẽt/ vt caperent eum in
sermone. Marci.xij.a. Et mittunt ad eum quosdam ex pha/
riseis ⁊ herodianis: vt eum caperent in verbo. Stulti qui eũ
volunt capere in verbo/ cum nõ possit verbum errare in ver/
bo. Prouerb.j.b. Frustra iacitur rete ante oculos pennato/
rum. i Dicentes: Magister scimus quia verax
es. Prouerb.xxvij.c. Qui benedicit ꝓximo suo voce gran/
di de nocte consurgẽs: maledicenti similis erit. k Et viã
dei in veritate doces. Hęc via pęnitentia est. Hęc via
mũda est per temperantiã. Prouerb.iij.c. Uię eius vię pul/
chrę. Luminosa est ⁊ splendens per prudentiam. Prouerb.
iiij.c. Iustorum semita quasi lux splendens procedit ⁊ crescit
vsꝗ ad pfectam diem. Recta per iusticiam. Esa.xl.a. Rectas
facite i solitudine semitas dei nostri. Plana per fortitudinẽ.
Esa.xl.a. Erũt praua in directa: ⁊ aspera in vias planas. In
hac autem via sũt quattuor necessaria. Primũ est viaticum:
id est corpus christi.iij. Regl.xix.b. Iuit helias in fortitudi/
ne cibi illius quadraginta diebus ⁊ quadraginta noctibꝰ vsꝗ
ad montẽ dei oreb. Secũdum est baculus sustentationis vel
virga: id ẽ memoria crucis ⁊ beatę virginis. Ps. Uirga tua Ps.22.
⁊ baculus tuus. Tertiũ est pera: id est elemosyna. Ecci.xxix.
c. Elemosyna viri quasi sacculus cum ipso: ⁊ gratiam hominis
quasi pupillam cõseruabit. Quartũ est cantilena ad consola/

tionem vie: id est oratio ⁊ psalmodia. Ps. Cantabiles mihi
Ps.118. erãt iustificatiões tue in loco pegrinatiõis mee. Et alibi. Et
Ps.137. cãtent in viis domini quoniã magna ẽ gloria domini. a Et non est tibi cura de aliquo: imo de omnibus/ in esse conseruando. Sap. vj. b. Cui cura est de omnibus. Uel de rationalibus disciplinando/ non de aliis: vt .j. Corinth. ix. b. Nũquid de bobus cura est deo? b Non em̃ respicis psonam hominũ. Ro. ij. b. Non est psonarũ acceptio apud deum. Gal. ij. b. Deus personam homis non accipit. Actl. x. c. In veritate comperi/ quoniã nõ est psonarum acceptor deus. Gregori⁹
Marci.12.b. in moralib⁹. Personã hominis accipere/ est hominẽ: non q: homo sed propter aliqd qd circa ipsum est honorare. c Dic ergo
Ro.13.b. nobis quid tibi videt. Chrysostomus: Nõ dicũt/ quid ẽ bonum/ vel quid expediens: sed quid tibi videt: d Licet censum dari cesari an nõ? Rab. et Hieronym⁹. Omnes reges romani a pmo Caio cesare qui imperiũ arripuerat/ cesares appellati sunt. e Cognita autem iesus nequicia eorum: id est dolositate/ ait. Chrysostomus. Sicut non potest ligna mittendo in ignem extinguere: ita non potest fieri vt fm rationem placeas homini malo. Eccl. xix. b. Amico et inimico noli narrare sensum tuũ. f Quid me temptatis hypocrite. Hieronymus. Hypocrita est qui aliud agit/ ⁊ aliud simulat: id est aliud intendit in corde/ ⁊ aliud agit in opere. Eccl. j. d. Noli esse hypocrita in conspectu hominũ. g Ostendite mihi nũmisma census: nũmum qui pro censu soluitur. Proprie autem ponitur nũmisma pro ipso nũmo. Nũmisma em̃ proprie dicit ipsa exaratio scripture facta: scz inscriptio imaginis regie: ⁊ superscriptio in regis nomine. h At illi obtulerũt ei denarium. Iste denarius valebat decem nummos vsuales: q scribebat pro censu capite vl p censu capitis. i Et ait illis iesus: Cuius est imago hec ⁊ superscriptio: Hanc questionem attendant qui putant dominũ aliquid ex ignorantia interrogasse: Nam cum nummũ inspiceret/ palam satis patet q non dubitauit cuius imago illa esset: sed interrogat/ vt ad sermonẽ eorum cõpetenter respondeat. k Dicunt ei: Cesaris/ Tyberii: sub quo passus ẽ dominus. l Tunc ait illis: Reddite ergo q sũt cesaris cesari: id est tributum/ pecuniam. m Et que sunt dei deo: id est decimas ⁊ victimas. Roma. xiij. b. Reddite omnibus debita: cui tributum/ tributum: cui vectigal/ vectigal: cui timorẽ/ timorem: cui honorem/ honorẽ. n Et audientes mirati sunt. Lucl. xx. d. Mirati in responso ei⁹ tacuerũt. Lucl. iiij. d. Mirabant in verbis gratie que procedebant de ore ipsius. o Et relicto eo abierunt: quasi recedentes mente: quod innuitur ex recessu in corpore. p In illo die: scz secũda feria/ in qua iuxta psecutionem matthei arefacta est ficulnea: q Accesserunt ad eum saducei qui dicunt non esse resurrectionem. Credebant enim saducei animã simul interire cum corpore: Pharisei autem credebant corporis ⁊ anime resurrectionem. r Et interrogauerũt eum/ dicẽtes: Magister/ moyses dixit:

Marginal references: Marci.12.b. — Lucl.10.c. — Actl.25.b.

a et nõ ẽst tibi cura de aliquo.
b Nõ ẽnim respicis psonã ho-
c minũ. Dic ẽrgo nobis/ quid
d tibi videt: Licẽt censum da-
e ri cesari aut nõ? Cognita autem iesus nequitia eorũ/ ait:
f Quid me temptatis hypo-
g crite? Ostẽndite mihi nũmis-
h ma census. At illi õbtulerũt
i ei denariũ. Et ait illis iesus: Cuius est imago hec ⁊ sup-
k scriptio? Dicũnt ei: Cesaris.
l Tũnc ait illis: Reddite ergo q
m sunt cesaris cesari: et quẽ sũt
n dei deo. Et aũdiẽtes mirati
o sunt: ⁊ rẽlicto eo abierũt. In
p q illõ die accẽsserũt ad eum saducei/ qui dicũt nõ esse resur-
r rectionem: ⁊ intẽrrogauerũt eũ/ dicẽtes: Magister/ moyses dixit: si quis mortu⁹ fue-
rit nõ habens filiũ/ vt ducat frater eius vxorẽ illius: ⁊ su-
s scitet semen fratri suo. Erãnt autẽ apud nos septẽ fratres: ⁊ prim⁹ vxore ducta/ defunctus est: ⁊ nõ habens semen: reliquit vxorẽ suã fratri suo: simulit secund⁹ et terti⁹ vsq ad septimũ. Nouissime autẽ omniũ ⁊ mulier defuncta ẽ: In resurrectiõe ergo cui⁹ erit de septẽ vxor? Omẽs enim
t habuerũt eam. Respõndẽs autẽ iesus ait illis: Erratis nesciẽtes scpturas/ neq vir-
v tutẽ dei: In rẽsurrectiõe em̃ neq nubẽt neq nubent: sed sũt sic angeli dei i celo. De
x rẽsurrectiõe autem mortuorũ nõ legistis/ qd dictũ est a
y deo/ dicẽte vob: Ego sũ de⁹

Si quis mortuus fuerit non habens filium vt ducat frater eius vxorem illius: et suscitet semen fratri suo. Hoc habetur in Deutl. xxv. b. Quando habitauerint fratres simul et vnus ex eis absq liberis defunctus fuerit/ vxor defuncti non nubet alteri: sed accipiet eam frater ei⁹ ⁊ suscitabit semen fratris sui. s Erãt aũt apud nos septem fratres: ⁊ primus vxore ducta defunctus est: ⁊ non habens semẽ/ reliquit vxorem suã fratri suo. Similiter secundus ⁊ tertius vsq ⁊c. Omnes enim habuerunt eam. Hoc finxerunt saducei: vel ita esse potuit. t Respõdens autem iesus ait illis: 31.q.1.c.fi. Erratis nescientes scripturas/ neq vtutẽ dei. Chrys. Sapienter primo arguit stulticiam eorũ: quia nõ legebant. Secundo ignorantiam: quia deum nõ cognoscebant: quia ex diligẽtia lectionum nascitur scientia dei: ignorantia autẽ negligentie filia est. Si enim nõ omnes qui legunt cognoscunt dominũ: quomõ Exo.3.b. cognoscet q non legit? Marci.12.c. Qui em̃ legẽs de deo vult inuenire deum/ festinet viuere digne deo/ et ipsa bona conuersatio fit ei lampas luminis ante oculos cordis eius viam veritatis aperiens. Qui autem legit scientiam dei ad gloriam vanam: et si semper legat nunq inueniet. Talis est scriptura nolenti viuere fm deum: sicut si quis agricole nolenti pugnare exponat bellicam disciplinam/ vel militi agriculturam nolenti colere terram. Neuter enim proficit: quia non habet desiderium illius discipline. Ubicũq enim fuerit desiderium hominis: illuc sensus illius dirigitur. v In resurrectione enim neq nubent neq nubentur: sed erũt sicut angeli dei in celo. i. celestes. Phil. iij. d. Nostra cõuersatio in celis est. Chrysostom⁹. In hoc seculo ideo morimur/ quia nascimur: ideo ducimus vxores/ vt quod moriendo minuitur/ nascendo suppleat. Tolle moriendi necessitatem ⁊ nascendi vtilitatem: ⁊ ducendi causa soluta est. Et .j. Sicut anima in hoc mũdo est peregrina: ita caro in illo extranea est. Hic anima carni subiecta est/ quo ad passiones: ibi caro anime. Unaqueq res fortior est in sua patria ⁊ dominat. Hoc modicũ qd anima sapit i hoc seculo nimia potestas anime sibi vendicat: sicut diues hospes in domo pauperis: et si non potest iubere quod vult quia hospes/ magnam tamẽ fiduciam sumit quia potens. Et econuerso pauper peregrinus nihil sibi potest defendere. Hoc dixim⁹ fm rationem moralem: alioquin in resurrectione mutanda est carnis natura: vt nihil habeat in se carnis nisi formam. j. Corinth. xv. f. Seminat corpus animale: resurget corpus spirituale. x De resurrectione autem mortuorũ non legistis quod dictum est a deo dicente vobis. Chrysostomus. Calumniatoribus in questione aliqua/ primo oportet auctoritatem aliquam afferre/ postea rationẽ: ⁊ non econuerso: quare ergo hic christus facit econuerso? Solutio. Interrogantib⁹ prius dicenda est ratio: deinde auctoritas: quia calũniatores oportet cõuincere: interrogantes ꝟo docere. y Ego sũ deus abraam/ de⁹ isaac ⁊ deus iacob. Hos nominat: quia his facta fuit pmissio de icarnatiõe filij: et de vita eterna habenda specialiter.

abraam/ deus isaac/ et deus
a iacob. Nõ est deus mortu/
b orũ/sed viuentiũ. Et audiẽ
tes turbę mirabant in doctri
c na eius. Pharisei autẽ au/
dientes q silentiũ imposuis/
d set saduceis/ cõuenerunt in
e vnum: et interrogauit eum
vnus ex eis legis doctor tem
f ptans eum. Magister qđ ẽ
mandatũ magnũ i lege? Ait
g illi iesus: Diliges dñm deũ
h tuũ ex toto corde tuo: et i to/
i ta aĩa tua: et i tota mẽte tua:
k l hoc est maximũ et primum
m mãdatũ. Secũdũ aũt sile est
n huic. Diligẽs primũ tuũ si/
o cut teipsũ. In his duobus
mãdatis vniuersa lex pẽdet
p et pphetę. Cõgregatis autẽ
phariseis / interrogauit eos
iesus/ dicens: Quid vobis
videt de christo/cuius filius
q est? Dicũnt ei: Dauid. Ait
r illis. Quomõ ergo dauid in
spiritu vocat eum dominũ/

benda specialiter. Exod. iij. d. Deus abraã/deus isaac/deus
iacob/misit me ad vos. a Non est/autẽ/de9 mortuorũ
sed viuentium. Si ergo animę eternę sunt/cõstat per cõ/
sequens q corpora eorum resurgent. Ezech. xxxvij. b. Ossa
arida/audite verbũ domini. Daniel. xij. a. Multi de his qui
dormiũt i terrę pulue
re euigilabunt: alij in
vitã eternã: alij i op/
probriũ vt videãt sp.
B Iob. xix. d. De tra sur
Marci.12.c. rectur9 sũ. Esa. xxvi.
d. Viuẽt mortui tui z
iterfecti mei resurgẽt.
b Et audiẽtes tur
bę mirabant i do/
ctrina ei9/q ita pru/
denter responderet.
c Pharisei autem
audientes q silen
tiũ imposuisset sa/
duceis. Prouerb.
Deut.6.a. xxvi. b. Qui imponit
stulto silentium miti/
gat iras. d Cõue/
nerũt in vnũ. Hoc cõuẽticulũ malorũ significatũ ẽ. j. Re/
gũ. xvij. b. vbi dicit/q philistijm cõuenerunt in sochot iudę.
Itẽ Iudic. xv. a. per vulpes sansonis colligatas. Chrysosto
mus. A veritate se esse nudos pfessi sunt: qui se multitudine
armauerũt. e Et interrogauit eum vnus ex eis
legis doctor temptãs eum. Chrysostom9. Interroga/
uit temptans a pncipio: ex respõsione pro vtilitatem capiens
laudatus est: Marci. xij. c. f Magister qđ est manda
tum magnũ in lege? Chrysostom9. De magno mandato
interrogat q nec minimũ obseruat. Ille debet interrogare de
maiore iusticia/qui iam minorẽ cõpleuit. Et ita si interroget
aliquis quę pars est melior in domo/dicis: fundamẽtum: sed
tamẽ fũdamentũ nõ ẽ nisi domus fuerit subsecuta: sic z caput
dignius est q membra/tamẽ nec membra sine capite/ nec ca/
put sine membris: ita hoc mãdatũ dignius est /tamẽ vtilitas
vna: quia sibi cohęrent. g Ait illi iesus: Diliges do/
minũ deum tuũ ex toto corde tuo. Chrysostom9. q. d.
non sicut tu qui deuotionem ostendis in ore: z fraudem medi
taris i corde. Et ita diliges inqt/nõ timeb: qr diligere mai9 ẽ
q timere Inchoatio eñ culturę dei hz timorẽ: pfectio aũt di
lectionẽ. j. Ioh. iiij. d. Perfecta charitas foras mittit timorẽ.
Et ita timor sub necessitate ẽ: dilectio in libertate. Itẽ Chry/
sostomus. Nõ dicit/Cognosces deũ: sed/diliges: quia co/
gnoscere deum vnum/pprium est humanę naturę: diligere
autẽ eum religiosi cordis et recti. Item Chrysostom9. Quid
est diligere deũ ex toto corde? Vt cor tuũ ad nullius rei dile/
ctionẽ magis sit inclinatũ q dei: nec delecteris in specie mũ/
di amplius q in deo: non in honoribus: non in auro: non in
amicis zc. sed prę his omnib9 deum ames. Si autẽ in aliquo
horũ occupatus fuerit amor cordis tui: iam nõ ex toto corde
deum amas. Pro quãta enim parte cor tuum fuerit ad aliam
rem: pro tanta parte minus est ad deum. Exemplũ de vxore
bona. h Et in tota anima tua. Chrysostomus. Quid
est diligere in tota anima? Certissimũ animũ habere in verita
te/ z firmũ esse in fide. Alius est amor cordis: alius est amor
animę. Amor cordis quodãmodo carnalis est: vt etiã carna/
liter deum amemus: qđ facere nõ possum9 nisi recesserim9 ab
amore mũdialium: z ita amor cordis non intelligit sed sentit
in corde. Amor animę intelligit/non sentit: quia amor animę
iudiciũ ei9 est: puta intelligis vnũ deũ: sed si cęperis dubita/
re: iam nõ ex tota anima diligis deũ. i Et in tota mẽte
tua. Chrysostom9. Quid est in tota mente? Vt oẽs sensus
tui deo vacent: itellect9/ sapiẽtia/cogitatio/memoria. Qui g
occupat aliqđ hor circa tpalia: iam nõ tota mẽte diligit deũ.
Augustin9. Diliges dñm deũ tuũ ex toto corde tuo. i. intelle/
ctu sine errore: ex tota anima. i. volũtate siue cõtradictiõe: ex
tota mente. i. memoria sine obliuione. Bern. Ex corde/sa/
pienter: ex anima/ dulciter: mente/ perseueranter: totis viri/
bus/fortiter. Hugo. Corde deuotione/hoc ad virgines: ani/
ma discretione/hoc ad cõfessores: mente pseuerantia/hoc ad
martyres. k Hoc est maximũ/dignitate: l Et pmũ/
ordine/ mãdatum.
Itẽ Bern. Disce chri
stiane quõ christũ dili
gas. Dilige dulciter/
prudẽter/fortit. Dul/
citer ne illect9: prudẽ/ Leuit.19.d.
ter ne deceptus: forti/ Marci.12.c.
ter ne depssus ab amo Ro.13.c.
re dei auertaris. Dul/
citer amãdus est spon
sus in remissiõe pecca
tor. Ps. Suauis do/ † Ps.144.
min9 vniuersis. Luc.
vij. g. Dimissa sunt ei
peccata multa: qr dile
xit multũ. Itẽ dulcit
in recordatiõe bñficio
rũ dei. Ps. Memo/ Ps.144.
riã abũdantię suauita
tis tuę eructabũt. Itẽ dulciter in pgustatione ęternor bono/
rũ. Ps. Gustate z videte qm suauis est dñs. Item amand9 Ps.33.
est prudenter: insidias diaboli puidendo. ij. Corinth. ij. c. Vt
non circũueniamur a sathana: non eñ ignoramus cogitatio/
nes eius. Itẽ pulsas insidias pcauendo. Prouer. xx. b. Rex
qui sedet in solio iudicij: dissipat omne malũ. Item prudẽter
in puidendo z pcauẽdo strenuiter z fortiter pseuerare. Sap.
viij. a. Attingit a fine vsq ad finem fortiter. Item amandus
est fortiter/expellendo omnẽ timorem. j. Ioh. iiij. d. Perfe/
cta charitas foras mittit timorẽ. Item in appetẽdo laborem.
Ps. Quoniã ego in flagella paratus sum. Item amandus Ps.37.
est fortiter/in non fugiendo opprobriũ et mortem. Luc. ix. c.
Qui me erubuerit. Ps. Quoniã pter te sustinui opprobriũ. Ps.68.
Item amandus est sponsus: quia de nobili stirpe. Prouerb.
vlt. c. Nobilis in portis vir eius. Item quia sapiens. Col.
ij. a. In quo sunt omnes thesauri sapientię z scientię abscon/
diti. Iob. ix. a. Sapiens corde est. Itẽ quia fortis. Ps. Do/ Ps.23.
min9 fortis z potens. Itẽ quia diues. Ro. x. c. Diues in om
nes qui inuocant illũ. Ioh. xvij. b. Omnia tua mea sunt. Itẽ
quia largus. Iaco. j. a. Qui dat omnib9 affluenter. Itẽ quia
pulcher. Ps. Speciosus forma prę filijs hominũ. Itẽ quia Ps.44.
benignus. Titũ. iij. b. Apparuit benignitas z humanitas sal/
uatoris nostri. m Secũdũ autẽ simile est huic: quia
de re simili: id est homine: quia ad imaginem et similitudinẽ
dei factus. Item quia de dilectione. Item simile quia de co
sicut de alio pendet lex. n Diliges primũ tuũ sicut
teipsum. Chrysostom9. Proximus/christus homo factus.
Luc. x. e. Quis est meus primus? Vel primus/oĩs fidelis.
Et ita sicut rex i imagine sua honorat: sic de9 in homine dili/
git vel oditur. Nõ potest hominẽ odire qui deum amat: nec
potest deum amare qui hominẽ odit. j. Ioh. iiij. d. Qui dicit
se deũ diligere z fratrem suum oderit/mendax est. Et in fine
volens dominus ostendere phariseis/ quia nõ sufficit solius
patris cognitio/requisitus de vno mãdato/respondit de duo
bus. Item Chrysostom9. Qui diligit primũ nõ occidit eũ:
non mentit ei: non vxorem inuadit zc. o In his duob9
mandatis tota lex pendet z pphetę. Glo. Ideo duę
tabulę legis datę sunt: Deut. x. a. in quib9 erãt decẽ pcepta:
tria in vna/ quę ad deũ: septem in altera/q ad primũ. Scđm
quosdã sunt qnq in vna: z qnq in alia. Ro. xiij. c. Plenitudo
legis dilectio. Gal. v. c. Oĩs lex in vno sermone cõplet: Dili
ges primũ tuũ sicut teipsũ. p Cõgregatis aũt phari/
seis/iterrogauit eos iesus/dicẽs: Quid vobis vi/
det de christo/ cui9 filius est/ sm carnẽ? q Dicũt ei:
Dauid. Ait illis/iesus: r Quomodo ergo dauid
in spũ vocat eum dominũ? Indirecta ratiocinatiõe cõ/
futat eos/ostendens

futat eos/ostendens ex cõcesso sequi dauid falsum dixisse: qđ est incõueniens: ⁊ spiritũsanctũ qđ est impossibile. Est autem hec questio domini cum pondere intelligenda. Uos putatis christum filium dauid ⁊ hominẽ purũ: ergo perperã locutꝰ ẽ dauid vocãs eũ dñm: cũ pater filiũ hoiem purũ nõ cõsueuerit appellare dominũ.

a Dicens: Dixit
Ps. 109. dñs/pater: b Domino meo. i. christo.
Marci. 12. d. c Sede a dextris
Luc. 20. g. meis: id est in potioribꝰ bonis. Heb. j. d.
Cui angelorum aliqñ dixit: Sede a dextris meis: d Donec ponam/exclusiue:
e Inimicos tuos scabellum pedũ
A tuorũ. Esa. lx. c. Locũ pedũ meorꝫ glorificabo. j. Corinth. xv. d.
Oportet illũ regnare donec ponat oẽs inimicos sub pedibꝰ eiꝰ. Heb. x. c. Sedet i dextera dei decetero expectãs donec ponant inimici eiꝰ scabellũ pedũ eiꝰ.

a dicẽns: Dixit dñs dõmino
b meo/sedẽ a dextris meis: dõ
c
d
e nec ponã inimicõs tuos sca-
f bellum pedũ tuorꝫ: Si ergo
dauid vocat eum dñm/ quõ
g filius eius est: Et nẽmo poterat ei respõdere verbũ: neqꝫ ausus fuit quisqꝫ ex illa die eum amplius interrogare.

h
i Tunc iẽ/ Ca. XXIII.
t sus locutus ẽ ad turbas et ad discipulos

k suos/ dicẽs: Sup̃ cathedrã moysi sederũt scribe ⁊ phari-
l
m sei. Oiã ꝗ qũecũqꝫ dixerint vobis/ seruate et facite: ꝭm opa ṽo eorum nolite facere.
n Dicũnt eñ ⁊ nõ faciũt. Alli
o gãnt aũt onera grauia ⁊ ipor
p tabilia: et impõnũt i hũeros
q
r hoim: digitõ aũt suo nõlunt ea mouere. Oia ṽo opa sua faciunt vt videant ab hominibꝰ. Dilãtant eñ philateria

f Si ꝗ dauid vocat eũ dñm/quõ filꝰ eiꝰ ẽ: cũ filꝰ ꝓpt ꝓpagationẽ sonet i subiectionẽ: ⁊ maxime ꝭm vsũ antiquorꝫ patrũ. g Et nemo poterat ei respõdere ṽbũ: neqꝫ ausus fuit ex illa die quisqꝫ eũ amplꝰ interrogare: qꝛ ꝯfutauerat eos verbis. Expo. Ca. XXIII.

t Tunc iesus locutus est ad turbas ⁊c. docens populũ. Primo arguit scribas ⁊ phariseos de superbia/et suos ꝓuocat ad humilitatem. Secũdo arguit eosdem de hypocrisi multipliciter: sicut patet in littera. Imprecat aũt eis octies ve eternũ: ibi: Ue aũt vobis scribe ⁊ pharisei. Tertio rationem damnationis eorꝫ innuit. s. occisionem iustorum: ibi: Itaqꝫ testimonio estis. Prima pars capituli est cõtra prelatos: secũda contra magistros: tertia contra hypocritas/ in qua etiã mors domini ꝓpheratur. Dicit ergo: h Tũc/ scꝫ imposito illis silentio: Sicut dominus eiectis turbis ⁊ tibicinibꝰ/sanauit puellam/ Marci. v. d. Sic esaias/ mortuo leproso ozia vidit dominum in solio excelso/ ⁊ dixit: Ue mihi quia tacui: Esa. vj. b. vbi dicit Glo. Dum rex leprosus. i. diabolus regnat in nobis/ nec deum in sua maiestate videre/nec mysteria trinitatis possumus agnoscere. Sic filij israel mortuo pharaone potuerunt ad deum clamare: Exo. iij. c. Sic ezechiel mortuo impio pncipe phelția/excelsa voce clamauit ad dominũ: Ezech. xj. b. i Iesus locutꝰ ẽ ad turbas ⁊ ad discipulos suos. Chrysostomus. Ideo dominꝰ ad suos conuertit sermonem/ vt confusio scribarum et phariseorum illorum fieret disciplina: Infructuosũ namqꝫ est verbũ in quo sic alter confundit vt alter non erudiatur. Nam ⁊ dominus non propter malos castigationem sup terram transmittit: sed propter bonos. Scit enim quia malos flagella non corrigunt: sed malos castigat vt bonos corrigat: qꝛ bonus nisi fuerit admonitus/ per negligentiã euanescit: Sic ⁊ christus nunqꝫ potuit eorum interrogationes contemnere: sed voluit indignos digne docere: vt dignos digne doceret. k Dicens: Super cathedram moysi sederũt scribe ⁊ pharisei. Chrysostomꝰ. q. d. multi sederunt sacerdotes: multi in nomie/pauci in opere. Videte ergo quõ sedeatis sup eã: quia nõ cathedra facit sacerdotẽ sed sacerdos cathedrã. Non locus sanctificat hominẽ: sed hõ locũ. Nõ omnis sacerdos sanctus est: sed omnis sanctus est sacerdos. Et ita qui male sederit/ iiuriã cathedre facit. Prouerb. xxv. a. In loco magnorꝫ ne steteris. Itẽ Chrysostomꝰ. In iudicio sedẽs si bene vixeris ⁊ bene docueris/ omniũ iudex eris: si male vixeris ⁊ bene docueris/ tui solius: Nam bene docẽdo ostendis quomõ populus debeat viuere: male viuẽdo deũ istruis quõ debeas ꝯdẽnari. l Oia ergo. Chrys.

Oia dic ꝗ corrigũt mores: m Quecũqꝫ dixerint vobis seruate et facite: ꝭm opa ṽo eorꝫ nolite facere. Chrys. Accipite qđ vestrũ est: nolite discutere qđ alienũ est. Itẽ Chrys. Sicut sacerdotes etiã docent infideles ꝓpter fideles/ne bonos negligant ꝓpter malos: sic ⁊ vos etiã malos sacerdotes honorate ꝓpter bonos/ne propter malos etiã bonos cõtemnatis. Melius est malis iniusta pstare/ qꝫ bonis iusta subtrahere. Frequenter eñ de malo bona doctrina procedit. Ecce eñ ⁊ terra vilis/ pciosum aurum producit. Nũquid ꝓpter vilem terram pciosum aurũ contemnit: Sed sicut aurũ eligit ⁊ tra cõtẽnit: sic ⁊ vos doctrinã accipite ⁊ mores relinquite. Nam ⁊ apibus herbe necessarie non sunt sed flores: ideo flores colligũt ⁊ herbas relinquũt. Et ita bene dicere omniũ est/ benefacere autẽ paucorꝫ. n Dicũt enim ⁊ non faciũt. Hi sunt ficus in qua dominus non inuenit nisi folia. s. xxj. b. ⁊ ideo maledicit. Augꝰ. in libro ꝓsperi. Bñ dicere et male viuere nihil ẽ aliud qꝫ se sua lingua dãnare. Nota ꝙ dñs arguit eos hic de dolo et duplicitate. Hi eñ habent pondus ⁊ pondus: aliud i ore: aliud in opere. Cõtra quos Prouer. xx. b. Pondus ⁊ pondꝰ: mensura ⁊ mensura: vtrũqꝫ abomiabile est apud deũ. Leuit. xix. g. Stathera iusta/⁊ equa sint põdera. o Alligãt eñ onera grauia ⁊ importabilia. Circa vitã tuam esto austerus: circa aliorũ benignus. Audiant te homies parua mãdantẽ et grauia facientem. Item Chrysostomꝰ. Si erramus aliquãdo modicã penitentiã iniungendo: nõne melius est de misericordia rationẽ reddere qꝫ de crudelitate: Ubi paterfamilias largus est: dispẽsator nõ debet esse tenax. Si deus est benignus: vt quid sacerdos est austerus: Item Rab. Hec generaliter cõtra omnes magistros ꝗ grandia docent: ⁊ faciunt minora. Similiter sacerdotes qui grande pondus venientibꝰ ad cõfessionem imponũt: ⁊ sic dum pena psentis peccati cõfringit/pena futuri contemnit. Si enim fascem super humerꝫ adolescentis quem non potest baiulare posueris/ necesse habet aut vt fascem reijciat/aut sub pondere cõfringat: Sic ille cui graue penitẽtie pondus imposueris/necesse est vt aut penitentiã reijciat/aut suscipiens deferre non potest scandalizatus amplius peccet. Deinde si erramus modicã penitentiam imponentes: nõne melius est ꝓpter misericordiã dare rationem qꝫ propter crudelitatẽ deficere penitẽtem: Alligant. Contra quos. s. xv. a. Quare transgredimini mandata dei ꝓpter traditiones hominũ: Tot eñ constituunt ꝙ dimidiũ sustinere non possunt. Act. xv. c. Hoc est onus qđ nec nos nec patres nostri portare potuimus: imo tota die p cõsuetudinem abrogant. De his Prouerb. xix. a. Melior est paup ꝗ ambulat in simplicitate qꝫ diues torquẽs labia sua. p Et imponũt in humeros hoim. Hi significant p regẽ roboam/ dicentẽ. iij. Reg. xij. d. Pater meꝰ cecidit vos flagellis: ego autẽ cedam vos scorpionibus. q Digito autẽ suo. i. leui motu: r Nolũt ea mouere. Oia ṽo opa sua faciũt vt videant ab hoibꝰ. Tales recipiũt hic mercedẽ suã: vt. s. vj. a. Amen dico vobis: receperũt mercedem suã. Hierõ. Quicũqꝫ quodlibet facit vt videat ab hominibꝰ/ scriba ⁊ pharisꝰ ẽ. s Dilatãt eñ philateria sua. Philateria vocat chartulas/ p simulatiõe frõti eorꝫ ⁊ sinistre manu impositas: in quibus erat scriptus decalogus. Propter illud Deut. vj. b. Ligabis ea qsi signũ i manu tua. Scdm quosdã ho/ s nõ autẽtice philaterie dicunt capsule i qbꝰ reseruant extremitates scrorꝫ. i. articuli manuũ ⁊ pedũ: a thorat qđ ẽ extre-

19. dis. c. scdm
1. q. 1. c. oia. et. c. significasti. et. c. nõ quales 3. q. 7. §. si
Luc. 11. f.
26. q. 7. c. alligant
De cõse. dis. 4. c. baptismus

a sua ⁊ magnificant fimbrias.
b Amant autē primos recubi-
c tus in cēnis: ⁊ primas cathe
d dras in synagogis: ⁊ saluta-
e tiones in foro: et vocari ab
f hominibus rabbi. Uos au-
g tē nolite vocari rabbi: Un⁹
h est enim magister vester: om-
i nes autem vos fratres estis.
k Et patrem nolite vocare vo
l bis super terram: vnus est
m enim pater vester qui in ce-
n lis est. Nec vocemini magi-
o stri: quia magister vester vn⁹
p est christus. Qui maior est
vestrum, erit minister vester.
q Qui autem se exaltauerit,
r humiliabitur: et qui se humi
s liauerit, exaltabitur. Ue au-
t tem vobis scribe et pharisei
v hypocrite: qui clauditis re-
gnum celorum ante hoies:

mitas. Alio modo dicunt philateria a philaxe, qd̄ et seruare: ⁊ thorat, lex: q̄si custodia legis. Tēpore hieronymi, vt ipse refert, aliquid de superstitione iudeorum retinuerunt homines: erantq; mulierculę chartulas ferentes in quibus scripta erāt breuia euangelia. Multi adhuc hodie deferunt chartulas in quib⁹ scripta est epistola quā detulit angelus domini agaro regi. a Et magnificant fimbrias. Numeri.xv.d.et Deut.xxij.b. iussit moyses vt in quattuor angulis palliorum facerent fimbrias: vt per hoc discernerētur ab alijs populis in habitu exteriori: sicut erant natione discreti. Illi autem faciebant fimbrias magnas, et in eis ligabant spinas pungētes, vt eundo vel sedendo quandoq; pungerentur: vt sic conmoniti recolerent beneficia dei. Propter huiusmodi autem fimbrias dicitur cognouisse samaritana q̄ dominus iudeus esset. b Amant autem primos recubitos. Luc.xiiij.a. Dicebat autem ad inuitatos parabolam, intendens quomō primos accubitus eligerent, dicens ad illos: Cum inuitatus fueris ad nuptias, non discumbas in primo loco ⁊c̄. c In cenis. Hic arguit eos de gula. Phil.iij.d. Quorum deus venter est. d Et primas cathedras in synagogis. Hic de ambitiōe. Ecci.vij.a. Noli quęrere ab hominibus ducatum: neq; a rege cathedram honoris. e Et salutationes in foro. Raban⁹. Quis et hoc culpa non careat, si ijdem in foro litibus interesse qui i cathedra moysi synagogę magistri cupiunt appellari. f Et vocari ab hominibus rabbi. Chrysostom⁹. Uocari volūt, nō esse: nomen appetunt, officium negligunt. Esa.xlj.g. Adducet magistratum quasi lutum. g Uos autē nolite vocari rabbi. Dominus hic ambitionem quę fuit causa vitiorum propter q̄ arguebat phariseos extirpat a discipulis suis: Sufficit enim causam extirpare: qua cessāte cessat effectus. Exponitur autem illud dupliciter. De ambitione magisterij: quam prohibet dominus: non autē honorē vel nomen inhibet: sed ne quis indebitum sibi nomen magisterij velit vsurpare per ambitionem. Exponitur autem de auctoritate sciendi: et suppletur: Uos autem ⁊c̄. nec alios vocare: id est nolite vobis ascribere vel alijs attribuere auctoritatem scientię: Homo enim magister est in ministerio doctrinę: quia solus deus animā illuminat lumine sapiētię: sicut homo pater est i ministerio geniturę: solus deus auctoritate naturę. Exod.xx.b. Non assumes nomen dei tui in vanum. h Unus est enī magister vester, auctoritate: qui docet interius. Osee.ij.c. Ducam eam in solitudinem, ⁊ loquar ad cor eius. i Omnes autem vos fratres estis: quia ab vno patre, et vnā hęreditatem expectamus. Malach.ij.b. Nūquid non vnus pater omniū nostrum? Nūquid non deus vnus creauit nos? Quare ergo despicit vnusquisq; fratem suum? k Et patrem nolite vocare vobis super terram: id est alij nō ascribatis auctoritatem sciendi, vel etiā generandi. l Un⁹ est enim pater vester, auctoritate: m Qui in celis est. Unde.s̄.vj.b. Pater noster qui es in celis. n Nec vocemini magistri. Iaco.iij.a. Nolite plures magistri fieri. o Quia magister vester vnus est christus. Ioh.xiij.b. Uos vocatis me magister ⁊ domine: ⁊ bene dicitis: Sum etenim. p Qui maior est vestrum, erit minister vester. Gen.xxv.c. Maior seruiet minori. q Qui autem se exaltauerit, incaute se eleuando. Prouerb.xvj.c. Ante ruinam exaltabitur spiritus. r Humiliabit: id est minimus reputabitur. Prouerb.xxix.d. Superbum sequitur humilitas: et humilem spiritu suscipiet gloria. Ecci.xj.a. Sapiētia humiliati exaltabit caput illius. s Et qui se humiliauerit exaltabit. Prouerb.xviij.c. Anteq; conteratur exaltat cor hominis: et anteq; glorificetur humiliat. Iob.xxij.d. Qui humiliatus fuerit erit in gloria. Nota autē q̄ illud verbum ter ponitur in euangelio: vt hic: et Luc.xiiij.c.et xviij.c.ad denotandū triplicem humilitatē: Cordis: oris ⁊ opis. De humilitate cordis s̄.xj.d. Discite a me quia mitis sum et humilis corde. Iudith.viij.b. Humiliem⁹ illi animas nostras: et in spiritu contrito et humiliato seruiamus illi. De humilitate oris, Iudith.ix.d. Humilium ⁊ mansuetorū semper tibi placuit deprecatio. Et Ecci.xxxv.c. Oratio humiliātis se nubes penetrat. De humilitate operis. Ecci.xix.d. Est qui nequiter se humiliat: ⁊ interiora eius plena sunt dolo. Phil.iij.d. Saluatorem expectamus dominū nostrum iesū christū: q̄ reformabit corp⁹ humilitatꝭ nostrę cōfiguratū corpori claritatꝭ suę. Eph.iiij.a. Obsecro vos ego vinct⁹ in dn̄o: vt digne ambuletꝭ vocatiōe q̄ vocati estis cū oī humilitate.s.cordis, oris, operis. Humilitatē autem custodiūt: assiduitas subiectionis, quam non habuit lucifer: consideratio proprię fragilitatis, quam non habuit adam: comparatio melioris, quā non habebit antichristus. t Ue autem vobis scribe ⁊ pharisei hypocritę. De peruersa doctrina q̄tum ad dissonantiam oris ⁊ operis arguit eos dominus supra vbi dixit: Dicunt enim ⁊ non faciunt: Nunc arguit de iniquitate: quia cum ęqualitas debeat proximo, ipsi inique agebant erga proximum: cui doctrina qua negabant aduentum christi per quem aperitur aditus celi, claudebāt aditum regni. Unde dicitur eis a domino, Ue ⁊c̄. quia iam patimini tenebras interiores, finaliter passuri exteriores. Et nota q̄ Mattheus ponit octo vę: quę respondent quasi per cōtrariū octo beatitudinibus.s̄.v.a. positis: a quibus priuati sunt propter.s. octo peccata de quibus reprehendit eos domin⁹ per ordinē. Primū est exempli pernicies. Secundū castimargia siue spoliatio subditorum sub prętextu prolixę orationis. Tertiū peruersitas doctrinę. Quartum assertio falsitatis. Quintū vitium cupiditatis. Sextum ⁊ septimū simulatio sanctitatis. Octauum est pietas simulata. Luc.vj.d. ponit quattuor beatitunes: et quattuor vę illis respondentia. xj.f. ponit quinq; vę. v Qui clauditis regnum celorum ante homines. Arguit hic a malo exemplo. Error enim sapientis facile trahitur in exemplū. Hoc autem est inęqualitas ad proximum. Chrysostom⁹. Clauicularij sūt sacerdotes. Clauis ē v̄bū sciētię scripturarū per quā aperit hoībus ianua veritatis. Apertio ē vera iterp̄tatio. Uide ergo, q2 nō dixit, Uę vobis q2 nō aperitis regnū celorū: sed q2 clauditis. Ergo nō sūt scripturę clausę sed obscurę: sicut dixit Petrus.ij.Pet.j.d. Non enī volūtate humana allata ē aliquādo p̄phetia: sed spiritusancto inspirati locuti sunt sancti dei homines.i.nō sicut voluit homo locutus est spiritus: sed sicut voluit spiritus locutus ē homo. Ratio autē obscuritatis multiplex est: sed duas dicim⁹. Primū: quia deus voluit alios esse doctores: alios discipulos. Si enim omnes scirent, doctor necessarius non esset: et ideo tunc ordo cōfusus. Deut.xxxij.a. Interroga p̄sbyteros ⁊ annūciabunt tibi. Et ita sicut sacerdos dabit rationē in die iudicij si nō docuerit: vt dicit Ezech.iij.c. sic p̄plus si nō didicerit. Prouer.j.c. Extēdebā sermones meos ⁊ nō audiebatꝭ:

Marci.12.d. Luc.11.f. et.20.g.

Iaco.3.a.

Luc.14.c. et.18.c.

B

ideo i p̄ditiōe

ideo in perditione vestra ridebo. Sicut paterfamilias nō omnibus exponit cellarium suum aut vestiarium suū: sed habet in domo sua aliquos qui dant: alios qui accipiunt: ita in domo dei/ aliqui sunt qui docēt/ alij qui discunt. Itē obscura est/ ne sit cōtemptibilis. Cōtemptibilis em̄ est si ab illis intelligit a quibus non amatur: Igit nō clausa est sed obscura. Qui querūt inueniūt ad suam gloriā/ q₂ quesierūt: q̄ nō querūt inueniūt ad suā condemnationē q₂ nō quesierūt. Nec potest esse eis excusatio veritatis/ qb⁹ fuit inueniendi facultas si fuisset q̄rendi volūtas: Quō claudebant scripturas sacerdotes/ aliud pro alio interpretantes. Chrysostom⁹. Persone phariseorū recesserūt de mūdo/ nō mores. Quidā nomia hebraica/ quidam partē euangelij scribūt ꝛ alligāt circa collū. Hic sacerdos insipiēs/ nōne euangeliū quotidie legitur in ecclesia? Cui ergo euangelia in auribus posita non ꝓsunt: quomō collo suspensa sanabūt? Deinde vbi est virtus euangelij? In figuris litterarum/ an in intellectu sensuū? Si in figuris: bene ergo suspēdis in collo: si aūt in sensu intellect⁹: ergo meli⁹ prosūt i corde posita q̄ circa collū suspensa. Clauditis regnū celorū: mysteria sacre scripture non aperiendo. Eccs. ij. d. Homini bono in conspectu suo dedit deus sapientiā ꝛ scientiam ꝛ intelligentiam: peccatori autem dedit afflictionem ꝛ curam superfluā ꝛc. Chrysostom⁹. Regnum celorum dicunt scripture: quia illis insertum est. a Uos enim non intratis. s. xviij. a. Nisi cōuersi fueritis. b Nec introeuntes: id est volentes intrare. c Sinitis intrare/ sed impeditis. Contra quod Prouerb. iij. d. Noli prohibere benefacere eum qui potest: si vales ꝛ ipse benefac. d Ve vobis scribe ꝛ pharisei hypocrite. Hic arguit eos de simulatiōe sanctitatis ꝑt lucrū vel de castrimargia. e Qui comeditis domos viduarum/ orationes longas orantes. Chrysostom⁹. Orationibus quasi magnis retibus facultates viduarū piscatis. Ve igitur vobis primū: quia estis iniqui. Alterum: quia figmentū assumitis sanctitatis. Item Chrysostomus. Qui auariciā vestrā religiōis colore depingitis/ q̄si diabolo arma christi ꝑstatis: vt armet iniquitas/ dū pietas estimat. Osee iiij. b. Peccata populi mei comedent: ꝛ ad iniquitatem subleuabunt animas eorum. Cōtra tales pastores/ Ezech. xxxiiij. a. Ve pastoribus israel qui pascebant semetipsos ꝛc. Sexus muliebris facilis ad decipiendum. f Orationes longas orantes: supple ꝛ sic mulierculas decipientes. g Propter hoc amplius accipietis iudicium: id est maiorē damnationem. Sap. vi. a. Iudicium durissimum in his qui presunt/ fiet. h Ve vobis scribe ꝛ pharisei hypocrite. Hic arguit eos de falsitate doctrine vel peruersitate. Scribe sūt prelati: q̄ deberent esse scripti intus ꝛ foris. Pharisei clerici diuisi a se: quia volunt videri q̄ sint in tonsura/ et veste et similibus. i Qui circūitis mare. Esa. lvij. d. Impij quasi mare feruēs. k Et aridam. Gen. j. a. Congregentur aque que sub celo sunt in locum vnum/ ꝛ appareat arida. Circūitis/ ꝑdicando legalia: l Ut faciatis vnū proselytum. Proselytus dicebatur qui de gētilitate ad iudaismū cōuertebat. m Et cum fuerit factus: scꝫ proselytus: n Facitis eum filium gehenne: ꝑpter opera que facit: q̄ sūt vestris operibus similia/ ꝛ patris gehennalis.

libri non ists? Ve r. vsq ad : Ve ꝛc.

a Uos enim non intratis: nec
b c introeuntes sinitis intrare.
d †Ue vobis scribe ꝛ pharisei
e hypocrite qui comeditis do
f mos viduarū/ orationēs lō
g gas orantes: ꝑpter hoc am
plius accipietis iudiciū. Ue
h vobis scribe et pharisei hy
i pocrite qui circūitis mare et
k l aridam/ vt faciatis vnū pro
m selytum: ꝛ cūm fuerit fact⁹:
n facitis eum filium gehenne
o p duplo q̄ vos. Ue vobis du
q ces ceci/ qui dicitis: quicūq̄
iurauerit ꝑ templū nihil est:
r qui autem iurauerit in auro
s templi debitor est. Stulti et
t ceci: quid enim mai⁹ est/ aurum
an templū quod sancti
v ficat aurum? Et quicunq̄ iu
x rauerit in altari nihil est: quicūq̄
autem iurauerit in do
y no quod est super illud/ de
z bet. Ceci/ quid enim maius
est: donum/ an altare quod
a sanctificat donum? Qui ergo
iurat in altari iurat in eo:
et in omnibus que super illud
sunt: Et quicunq̄ iurauerit
in templo: iurat in illo/
et in eo qui habitat in ipso.
b Et qui iurat in celo/ iurat in
throno dei: ꝛ in eo qui sedet super eum

Unde Ioh. viij. f. Uos ex patre diabolo estis. Simili modo dicit antichristus filius ꝑditionis. ij. Thessal. ij. a. Gal. v. a. Testificor omni homini circūcidenti se/ quia debitor est vniuerse legis faciende. o Duplo q̄ vos: q₂ visa prauitate vestra resipiscit: ꝛ tanq̄ canis ad vomitū redit. Un̄. ij. Pet. ij. d. Melius est viā veritatis non agnoscere q̄ post agnitionem retrorsum conuerti. p Ue vobis duces ceci. Hic arguit eos de assertione falsitatis vel fraudulentia. Pharisei enim alliciebant homines ad faciendas oblationes/ dicentes nō esse reum ꝑiurij qui falsum iuraret per templū: nec ad executionem iuramenti astrictum: sed qui ꝑ oblatiōes factas in tēplo iuraret ꝛ non exequeret/ re⁹ ꝑiurij fieret: quia iuramēto cōstrict⁹ erat. Quos cōfutat dn̄s: q₂ accidit oblatiōib⁹ sanctificatio poti⁹ ex eo q̄ oblate sūt in tēplo q̄ ecōuerso. Dic g̃: Ue vobis duces ceci. s. xv. b. Si cec⁹ ceco ducatū ꝑstet ꝛc. q Qui dicitis: q̄cūq̄ iurauerit ꝑ tēplū/ dei/ nihil ē: q̄si dicitis eū nō esse reū ꝑiurij et astrictū ꝑ iuramētū suū. r Qui autē iurauerit in auro templi/ debitor est. i. in pecunia oblata sacerdotibus. s Stulti et ceci. Esa. xlij. c. Quis cec⁹ nisi q̄ venūdat⁹ ē? et q̄s cec⁹ nisi seru⁹ dn̄i? j. Reg. xj. a. In hoc feriā vobiscū pactū. t Quid em̄ maius est/ aur̄ an templū qd̄ sanctificat aurū. i. causa cui⁹ dn̄s sanctificat aur̄? q. d. qd̄ ē mai⁹/ sanctificatū an sanctificās? v Et/ dicitis/ repēte: quicūq̄ iurauerit i altari nihil est. i. nō est reus ꝑiurij via reputatiōe. x Qui aūt iurauerit i dono. i. i oblatiōib⁹: vt victimis ꝛ ceteris q̄ offerebant. Soph. j. b. Iurant i deo: ꝛ iurāt in melchon: qd̄ int̄ꝑtat rex merōris. Esa. lxv. c. Qui iurat i t̃ra iurabit i deo amē ꝛc. Hiere. iiij. a. Iurabis/ viuit dn̄s i veritate ꝛ iudicio et iusticia. Hiero⁹ ibi. Hos tres comites habet iuramētū; qui si defuerint ꝑiuriū est. y Qd̄ ē sup illud/ debet. i. tenet ad id qd̄ iurauit. z Ceci/ q̄d em̄ mai⁹ ē: donū an altare qd̄ sanctificat donū? quasi/ quid ē mai⁹: sanctificatū/ an sanctificās. ij. Machab. v. c. Nō ꝑpter locū gētē/ s ꝑpter gentē locū de⁹ elegit. a Qui g̃ iurat in altari iurat i eo ꝛ in oib⁹ q̄ sup illud sunt ꝛc. Occasiōe erroris quē itroducebāt pharisei addit ampli⁹ de iuramēto dn̄s: q₂ eque se astringit iuramēto iurans ꝑ vnā sicut ꝑ aliā creaturam: quia qui iurat per creaturā/ iurat per creature auctorē. Augustinus. Quāto sanctius est illud ꝑ quod iurat: tanto penalius est periurium. Ergo penalius est iurare per deum q̄ per oculos dei. Solutio. Loquitur Augustinus/ paribus alijs: sed iurans per oculos dei ingratus est deo de eo q̄ factus est homo: preterea deum contemnit et membrum dei. b Et qui iurat in celo/ iurat in throno dei: ꝛ in eo

r Qui autem iurauerit in auro ꝛc. Chrysostom⁹. Iudei aurū quo ipsi delectabant/ et dona quibus pascebantur sanctiora dicebat esse q̄ ipsum templum et altare: vt hoies ꝓmptiores fierēt ad offerēdū dona q̄ preces fūdēdas in tēplo. Multi etiā nūc christiani sic isipient intelligūt. Et. j. Modicū videt facere q̄ iurat ꝑ deū: qui aūt iurat ꝑ euāgeliū/ mai⁹ aliquid fecisse videt. Quibus dicendū est: O stulti: scꝑture ꝑpt deū sūt: nō deus ꝑpter scripturas. Maior est q̄ sanctificat euangeliū q̄ q̄ sanctificat ab eo.

F

g qui sedet sup eum.i.in deo. Esa.lxvj.a. Celum mihi se/
des est. a Ue vobis scribe ⁊ pharisei hypocrite.
Quintū ve/ vbi dn̄s arguit specialit scribas ⁊ phariseos de
auaricia ⁊ supstitione. Nā occasione decimaꝝ quas dn̄s leui

a throno dei: ⁊ i eo q̄ sedet sup
a eum. Ue vobis scribe ⁊ pha
b c risei hypocrite: qui decimatꝭ
d menthā ⁊ anethū et cyminū:
e ⁊ reliq̄stis q̄ grauiora sunt le
f g gis/iudiciū ⁊ misericordiā et
h fidē. Hec oportuit facere: et
i k illā nō omittere. Duces ceci
l m excolātes culicē: camelū aūt
n glutiētes. Ue vobis scribe ⁊
o pharisei hypocrite: qui mū/
datis qd̄ de foris est calicis
et parapsidis: intus autē ple
nitestis rapina et imūdicia.
p q Pharisee cece mūdā prius

tis dari iusserat/etiam
minutissima decima/
bant/vel dādo/vel re/
Luc.xi.f. ciptendo. Erāt eñ int
eos q̄dā populares ⁊
q̄dā leuite vl̄ sacerdo/
tes: illi decimas da/
bāt: isti recipiebāt etiā
de minutis: vtriq̄ au/
tem maxima pcepta
negligebāt. Propter
qd̄ rephēdit eos dn̄s/
magis attendēs tem/
Luc.xi.c. pora moderna q̄ illa.
Nūc eñ oēs fere tam
prelati q̄ doctores q̄
ecclīastici iudices con
M.f.sunt temptis operibᵒ cha/
ritatis studēt ambitiōi
⁊ auaricie et cupidita/
ti. Unde Esaie.lvj.d.
Ipsi pastores ignorauerūt itelligentiā: oēs i viā suā declina/
uerūt: vnusquisq̄ ad auariciā suā a sūmo vsq̄ ad nouissimū.
Hiere.vj.c. A minore vsq̄ ad maiorē oēs auaricie student: ⁊
a pphā vsq̄ ad sacerdotes cūcti faciūt dolum. b Hypo/
crite. De hypocritis/ Luc.xij.g. Job.xv.d.xvij.b.et.xx.a.
c Qui decimatis.i.decima datꝭ vl̄ exigitꝭ. Sēsus dubiᵒ
ē. d Menthā ⁊ anethū ⁊ cyminū/ista vilia. e Et re
liquistis.i.icorrecta relinq̄tis: q̄ grauiora sūt legis. f
Judiciū. Esa.lix.c. Cōuersū ē iudiciū retrorsū. Job.xxix.
c. Causam quā nesciebā diligētissime inuestigabā. Hiere.v.a.
Querite in plateis hierlm an inueniatis virū facientē iudiciū
⁊c. Et.j.ibidē.g. Magnificati sunt ⁊ ditati: incrassati sunt et
impinguati: et pterierūt sermones meos pessime: Causā vi/
due nō iudicauerūt: causā pupilli nō direxerūt: ⁊ iudiciū pau/
perū nō iudicauerūt. Esa.j.f. Principes tui infideles/socij fu
rū: oms diligunt munera: sequuntur retributiōes: pupillo nō
iudicant: causa vidue nō ingredit ad eos. Mich.vj.c. Indi/
cabo tibi o hō q̄d dn̄s req̄rat a te: vtiq̄ facere iudiciū ⁊ dilige/
re miscdiā: ⁊ sollicitū ambulare cū deo tuo. g Et miseri/
cordiā ⁊ fidē. Prouer.xv.d. Misericordia ⁊ fide purgant
peccata: p timorē aūt dn̄i declinat ois a malo. h Hec/ma
iora.s. i Oportuit/vos vel alios/facere. Hoc addit/ ne
videret elemosynas fructuū terre respuere. k Et illa non
omittere. Argumentū q̄ decime dande sūt de oibᵒ etiā de
minutis. Solutio. Sic tūc/ qñ nō solū ad substantiā decime
tenebant/sed etiā ad taxationē cū taxata esset tribᵒ cui decime
soluebant: sed nō sic mō: sicut in cōcilio habetur constitutio/
ne in aliquibᵒ regionibᵒ ille decime sunt necessario soluende
q̄ debent ex lege diuina/ vel loci ɔsuetudine approbata. Sed
obijciūt heretici/oportuit: dicūt/ nō oportet: q̄r tūc opor/
tuit/sed nō mō. Itē obijciūt/cur nō dant leuite decimas de/
cimaꝝ sūmo sacerdoti: Rn̄sio: q̄r nō est mō vnicus pontifex
nec vnicū templū: sed plura loca sacrificioꝝ: ⁊ psules multi q̄
accipiūt. l Duces ceci excolātes culicē.i.minora
disquirētes. m Camelū autē glutiētes.i.subticētes ma
iora. Chrys. Oēs sacerdotes q̄ pter decimas corripiunt: et
maiora peccata vidētes tacēt/docēt pplm colare culicē ⁊ glu/
tire camelū.i.a modico abstinere ⁊ maiora cōmittere. Item
beatᵒ Bern. Sic plati nostri tpis culicē eliquāt ⁊ camelū de/
glutiunt: dū maiora ptermittentes/minora discutiūt: optimi
sc̄ꝫ rerū estimatores: q̄ magnā in minimis/ paruā aut nullā in
maximis adhibēt diligentiā: qd̄ facile liquet in exemplis. Sic
etiam est hodie in claustris: Plus punit aliquis pro omissiōe
vl̄ transgressione vnius adinuente cōstitutionis/q̄ ipsius re/
gule. Unde.3.xv.a.arguunt tales: Quare trāsgredimini mā

datū dei pter traditiōes vestras ⁊c. n Ue vobis scri/
be ⁊ pharisei hypocrite: Q̄r pharisei faciebāt q̄q̄ simu/
latorie/ repetit de coꝝ simulatiōe ⁊ mendacio siue hypocrisi:
de qua diffusiᵒ agens arguit eos metaphorice/cōparans ca/

qd̄ intᵒ ē calicis ⁊ parapsidis
vt fiat ⁊ id qd̄ deforis est mū
r dū. Ue vobis scribe ⁊ phari
s sei hypocrite: q̄r silēs estis se
t v pulchris dealbatis/q̄ a foris
parēt homibᵒ speciosa: intus
vo plena sunt ossibᵒ mortuo
rum ⁊ omni spurcitia: Sic ⁊
vos a foris quidem paretis
hominibᵒ iusti: intus aūt ple
ni estis hypocrisi ⁊ iniquita/
x te. Ue vobis scribe et pha/
y risei hypocrite: qui edifica/
tis sepulchra prophetarum:
5 ⁊ ornātis monumēta iustoꝝ:

lici et parapsidi super
eo q̄ religionis super/
ficiem ptendebant ex/
terius cū interiᵒ spur/
citiā ɔscientie celarēt. Luc.xi.f.
Arguit itaq̄ eos i tri/
bus: In exteriori mū/
dicia: interiori imūdi/
cia: ⁊ apparenti miseri/
cordia. o Qui mū
datis qd̄ deforis
ē calicis et parap
sidis: intᵒ aūt ple/
ni estis rapina ⁊ i/
mundicia. Chrys.
Tales ⁊ mlti sūt nūc: Luc.xi.g.
decorati quidē exte/
rius: interius iniq̄tate
pleni. Item Chrys.
Nūc exterioꝝ purga
tionū multa est cura:
iterioꝝ ho nulla. Et si q̄s ɔsciētias scinderet/mltos vermes/
multā saniē iueniret.ij.Corinth.iiij.a. Abdicamᵒ occulta de/
decoris. Eph.v.c. Que in occulto fiūt ab ipsis turpe est dice
re. Ezech.viij.c. Fili homis fode parietē ⁊ vide abomiatio/
nes quas isti faciunt.3.vij.c. Attendite a falsis pphetis ⁊c.
p Pharisee cece. Mutat dn̄s numerū/innuens ex hoc a
q̄libet esse intelligendū illud ad ipsū esse dictū. In quibusdā
tñ codicibᵒ hieronymi reperit i plurali/pharisei ⁊c. q Mū/
da prius qd̄ intᵒ est calicis ⁊ parapsidis: vt fiat ⁊ id
qd̄ deforis ē mūdū.q.d. vtrūq̄ mūdari oportet ⁊ corpᵒ
⁊ animā: sed mūdatio hec debet incipere ab interiori. Luc.
xj.f. Stulte: nōne q̄ fecit qd̄ deforis est: etiā id qd̄ deintᵒ ē fe/
cit: r Ue vobis scribe ⁊ pharisei hypocrite. Chrys.
Hic hypocrita/ vt q̄d nō vis eē qd̄ vis apparere: Nā qd̄ turpe
est apparere/turpiᵒ est esse. Ergo aut esto qd̄ appares/aut ap/
pare qd̄ es. s Quia similes estis sepulchris. Chrys.
Corpa iustoꝝ templa dicunt dei: corpa aūt peccatoꝝ sepul/
chra: q̄r aia mortua ē i corpe pctōris. Nec̄ eñ viuēs putāda
est q̄ nihil viuū/ nihil spūale agit in corpe. Chrys. Si idolū
ptrāsiret mortuū circūferēs/nōne oēs fugerēt: nōne oēs re/
silirent: Nota aūt q̄ sepulchꝝ dicit q̄si semipulchrū: sic pla/
ti ⁊ magistri nr̄i tpis exteriᵒ nitidi/interius fetidi. Un̄ patet q̄
nō sunt filij sponse christi: q̄ dicit Cañ.j.b. Nigra sū sed for/
mosa. Ps. Ois glia filie regis abintus ⁊c. Ps. Sepulchrū Ps.44.
patēs ⁊c. Sepulchrū nō solet fieri i ciuitate: vt dicit Chrys. Ps.5.
Unde certū ē si sepulchrū es/nō poteris esse i ciuitate supio/
ri: vbi nullus mortuᵒ s oēs viui: vnde ⁊ dicit terra viuentiū.
t Dealbatis. Act.xxiij.a. Percutiet te deᵒ paries deal/
bate. v Que a foris parent hominibus specio/
sa: intᵒ vo plena sunt ossibᵒ mortuoꝝ ⁊ omi spurci
tia. Sic ⁊ vos a foris quidem paretis/ pter pdictas
similitudines/homibᵒ iusti: intus aūt pleni estis hy/
pocrisi ⁊ iniq̄tate. Un̄ isti significant p bel: q̄ extra ereus/
intᵒ luteus erat: Daniel.xiiij.b. Ps. Filie coꝝ cōposite circū Ps.14.
ornate vt silitudo templi. x Ue vobis scribe ⁊ phari/
sei hypocrite. Hic de simulatiōe pietatis arguit eos. y
Qui edificatꝭ sepulchra pphaꝝ. Sepulchra edificāt:
qñ in se corrupti corrumpūt alios vel mortificāt detrahēdo.
Corpa iustoꝝ templa dicunt: peccatoꝝ ho sepulchra: vt dic
Chrys. Quid est q̄ edificare sepulchra aliqua/nisi corrūpere
ea vel eis detrahere: qd̄ pprie est hypocritaꝝ: et postea ornāt
ea: qm̄ postq̄ detraxerūt/dicūt aliq̄ bona de eis vt videātur
nō causa detractiōis sed cōpassiōis aio ⁊ affectu hoc dixisse:
5 Et ornatis monumēta iustoꝝ.i.honoratꝭ. Simula/
bāt se quidē ob fauorem vulgi captandū/ patrū suoꝝ horre/
g re perfidiā/monumēta

re perfidiā/monumēta ꝓphetaꝝ q ab eis occisi sūt magnifice ornando: sed i pso opere testificantur quātum paterne cōsentiant nequicie. Ideo frustra sanctos honorat: q sanctoꝝ semꝑ sanctitatē cōtemnit. a Et dicitis: Si fuissem⁹ in dieb⁹ patꝝ nr̄oꝝ. Chrysostom⁹. Semꝑ iudei fuerūt ꝑteritoꝝ sanctoꝝ cultores/ꝑsentiū cōtēptores: qꝛ nō sustinebant increpationes ꝓphetarū/ sed occidebāt eos. b Nō essemus socij eorū in

B

Luc. 11. g. sanguie ꝓphetarū. Chrys. Que est ista iusticia/sāctos colere et cōtemnere sanctitatē? Primus gradus pietatis ē/ sanctitatem diligere: deinde sanctos: quia nō sancti ante sanctitatem fuerunt: sed sanctitas ante sanctos. c Itaqꝫ testimonio estis vobismetipsis. Hieronim⁹. i. contra vosipsos testes:

a Et dicitis: Si fuissem⁹ in die
b bus patrū nostroꝝ/nō essemus socij eorum in sanguie
c ꝓphetarū. Itaqꝫ testimonio
d estis vobismetipsis/ quia fi
e lij estis eorum qui ꝓphetas
f occiderunt: et vos implete
g mensurā patrū vr̄oꝝ. Serpētes/ genimina viperarum
h quomodo fugietis a iudi
i/k cio gehenne? Ideo ecce ego mitto ad vos ꝓphas ꝛ sapiē
l tes ꝛ scribas: ꝛ ex illis occide
m tis ꝛ crucifigetis: ꝛ ex eis fla

Ope eñ vos esse imitatores patrū vr̄oꝝ testificamini: quoꝝ facinora detestami verbo: et ideo peiores: qꝛ homicide ꝛ simulatores. Aug⁹. Simulata equitas/nō est equitas: s duplex iniqtas. d Quia filij estis eoꝝ. Chrys. Regula nature ē: vt de bonis boni nascant/ de malis mali: sic regula nature est vt hō nascat habēs duos oculos et quinos digitos: aliqñ tñ dñs sed raro aliter facit: vt ostēdat potentiā suā: ꝛ ita si de iustis parētib⁹ iusti nascant/ꝓhibēt testimoniū: qꝛ sūt filij eorū. Itē Chrys. Que sit arbor ex fructu cognoscit: ꝛ fru

Ps. 111. ctus ꝑ arborē demōstrat. Ps. Generatio rectoꝝ benedicet. e Qui ꝓphas occiderūt. Et nūc qdē mīti occidūt/nō ꝑmittētes eis dicere veritatē. Esa. xxx. c. Filij nolētes audire verba dei: qui dicunt vidētib⁹: nolite videre: aspicietib⁹ nolite aspicere nobis ea q recta sunt: loqmini nobis placētia: videte nobis errores. f Et vos implete mensurā patrū vr̄oꝝ. i. implebitis: non ꝑcipit: sed ꝑdicit. Joh. ij. d. Soluite. i. soluetis templū hoc. j. Thessal. ij. d. Prohibētes nos gētib⁹ loqui vt salui fiāt: vt impleāt peccata sua semꝑ. g Ser

Conditio serpentū pētes/genimia viperarū. Chrys. Serpētes astuti sunt sed in malo tm̄. Semꝑ aspiciūt quō mordeāt: ꝛ cū momorderint quō se occultēt: sic hypocrite cum aliquē leserint: ita simpliciter ambulāt ac si nulli nocuerint. Eccs. x. c. Si mordeat serpens in silentio: nihil eo min⁹ habet qui occulte detrahit. Itē serpentes varij sunt: et hypocrite variores: qꝛ nunqꝫ os cōsonat cordi. Ideo eñ dicunt hypocrite: qꝛ aliud habēt in ore/aliud in corde: vt dicit Hiero⁹. Huic serpēti dicit Geñ. iij. c. Pectore ꝛ ventre repes: qꝛ hypocrite oia faciūt ꝓpter ventrē ꝛ inanemgloriā: qd est sup pectus repere. Phil. iij. d. Quoꝝ de⁹ venter ē. Sed ꝛ eidē dicit: Terrā comedes omib⁹ dieb⁹ vite tue: qꝛ hypocrite nihil aliud qꝫ terrena cōcupiscūt. Itē serpentes venenū portāt i lingua: sic oēs hypocrite detractores sūt. Itē serpētes colūt vmbras/vnde ꝛ coluber dicunt. Job. xl. c. Sub vmbra dormit: Sic hypocrite ociū ꝛ latibula diligūt: qꝛ q male agit odit lucē: Joh. iij. c. Itē viperarū filij rumpūt ventrē matris: ꝛ hoc idē patiunt a filijs suis: et ita vipere parētes comedūt ꝛ comedunt a pullis: Sic hypocrite cōdemnāt ꝛ cōdēnant ab alijs. Itē vipera dr̄ qsi vi pariēs: et hypocrite vi. i. cū magna cordis et remorsiōis angustia pariūt bona opa. Itē Rab. Sicut de vipis nascunt vipere: sic de homicidis homicide. Chrys. Regula nature ē/vt de bonis boni nascant: ꝛ de malis mali. h Quō fugietis a iudicio gehēne. Chrys. An forsitā nomē vacuū liberabit vos? q. d. nō: qꝛ ibi ḃm ea q int⁹ sunt iudicabit. Apoc. xx. d. Libri apti sunt: et alius liber aptus est q est vite: ꝛ iudicati sūt mortui ex his q scripta erāt i libris. i Ideo: potest esse

cōsecutiuū tm̄ vel causatiuū. i. ꝓpter ꝓrogatiuā vite eoꝝ bene meritoꝝ ꝛ vestrā exaggeratā maliciā. k Ecce ego mitto ad vos ꝛc. Hinc dr̄ Act. v. g. Ibāt apli gaudētes ꝛc. Vl ideo: qꝛ dicitis/ Nō essemus socij eoꝝ ꝛc. Ideo/ ecce ego mitto ad vos prophetas et sapientes et scribas.

n gellabitis i synagogis vr̄is:
o ꝛ ꝑsequimi de ciuitate i ciui
p/q tatē vt veniat suꝑ vos omis
r sanguis iustus q effusus est
s suꝑ terrā/ā sanguie abel iusti
t vsqꝫ ad sanguinē zacharie filij barachie quem occidistis
v int templū et altare. Amen dico vobis: veniēt hec omia
x suꝑ generationē istā. Hie
y/z rusalem hierusalē que occi
a dis ꝓphetas et lapidas eos
b/c qui ad te missi sūnt: quotiēs
d volui cōgregare filios tuos

Apostoli ꝛ prophete erāt et sapiētes et scribe. l Et ex illis occidetis ꝛ crucifigetis. Heb. xj. g. Lapidati sūt/secti sūt/ tēptati sūt/ in occisiōe gladij mortui sūt. q. d. patres vr̄i occiderunt 2. Paral. eos qui annūciauerūt 24. f. christū venturum: et vos eos qui annūciāt christum venisse. m Et ex eis flagellabitis: vt legit de aplis Act. xxij. f. n In synagogis vestris. Apoc. ij. c. Blasphemaris ab his q se dicūt iudeos eē ꝛ nō sūt: s sūt synagoga sathane. o Et ꝑsequimini de ciuitate in ciuitatē. s. x. c. Cū vos ꝑsecuti fuerint i vnā ciuitatē fugite i aliā. p Ut veniat suꝑ vos. i. suꝑ omnē cōgregationē maloꝝ. Istud/vt/ effectiuū ē: qsi hoc effectū est/et inde cōsecutiuū: nō autē effectiuū/qꝛ nō eo effectu oēs occiderūt vt iudicarēt in eos. q Ois sanguis iust⁹. i. pena ꝓ effusiōe sanguis iustoꝝ: r Qui effusus ē suꝑ terrā. Chrys. Qꝫtū ad homines multe sūt generatiōes: qꝫtū ad deū due. s. bonoꝝ ꝛ maloꝝ. Bonis ꝓmisit de⁹ ꝑ singulas generatiōes christū venturū/ ꝑstitit autē nouissimis sanctis: ita ꝑ singulas generatiōes cōminat⁹ ē malis/ reddidit autē generationi nouissime. Nūqꝫ ab initio mūdi talis gr̄a data ē hoib⁹ qlis in christo: ꝛ talis iterit⁹ venit suꝑ ipsos: sic suꝑ iudeos repulso christo. s A sāguie abel iusti. Nō dr̄ zacharie iusti: s/abel: qꝛ abel iusticia euidēti⁹ meruit a deo apte approbata: a deo. s. ꝙ de⁹ int man⁹ abel munera ei⁹ inflāmauit: De isto Geñ. iiij. a. t Usqꝫ ad sanguinē zacharie filij barachie/quē occidistis inter tēplū ꝛ altare. Iste nō pōt accipi duodecim⁹ ꝓphetaꝝ: q nat⁹ ē i trāsmigratiōe post templi euersionē: nec de morte zacharie patris iohānis h legit: sed dicit historia ꝙ iste fuit fili⁹ ioiade vel barachie: qd idē ē rōne interꝑtatiōis. Sed iiij. Regl. xij. videt ꝙ nō fuerit sic occis⁹. Solutio. ij. Paral. xxiiij. i Glo. v Amē dico vobis: veniēt hec oia/scelera: x Suꝑ generationē istā. Ps. Generatio ꝑua ꝛ exasperās: generatio q nō direxit cor suū ꝛc. Ps. 77. y Hierusalē hierusalē. Metonymia est. Geminat autē: qꝛ dupliciт sanctos lapidat/corporalit ꝛ spūaliter: ꝛ duplicē penā meret/corꝑis ꝛ aie: vel sensus ꝛ damni: vel ꝑsentē et futurā. Plāgit aūt affectu pietatis. z Que occidis ꝓphas: aplos ꝛ alios q viā veritatis tibi ostēdebāt. a Et lapidas eos: vt de stephano legit: Act. vij. g. Chrys. Nō dicit/que occidisti ꝛ lapidasti: sed que occidis ꝛ lapidas. q. d. naturalē consuetudinē habes. b Qui ad te/instruendā/castigandā: c Missi sunt/a me. Sū. s. x. b. Ecce ego mitto vos sicut oues i medio lupoꝝ. Adhuc etiā quotidie lapidant ꝓphe a hierlm/nō solū lapidib⁹ detractionū q sūt durissimi lapides: sed etiā lapidib⁹ offensionū: ꝛ qd peius ē lapidib⁹ stercoꝝ. i. tpaliū diuitiarū. Eccl. xxij. a. In lapide luteo lapidat piger: ꝛ oēs loquēt suꝑ aspernatiōe illius. De stercore boum lapidat⁹ est piger: ꝛ ois qui tetigerit eū excutiet man⁹. d Quotiēs volui congregare filios tuos. Domini est cōgregare: diaboli autē dispergere. Geñ. j. a. Congregent aque que sub celo sunt in locum vnum. Esa. lij. d. Congregabit vos deus israel. Ps. Ps. 146. Dispersiones israel cōgregabit. Exo. v. b. Dispersus est omnis populus per omnē terram egypti ad colligendas paleas.

Quēadmodū galline

a Quẽadmodũ gallina congregat pullos suos sub alas/ ⁊ noluisti. Metaphorice exprimit affectum suũ in colligẽdo filios hierl̃m. Hec enim auis circa pullos suos ceteris sollicitior est et affectuosior. Hieronymus. Pulchre qui herodẽ de morte sua tractante vulpem vocauerat: Luc. xiij. g. seipsum gallinę comparat. Fraudulẽta enim vulpes semꝑ insidias au.bus tendere nõ cessat. b Sub alas: id est protectione. Ps̃. In tegmine alarum tuarum sperabũt. c Et noluisti. Act. vij. f. Dura ceruice et incircũcisi cordibus et auribus: vos semꝑ spirituisancto restitistis: sicut patres vestri/ ita et vos. Itẽ/ Quẽadmodũ gallina ⁊c̃. Chrysostomus. Ecclesia gallinę tenet similitudinẽ multis rationibus. Primo vagantes pullos propter cibum congregat: sic ecclesia errantes. Esa. xlv. d. Congregamini et venite ⁊ accedite simul qui saluati estis ex gentibus. Item Esa. xl. c. Sicut pastor gregem suũ pascet: in brachio suo cõgregabit agnos ⁊ sinu suo leuabit: fętas ipse portabit. Item nunq̃ cessat vocare pullos: sic ecclesia nunq̃ debet cessare a doctrina. Esa. lxij. c. Super muros tuos hierusalẽ cõstitui custodes tota die ⁊ tota nocte in ꝑpetuũ nõ tacebunt. Item cuiuslibet auis pullos quasi ꝓprios diligit: sic ecclesia alienos sibi suppositos fidei calore viuificat: ⁊ magna charitate diligit. Mt. xi. d. Uenite ad me omnes qui laboratis ⁊c̃. Item sic afficit gallina ad pullos suos vt ipsis infirmantibus infirmetur: sic ecclesia cõpassionis affectu infirmitates suorũ suas reputat. ij. Corinth. xi. g. Quis infirmatur ⁊ ego nõ infirmor? Item alis pullos ꝓtegit: ⁊ cum illis contra miluum pugnat: sic ecclesia alis suis verbi et exempli filios suos defendit: et ꝓ ipsis contra diabolũ pugnat. Apoc. xij. d. Datę sunt mulieri alę duę aquilę magnę: vt volaret in desertum locũ suum. Itẽ gallina hispida ẽ: sic ecclesia hispida vilis. Thren. j. d. Uide dñe et cõsidera: qm̃ facta sũ vilis. Itẽ gallina p̃ clamore raucescit: sic ⁊ ecclesia. Ps̃. Laboraui clamãs raucę factę sũt fauces meę. Itẽ scalpendo quęrit grana: sic ecclesia rejciendo temꝑalia/ spiritualia quęrit: et sub littera sensum spiritualem inuenit. Phil. iij. b. Omnia detrimentũ feci ⁊ arbitror vt stercora vt christũ lucrifaciam. Item in alto de nocte quiescit: sic ecclesia mente habitat in cęlo/ dũ corpore i terra versatur. Phil. iij. d. Nostra cõuersatio i cęlis est. Item in puluere voluptatur: sic ecclesia puluere pęnitẽtię ⁊ hũilitatis se inuoluit. Esa. xlvij. a. Descẽde de sede in puluere filia babylonis. Itẽ Esa. lij. a. Excutere de puluere cõsurge sede hierl̃m. Uersus. Hispida raucescit scalpit super alta quiescit. Affectu plena dolet oua fouens aliena. In miluos mota macra closcida puluere plena. d Ecce relinquetur vobis dom⁹ vestra: templũ vestrũ/ vel ciuitas: deserta. Chrys. Sicut ante mortem pręcedit insanabilis infirmitas: sic et ante ruinã aut hoĩs aut loci aut ciuitatis inemẽdabilia p̃cedunt peccata. Itẽ Chrysostom⁹. Quia pulli nõ audierũt matrẽ vocantẽ/ venit rex roman⁹/ ⁊ partẽ iudęorũ quasi accipiter comedit/ et ptẽ gladio dispsit p ꝓuincias. Itẽ Chrysostom⁹. Sicut corpus aĩa recedẽte ꝑus frigescit ⁊ soluitur/ deinde putrescit: sic templũ vestrum dei spũ recedente ꝑus seditionib⁹ replebitur/ deinde veniet ad ruinã. e Dico eñ vobis/ nõ me videbitis amodo: quasi vere deserã vos: quia post passionẽ nõ videbitis me donec videatis venientẽ ad iudiciũ. Joh. xvj. d. Modicũ ⁊ iã nõ videbitis me ⁊c̃. f Donec dicatis: Benedict⁹ qui venit in nomine dñi. i. donec cõfiteamini christũ venisse in carnẽ. Esa. xxx. f.

Ps̃. 35. — Marci. 13. a. Luc. 19. g. et. 21. b. — Eccl̃ia gallinę tenet similitudinẽ multis rõnib⁹ — Ps̃. 68.

A

a queãdmodum gallina con-
b gregat pullos suos sub alas
c ⁊ noluisti. Ecce relinquetur
d vobis domus vestra deser-
e ta. Dicõ enim vobis nõ me
f videbitis amodo donec di-
catis: Benedict⁹ qui venit
in nomine domini.

Capitulũ. XXIIII.

g
h Et egressus iesus de templo ibat. Et accesserũt discipuli eius vt ostenderent ei ędificationes
i templi. Ipse autẽ respõdẽs/ dixit illis: Uidetis hęc oĩa: Amen dico vobis/ nõ relinquetur hic lapis suꝑ lapidẽ/ q̃
k non destruatur. Sedente autẽ
l eo super montẽ oliueti: acces-
m serũt ad eum discipuli secrẽ-
to dicẽtes: dic nobis quãdo hęc erunt: et quod signũ aduentus tui et cõsummatiõis
n seculi? Et respondens iesus
o dixit eis: Uidete ne q̃s vos
p
q seducat. Multi eñ venient

Ecce nomẽ dñi de lõginquo venit ⁊c̃. Expo. Ca. XXIIII.

g Et egressus iesus de templo ibat. Sufficisset forte dixisse/ egressus: sed addidit/ ibat: quasi offensus ibat: sicut aliq̃s qui qd̃ sperabat nõ inuenit. h Et accesserũt discipuli ei⁹ vt ostẽderent ei ędificationes templi. Interlin. Non ignotas sed tanq̃ admirãdas. Ac si tacite diceret: Ędificia solida dirui non poterunt. i Ipse aũt respondens/ ait illis: Uidetis hęc omnia: Amẽ dico vobis/ non relinquetur hic lapis suꝑ lapidem qui non destruatur. Hoc factũ est i parte quadragesimosecũdo anno post passionem dñi a romanis: postea ex toto ꝑ eliũ hadrianum. Chrys. Si ciuitas aliqua regi terreno facta fuerit rebellis: nonne mittit milites vt fiat deserta? Ut q̃ potestatẽ regis sui non cognouit in bono/ cognoscat in malo. Hoc est cõtra illos qui pulchra faciũt ędificia/ maxime de patrimonio crucifixi. Hiere. xxij. d. Uę qui ędificat domum suã nõ in iusticia: et cęnacula sua nõ i iudicio: Qui dicit: ędificabo mihi domũ latã ⁊ cęnacula spaciosa: q̃ apit sibi fenestras et facit laquearia cedrina pingitq̃ synopide. i. sanguie christi. Ad quid ğ tã magna ⁊ sumptuosa ędificia postq̃ destruentur? Eccl. xiiij. c. Omne opus corruptibile in fine deficiet: ⁊ qui illud operatur ibit cũ illo. Abacuk. ij. c. Lapis de pariete clamabit: ⁊ lignũ qd̃ inter iũcturas ędificiorũ est respõdebit. k Sedẽte aũt eo suꝑ montẽ oliueti. Locus in quo sedit: vt habetur suꝑ Mar. xiij. a. dicebatur locus ostensiõis: ⁊ erat e regiõe ꝯtra templũ: vt ipso corporis situ ostẽderet ruinã ciuitatis et templi. s. eo ipso ꝙ erat oppositus templo. l Accesserũt ad eũ discipuli. Marc⁹ xiij. a. dicit: Petrus et iacobus et iohannes et andreas. m Secreto dicentes: dic nobis quando hęc erunt: ⁊ qd̃ signũ aduẽtus tui ⁊ cõsummatiõis seculi? Nota ꝙ idem sit tempus iudicij: ⁊ cõsummatiõis seculi: quia tũc transibit mundus ⁊ gloria eius: nihilomin⁹ ipsi adhuc tanq̃ indiscreti tria ꝓponũt. Uidentur enim quęrere signa euersionis ciuitatis: et aduentus iudicij: ⁊ cõsummationis seculi. Chrysostomus. Illud primũ interrogant propter se: sed secũdum propter nos. Nobis eñ expedit scire signa cõsummationis. Omnibus enim laborantib⁹ dulcis est finis: Uiator libenter interrogat vbi sit mansio: Mercẽnarius frequenter computat quãdo annus completur: Agricola semper tempora messis expectat: Mulier pregnãs de decimo mẽse semper cogitat: Et serui dei libenter de cõsummatione requirũt: Quia vbi ẽ thesaurus tuus: ibi est ⁊ cor tuum. Mt. vj. c. n Et respondens iesus/ dixit illis. Respõdet tanq̃ supererogans magister ꝯmuniens discipulos ne seducantur ab hereticis presentibus vel futuris/ crescente fide vel tepescente. o Uidete ne quis vos seducat. Eph. v. b. Nemo vos seducat inanibus verbis. ij. Timoth. iij. d. Mali autẽ homines ⁊ seductores ꝓficiunt in peius errantes ⁊ in errorẽ mittentes. Col. ij. b. Uidete ne quis vos decipiat ꝑ philosophiã ⁊ inanẽ fallaciam s̃m traditionẽ hominũ. Hiere. xxix. b. Non vos seducant ꝓphetę vestri qui sunt in medio vestri ⁊ diuini vestri. p Multi enim. Uocatur in vnũ multitudo ⁊ mutua eorũ ꝯtrarietas. Unde significatur per vulpes sansonis: q̃ facies habent diuersas: sed caudas colligatas. q Uenient/ sua auctoritate. Joh. x. b. Quotquot venerũt fures sunt/ ⁊ latrones. Mt. vij. b. Attendite a falsis prophetis qui veniunt ad vos in vestimẽtis ouiũ: intrinsecus autem sunt lupi rapaces.

Marci. 13. a. Luc. 21. b. Eph. 5. b. Col. 2. b. — Judic. 15. a.

In nomine meo

¶ a ¶In nomine meo: id est nomen meum sibi vsurpantes.
b ¶Dicẽtes: Ego sum christus. Sic fecit simon mag⁹: cui in samaria omnes auscultabant dicentes: Hic est virt⁹ dei magna; Act. viij. b. Et sicut dicit Glo. Imminẽte excidio hierusalẽ / multi principes dicebãt se esse christos: ⁊ tempus liberationis a tributo romanorũ ꝓpe esse ⁊c.
c ¶Et multos seducent. Chrys. Sicut cũ dom⁹ cõprehẽdit icẽdio / oẽs latrões surgũt grẽtes qlibet qd rapiant: sic quando casus iudeoꝝ specialiter vel christianoꝝ generalit fieri cepit / oẽs demones insurrexerũt ꝓ ministros suos querẽtes quid perdant. Vnde Ps. Posuisti tenebras et facta ẽ nox ⁊c.

Marci. 13. a. Luc. 21. b.

Ps. 103.

a b In nõmĩe meo / dicẽtes: Ego
c sum christus: ⁊ mũltos sedu-
d e cẽt. Auditurĩ eñ estĩ prelia
f ⁊ opiniones preliorum: vidẽte
g ne turbemini. Opõrtet enim
h hec fieri: sed nõndũ est finis.
i Cõsurgẽt eñ gens ꝯtra gen-
k tem: ⁊ regnũ in regnũ: ⁊ ẽrũt
l pestilẽtie ⁊ famẽs ⁊ terremo-
m tus ꝑ loca. Hec aũtẽ oĩa ini-
n o tia sunt doloꝝ. Tũnc trãdẽt

Item homo circa mortem phantasias videt: sic ⁊ mũdus in exitu suo multos patit errores. Vnde. ij. Thessal. ij. a. Rogamus vos fratres ꝑ aduentũ domini vt non moueamini cito a sensu vestro: neq terreamini / neq per spiritũ / neq ꝑ epistolã tanq per nos missam quasi instet dies domini: ne quis seducat vos vllo modo. Nota autem q sunt tria genera hostium. Seductores heretici / auferentes fidem ecclesie: prelati tyranni / auferẽtes substantiã ecclesie: corruptores domestici. i. falsi fratres corrumpẽtes mores. Thren. j. d. Manũ suã misit hostis ad omnia desiderabilia eius: quia vidit gentes ingressas sanctuariũ tuũ. d ¶Audituri eñ estis: ante excidiũ: e ¶Prelia ⁊ opiniones preliorum. Chrys. Si volum⁹ hec signa tm̃ corporaliter intelligere: nõ ꝓficiunt ad manifestationẽ consummatiõis mũdi: nã bella corpalia semꝑ fuerunt ⁊ erunt ⁊ fames ⁊ terremotus. Nec potest esse signũ rei future quod semper est in visu: sed quod nouũ fit illud dicitur signum. Sicut ergo fuit hierusalẽ corporalis / que iam expugnata est: et altera spiritualis. i. ecclesia christi / que temptatur et in fine temptabit: sic et signa que dominus dicit et spiritualiter intelligenda sunt ⁊ carnaliter: ergo ad vtrũq porrige mentẽ qui audis. f ¶Videte ne turbemini. Chrysostom⁹. In auditione siue corporaliũ siue spũaliũ prelioꝝ sancti inturbabiles manent: quia ea que fiũt in mũdo nõ possunt nocere eis qui sũt extra mundũ: sicut q est in tabernaculo sonum tempestatis audit ⁊ vexationes siluaꝝ videt: ipse autem flatum non sentit. Vnde Prouer. xxviij. a. Fugit impius nemine ꝑsequẽte: iustus autẽ quasi leo cõfidens. Et. xij. c. Nõ cõtristabit iustum quicqd ei acciderit. g ¶Oportet enim hec fieri. j. Corinth. xj. d. Necesse est vt veniant hereses. h ¶Sed nondũ est finis. i. vrbis desolatio finalis: vel dies iudicij. i ¶Consurget eñ gens contra gentẽ: et regnũ in regnum. Esa. xix. a. Pugnabit vir cõtra fratrem suũ: ⁊ vir cõtra amicũ suum: ciuitas aduersus ciuitatem: ⁊ regnum aduersus regnũ. Chrysostom⁹. Spiritualiter heresis cõtra heresim: episcopat⁹ cõtra episcopatũ: Et hoc est signũ expugnatiõis ecclesie: sicut tunc fuit ciuitatis hierlm. k ¶Et erunt pestilentie. Pestis dicit quecũq que late depascit hoies: proprie pestis a pastu herbe nociue ꝓueniẽs / qsi pastulentia. l ¶Et fames ⁊ terremot⁹ per loca. Chrysostom⁹. Quales fames ⁊ quales terremotus ꝓcesserunt captiuitatem iudee / scire potest qui iosephum legit. Spiritualiter autẽ i ecclesia pestilẽtie carnaliũ vitioꝝ: fames verbi dei: terremot⁹ tribulationũ. Si hec nõ essẽt / nõ essẽt schismata nostra. Et. j. Initia parturitionũ sunt hec: sed oppressio ecclesie. m ¶Hec aũt omnia initia sunt doloꝝ. Chrysostom⁹. Alia littera / parturitionis. n ¶Tũc. Chrys. Existimo q hic iam defecit expositio carnalis: quia dicit / Tũc ⁊c. Nõ enim tũc ceperunt pati apostoli quãdo ciuitas est destructa: sed ab ascẽsione dñi: sic d̃r Act. iiij. v. vj. Spiritualit plane

Nota q sũt tria genera hostiũ

cõuenit. o ¶Tradent vos in tribulationẽ. Job. v. d. In sex tribulatiõibus liberabit te: in septima autẽ non tanget te malũ. p ¶Et occidẽt vos / ⁊ eritis odio oib⁹ gentib⁹: hũana sapiẽtib⁹. Primo: quia corripitis eos. Prouer. xv. b. Nõ amat pestilẽs eum qui se corripit: nec ad sapientes gradit. Secũdo: quia dissimiles eis. Exo. j. c. Oderãt filios israel egyptij et affligebant illudentes ⁊ inuidẽtes atq ad amaritudinem ꝑducebant vitam eorũ. Tertiã rationem assignat Aug⁹. Oculis egris odiosa est lux q puris est amabilis. Sap. ij. c. Grauis est nobis etiã ad vidẽdũ. Gen. xxvij. g. Oderat semꝑ esau iacob ꝓ benedictiõe qua benedixit ei pater. q ¶Propter nomen meũ / nõ ꝓpter delicta vestra. Luc. vj. d. Beati eritis cũ vos oderint homiẽs: ⁊ cũ separauerint vos ⁊ exprobrauerit et eiecerint nomẽ vestrum tanq malũ ꝓpter filiũ hominis. r ¶Et tunc scandalizabunt multi. Luc. xij. g. Diuident duo in tres: ⁊ tres in duos. Chrys. Quãdo pauci erãt christiani / nõ scandalizabant / nec inuicem tradebant sed erãt vnũ cor: Act. iiij. f. Sed nũc odiũt se adinuicẽ: ita vt nec i duob⁹ sincerã inuenias charitatem / ne dicã in multis. Item Chrys. Faciẽtes ꝑsecutiones: quõ hec legere non erubescũt: s ¶Et inuicem tradent: Frater infidelis fratrem fidelem. Vnde Hiere. ix. b. Omnis frater supplãtans supplantabit. Et. xij. b. Fratres tui ⁊ dom⁹ patris tui etiã ipsi pugnabũt ꝯ te. t ¶Et odio habebũt inuicem. Luc. xij. g. Diuident duo in tres ⁊ tres in duos. v ¶Et multi pseudo ꝓphete surgent: qui prius quasi mortui erant. Marci. xiij. c. Exurgẽt pseudo christi ⁊ pseudo ꝓphete: ⁊ dabunt signa ⁊ portenta ad seducendos si fieri põt etiam electos. Chrysostom⁹. Prophete dicunt doctores. j. Corinth. xiiij. f. Prophete autẽ duo aut tres dicant ⁊ ceteri dijudicẽt. Ergo pseudo ꝓphete / pseudo doctores. x ¶Et seducent multos / ꝑ miracula ⁊ falsã doctrinã. Vñ Chrys. Quem ex parte nõ moueat antichristus faciẽs signa christi: mouẽt ⁊ antichristiani officia christianorũ explẽtes: nisi forte cõsiderantẽ q ipse sathanas trãsfigurat se in angelũ lucis: ij. Cor. xj. c. et ministri eius ⁊c. quoꝝ finis est ſm opa eorũ: non ſm schemata. S. vij. b. Attendite a falsis prophetis ⁊c. Dicit autẽ / multos / nõ oẽs. Vñ Chrys. Nõ oẽs: qz non est seducentiũ virtus ſ negligẽtia seductoꝝ: alioquin oẽs seducerẽt: ⁊ ita mẽdaciũ nec rationẽ nec virtutẽ habet. Chrys. Videte triplex ꝑiclm̃: a seductorib⁹ / ab inimicis / a pseudo fratribus. y ¶Et qm̃ abũdabit iniq̃tas. Osee. iiij. a. Maledictũ ⁊ mẽdaciũ ⁊ homicidiũ ⁊ furtũ ⁊ adulteriũ inundauerũt ⁊ sãguis sanguinẽ tetigit. z ¶Refrigescet charitas multoꝝ. Argumẽtũ q charitas põt remitti. Solutio. Feruor remittit: de q Apoc. iij. c. Vtinã frigid⁹ esses aut calid⁹ / sed qz tepid⁹ es icipiã te euomere ex ore meo. a ¶Qui aũt ꝑseuerauerit vsq i finẽ: hic salu⁹ erit. Chrys. Sic nõ sanis ſ egris dat medicina: sic cõsolatio nõ ꝑiculũ faciẽtib⁹ sed ꝑiclitãtibus dat. Est aũt cõmendabilis ꝑseuerãtia exemplis sanctoꝝ: testimonijs scripture: sui cõtrarij detestatiõe: quarto ꝑ hoc q diabol⁹ insidiat ei: quinto a multiplici suo effectu. De ꝑmo. j. xxvij. e. Si fili⁹ dei ẽ descẽdat de cruce ⁊ credim⁹ ei. Christ⁹ tũc ꝓtulit ꝑseuerantiã muneri fidei: quod iudei auferebant / cũ tm̃ fides placeat deo. Eccl. j. d. Qd bñplacitũ ẽ deo fides ⁊ mãsuetudo. De testimonio scripture sufficiat qd dicit hic: Qui ꝑseuerauerit ⁊c. Tertio cõmendabilis est sui cõtrarij detestatiõe: qd est desistere ab ope inchoato ⁊ nõ cõsũmato. Hoc aũt plenũ ẽ erubescẽtia ⁊ valde nociuũ. De ꝑmo. Iste icepit edificare ⁊ nõ potuit ꝯsũmare: Luc. xiiij. f.

p vos i tribulationẽ ⁊ õccidẽt
vos / ⁊ eritis odio omĩb⁹ gen
q tib⁹ ꝓptẽr nomẽ meũ. Et tũc
r s scãdãlizabunt multi: ẽt inui-
t cẽ tradẽt: ⁊ õdio habebũt in-
v uicẽ. Et mũlti pseudo ꝓphe
x surgent: ẽt seducẽt multos: ⁊
y quõniã abũdabit iniquitas:
z refrigẽscet charitas multo-
a rum. Qũi autẽ ꝑseuerauerit
vsq i finem / hic saluus erit.

B
1. q. 3. c. saluator
De reb⁹ eccle. non alie. c. si. ſ. 10. c.
Marci. 13. b.
7. q. 1. c. suggestum. De pe. dis. 2. c. nõ reuertebãtur. et. c. ap̃ls

Perseuerãtia commẽdabilis multis modis

¶ De secūdo/ Prouer.xviij.b. Qui mollis est et dissolut⁹ i ope suo: frater est sua opa dissipantis. Quarto cōmendabilis est p hoc q diabol⁹ insidiat ei. Unde Geñ.iij.c. Tu insidiaberis calcaneo ei⁹. Quinto cōmendabilis ē a multiplici suo effectu. Primus est q in oratiōe impetrat qd vult a deo. Luc.xj.b. Et si ille pseuerauerit pulsans &c. Secūdus est q succursum meret a dño. Ps. Uniuersi qui te expectant non cōfundent. Tertio: quia meret cōsolatione. S.xv.d. Misereor turbe: qr iam triduo pseuerant mecū. Quarto: qr meret vitam eternā. Apoc.ij.c. Esto fidelis vsq ad mortē: et dabo tibi coronā vite. Quito virtus est/ q bona acquisita custodit: Econtrario desistere ab opere inchoato/ bonum inchoatum destruit. Unde ij. Pet.ij.d. Melius erat illis viam veritatis non agnoscere q post agnitam retrorsum conuerti. Et post. Contingit enim eis illud veri prouerbij: Canis reuersus ad vomitū suū: et sus lota in volutabro luti. Sexto: quia perseuerantia difficilia et aspera ad suauitatem conuertit. Seneca. Optima forma viuendi eligēda est: quam iocundam reddit assuescēdo. Septimo: qr nihil ei resistit. Seneca. Nō despero/ iduratū nihil est qd non impugnet ptinax. Quid aqua moll⁹: quid lapide durius: et tamē gutta cauat lapidē/ nō vi sed sepe cadēdo. Octauo: qr pseuerantia quasi nihil imperfectū relinquit. Attende ex q modica nuce q magnā arborē natura pficiat. In multis alijs exemplis idem inuenies. Nono: qr pseuerātia ad cumulū sapiētie pducit. Uñ Bern. Summa sapiētie est pseuerantia: summa stulticia est ei⁹ oppositio. Tria autē impediūt pseuerantiā. Leuitas: remissio/ et pusillanimitas. De primo Bern. Quid tante leuitati et eternitati: De secūdo Prouer.xij.d. Man⁹ remissa tributis seruiet. Itē Prouer.x.a. Egestatem operata est man⁹ remissa. De tertio/ Prouer.xviij.b. Pigrū deijcit timor. a ¶ Et predicabit. Hoc factū fuit p apl'os. b ¶ Hoc euangeliū regni.i. ecclesie/ vel ducēs ad regnū. c ¶ In vniuerso orbe. Chrysostom⁹. Ante captionē hierosolymis/ dicit Paulus: Et quidē i omnē terram exiuit sonus eorum: Ro.x.d. Col.j.a. Peruenit ad vos euāgeliū sicut et vniuerso mūdo: Nūc aūt ante faciē mūdi predicatur vbiq. d ¶ In testimonium omnib⁹ gentibus .i. gentiliter viuentibus. Chrys. id est in redargutionem: quia q crediderūt cōdemnabūt incredulos. e ¶ Et tunc veniet cōsummatio/ ciuitatis vel mūdi. Esa.xviij.f. Cōsummationē et abbreuiationē audiui a domino deo exercituū sup vniuersam terrā. f ¶ Cum g videritis abominationē desolatiōis.s. finalem: que facta est ab elio hadriano. Primo em vastata est ciuitas a tito et vespasiano: postea suscitate sunt ruine eius: et qui prius aufugerāt et latuerant in montibus et spelūcis/ reuersis romanis habitauerunt in parietinis ciuitatis. Deinde elius hadrianus imaginē suam posuit in muris templi.i. in loco vbi fuerat templū/ vt adorarent eam: quā iudei cōfregerūt/ nolētes tantā iniuriā sustinere. Ex quo indignatus elius/ funditus euertit ciuitatem: et ibi iuxta edificauit ciuitatē modicā: quam nomie suo vocauit eliā/ forte nūc vbi ciuitas sita est: et edictū dedit/ ne qs iude⁹ habitaret vltra mare. Hiero⁹. Abomiatio sm veterem scripturam idolum nūcupat: Et idcirco addit/ desolatiōis: qr in templo desolato atq deserto idolū positū est: vt dicit illa Glo. Abominationē &c. Uel abominationē vocat antichristū abominabilē: qui stabit in templo extollens se &c. De quo Zach.xj.d. O pastor et idolū. Nō est maior abomiatio q idolū/ in quo erit maxima potestas diaboli stare in templo sancto dei.ij. Cor.vj.c. Que cōmunicatio tēpli ad idolū: Daniel.viij.g. Dol⁹ in manu eius diriget. Cōtrarium dicit de christo/ Esa.liij.d. Uolūtas dñi in manu ei⁹ diriget. Christ⁹ plen⁹ gratie et veritatis: antichrist⁹ cupiditatis et falsitatis. Credo q hec sint verba Chrysostomi. Moraliter: Abomiatio desolationis mal⁹ plat⁹. Prouer.xvj.b. Abomiabiles regi q agūt ipie. Et xj.c. Abomiabile dño cor prauū. Et etiā vita eoꝝ et oblatiōes eorum. Prouerb.xv.b. Abomiatio ē dño vita impioꝝ. Et in codē b. Uictime impiorum abomiabiles. i ¶ In loco sancto.i. in ecclesia. Eccs.x.b. Est et malū qd vidi sub sole: qsi p errorē egrediens a facie principis: positū stultū in dignitate sublimi. g ¶ Que dicta est.i. pdicta: h ¶ A daniele ppha.ix.g. i ¶ Stantē in loco sancto.i. in tēplo dei. Tūc/ k ¶ Qui legit intelligat/ pphetiā impletā. l ¶ Tūc/ tpe obsidionis vel antichristi: m ¶ Qui i iudea sūt fugiāt ad mōtes. Hiero⁹. Ad litterā tanta erit vrbis obsidio q nulli erit tutū se pmittere includi in ciuitatē pter aliquā occupationē. Uñ subiūgit: o ¶ Et qui in tecto nō descēdat tollere aliqd de domo sua.i. nō reuertat vt recipiat aliqd de domo sua. Et q in tecto. Prouer.xix.b. Tecta pstillātia mulier litigiosa. Et xxvij.c. Tecta pstillātia in die frigoris et litigiosa mulier comparant. p De domo sua. Geñ.xij.a. Egredere de tra tua &c. q ¶ Et q in agro.s. ecclastico: vel pdicator cui⁹ est officiū ipsū excolere/ malas herbas extirpare/ et bonas plantare. Hiere.j.b. Ecce cōstitui te sup gentes et sup regna vt euellas et destruas et dispdas et dissipes et edifices et plātes. Sed Prouerb.xxiiij.d. Per agrū ois pigri trāsiui: et ecce totū repleuerāt vrtice. r ¶ Nō reuertat tollere tunicā suā: et rem secularē q se exuit vt nudus seqret christū: vt dic Interliñ. De hac tunica Cañ.v.b. Expoliaui me tunica mea/ quō induar illa: Luc.ix.g. Nemo mittit manū suā ad aratrū et respiciēs retro apt⁹ est regno dei. n ¶ Fugiāt. Prouer.vj.a. Eruere qsi damula: et qsi auis de insidijs aucupis. Esa.xiij.c. Et erit qsi damula fugiēs. Zach.ij.b. O o o fugite de tra aqlōis &c. s ¶ Ue aūt pgnātib⁹ et nutriētib⁹ i illis dieb⁹. Chrys. Pecunias ptēnere facile ē facere et de tunica puidere: s q sūt a natura qs effugiet: Qualit pgnans fiat leuis: qliter desplciat nutrix quē lactat: Itē/ Ue pgnātib⁹. Aug⁹. Quadruplex est charitas. Incipiēs q nascit: pficiens q nutrit: pfecta q roborat: pfectissima q mortē desiderat. Ue ergo erit duobus pmis: qr impfectis: et ideo stare nō poterūt⁹. Pregnātes aūt sunt q bonū cōcipiūt. Esa.xxvj.d. A facie tua dñe cōcepim⁹ et parturiuim⁹ et peperim⁹ spm salutis. t ¶ Orate aūt vt nō fiat fuga vestra hyeme: quia tūc nō possetis fugere pter aeris intemperiē. v ¶ Uel sabbato: qr ex statuto legis nō licebat eis die sabbati vltra mille passus ire. Moraliter: t ¶ Orate aūt vt non fiat fuga vra hyeme.i. in peccato. Prouer.xx.a. Propter frig⁹ piger arare noluit: mēdicabit ergo estate et nō dabit ei. In hyeme ē vent⁹.i. supbia: obscuritas/ hec est inuidia: sit ignis/ hec ē ira: frigus/ tristicia: gelu/ auaricia: tūc magis solet cōsumi gula: tūc est via lutosa/ luxuria. v ¶ Uel sabbato. De quo Threñ.j.c. Uiderūt eam hostes et deriserūt sabbata eius. x ¶ Erit em tunc tribulatio magna qualis nō fuit ab initio mundi vsq mō neq fiet. Chrys. Mira virt⁹ christi et fortitudo aploꝝ: q a gentib⁹ habebant odio vt iudei: vl seditiosi a cesare abigebant: a iudeis lapidabant quasi legis inimici: contra apl'os oēs pliabant/ pnceps/ dux/ idiota/ plebs/ infinita milia iudeoꝝ: tūc ceperūt romani/ et duodecim viros inermes non supauerūt. Duo sunt necessaria docēti: vt.s. sit fidedign⁹: vt diligat ab his quos docet: et vt liberū tempus sit a tumultu.

¶ Dia aūt tūc cōtraria

Effect⁹ pseuerātie mltiplices

Ps.24.

Daniel.9.g. Marci.13.b. Luc.21.d.

Prouer.26.b.

Tria aūt impediūt pseuerātiā

Moraliter

Marci.13.b. Luc.21.d.

Quadruplex charitas

Moraliter

a b ¶ Et predicabit hoc euāgeliū
c d regni i vniuerso orbe in testi
e moniū omib⁹ gentib⁹: et tūnc
f veniet cōsummatio. Cūm g
videritis abomiationē deso
g h lationis que dicta ē a daniele
i le ppheta stāntē in loco san
k l cto: qui legit itelligat. Tūnc
m n qui in iudea sunt fugiānt ad
o montes: Et qui in tecto non
descendat tollere aliquid de
p q domo sua: et qui in agro/ nō
r reuertat tollere tunicā suā.
s Ue autem pregnantibus et
nutriētibus in illis diebus.
t Orāte autē vt non fiat fuga
v vestra hyeme vel sabbato.
x Erit em tunc tribulatio magna/ qualis nō fuit ab initio
mundi vsq modo neq fiet.

g Oia aūt tūc contraria erunt. Apocl.xij.c. Ve terre et mari: qꝛ descēdit ad vos diabolꝰ habēs irā magnā/ sciēs qꝫ modicū tempꝰ habet. a Et nisi breuiati fuissent dies illi: qꝛ antichristꝰ nō regnabit nisi p̄ tres annos ⁊ dimidiū. Vel sicut dicit Gen.xxix.c. videbant illi pauci dies p̄ amoris magnitudine. b Non fieret salua ois caro: qꝛ in illa tribulatione caderēt. (Marci.13.c.) Nota autē qꝫ ille qui metu mortis vel alterꝰ tribulatiōis deū deserit valde insipient agit. (Marci.13.c. Luc.17.c.) Primo: qꝛ regem in porta regni deserit. Porta regni est tribulatio. Act.xiiij.d. Per multas tribulatiōes oportet nos intrare in regnū dei. Luc.vlt.d. Nōne oportuit christū pati: ⁊ sic intrare i gloriā suā? Nō videt regnū celorū velle intrare/ qui regē celoꝝ i porta regni relinqt. Secūdo isipiēter agit: qꝛ cū celestis succursus ei mittit/ tūc p̄mo de bello fugit. Celestis succursꝰ missus ad spm̄ ꝯ carnis tribulationē. Prouer.xxviij.a. Fugit impius nemine psequēte. Tertio ifidelit ⁊ insipiēter ⁊ pditiose agit: qꝛ dn̄m legitimū relinquit. Eccl.xxij.d. Fidē posside cū amico tuo in paupertate illiꝰ/ vt i bonis illiꝰ leteris. In tpe tribulatiōis illiꝰ pmane illi fidelis: vt ⁊ i hereditate illiꝰ coheres sis. Quarto insipiēter agit: qꝛ vult vitā seruare quā relinquit. Joh.xiiij.a. Ego sum via/ veritas ⁊ vita. Quinto: qꝛ ciuitatē refugij ⁊ fortitudinis in aduentu hostiū suorū relinquit. Esa.xxvj.a. Urbs fortitudinis nostre siō: saluator ponet i ea murus ⁊ antemurale. (Ps.30.) Ps. Dn̄s fortitudo mea ⁊ refugium meū. Sexto: qꝛ ad hostem crudelissimū ⁊ implacabilē vadit. Hiere.vj.f. Crudelis est ⁊ non miserebit. Gregoriꝰ. Stultum est seruire diabolo offenso q̄ nullo placabit officio. Septimo: qꝛ fugiēs virgā/ vadit ad gladiū. Job.xix.d. Fugite a facie gladij: qꝛ vltor iniquitatis est gladiꝰ. c Sed ppter electos breuiabunt dies illi. Rab. Talis tribulatio tūc erit i circuitu aree dn̄i: vbi omibꝰ paleis velut cribro examiatiōis ad purū sequestratis/ solū frumentū colligendū in horreum dn̄i remaneat. Cuiꝰ tpis p̄scios ac cautos quia dn̄s nos esse voluit/ ptinus addidit: d Tūc. i. in illa p̄ssura ⁊ tribulatione/ si q̄s vobis dixerit: Ecce hic est christꝰ/ apud donatistas: e Aut illic/ apud arrianos ⁊ hmōi: f Nolite credere. i. Joh.iiij.a. Nolite credere oi spiritui. g Surgēt enī pseudo christi ⁊ pseudo pphe/ ⁊ dabunt signa magna ⁊ pdigia. Apocl.xiij.c. Vidi aliā bestiā ascēdentē de tra: ⁊ habebat cornua duo silia agni: et loquebat sic draco: et potestatē p̄oris bestie omnē faciebat in conspectu eius. Et post parū. Et fecit signa magna vt etiā ignem faceret de celo descendere in terram in conspectu hominum. h Ita vt i errorē inducant. i. i errorē finalit ducant. i Si fieri pōt etiā electi. Gregoriꝰ in homelia.ix. sup. Ezechielē. Per hoc qd̄ dicit: Si fieri pōt/ exprimit qꝫ electi in corde tē ptabunt: Mutant enī sed nō cadūt. Dicit ergo/ Si fieri pōt: id est trepidabunt: et tamen dicunt electi/ qꝛ nō cadunt. Dubitatio itaqꝫ sermonis a dn̄o in electis exprimit trepidationē mentis: quos ⁊ electos nomiat: qꝛ cernit qꝫ in fide et in bonis moribꝰ p̄sistunt. Job.xlj.d. Sub ipso erūt radij solis: ⁊ sternet aurū quasi lutū. k Ecce p̄dixi vobis: ⁊ ideo minꝰ debēt ledere vos: qꝛ Gregl. teste: iacula p̄uisa minꝰ ledunt. l Si ḡ dixerit vobis: ecce in deserto est/ nolite exire: ecce in penetralibus/ nolite credere. Prouerb.xxvj.d. Qn̄ submiserit vocē suā ne credideris ei: qꝛ septē nequicie sunt in corde illiꝰ. m Sicut enim fulgur exit ab oriente ⁊ paret vsqꝫ in occidentē: ita erit aduētus filij homis. q.d. tpibꝰ antichristi. s. aduētu iudicis iminēte/ nolite credere hereticis vel alijs de christo sentiētibꝰ: vt p̄dictū est: qꝛ eius aduentꝰ erit ita manifestꝰ ⁊ euidēs qꝫ oibꝰ innotescet in cūctis ptibꝰ orbis. Chrys. Dixit qliter veniet antichristꝰ: nūc dic qlit veniet christꝰ. Fulguri aūt cōpat secūdꝰ aduentꝰ ppter manifestationē. Esa.lij.d. Videbit ois caro salutare dei. (Luc.17.c.) Propt subitationē. j. Thessal.v.a. Cū dixerit pax ⁊ securitas: tūc repentinꝰ eis superueniet interitꝰ. (C) (Luc.17.g. 24.q.1.c. qm̄ vetus) Itē qꝛ nulli parcet. Sap.vj.b. Nō subtrahet psonā cuiuscꝫ deꝰ q̄ ē omniū dn̄ator: nec verebit magnitudinē cuiuscꝫ. (Johel.2.g. Marci.13.c.) Itē qꝛ scindet. i. separabit. j.xxv.c. Cōgregabunt añ eū oēs gētes ⁊ separabit eos ab inuicē sicut pastor se- at hedos ab agnis.

a Et nisi breuiati fuissent dies
b illi/ nō fieret salua omnis ca-
c ro: sed ppter electos breuia-
d bunt dies illi. Tunc si quis
vobis dixerit: Ecce hic est
e f christus/ aut illic: nolite cre-
g dere. Surgent enim pseudo
christi ⁊ pseudo pphe/ ⁊ da-
bunt signa magna ⁊ pdigia:
h ita vt in errorem inducant si
i k fieri potest etiā electi. Ecce
l p̄dixi vobis. Si ergo dixe-
rint vobis: ecce in deserto ē/
nolite exire: ecce in penetra-
m libꝰ/ nolite credere. Sic enim
fulgur exit ab oriente ⁊ paret
n vsqꝫ in occidentem: ita erit
o aduentus filij hominis. Ubi-
p q cūqꝫ fuerit corpus: illuc con
r gregabunt ⁊ aquile. Statim
autem post tribulationē die-
s rum illorum/ sol obscurabit:
t et luna non dabit lumen suū
v x ⁊ stelle cadent de celo: et vir-
tutes celorum cōmouebun-
y tur. Et tunc parebit signū fi-
z lij hominis in celo: et tunc
plangent omnes tribꝰ terre:

n Ita erit aduentꝰ: id est predicari debet. q.d. sicut manifeste veniet: ita ⁊ manifeste p̄dicādus est eiꝰ aduētus p̄mus ⁊ secūdꝰ. o Filij hominis. i. ita veniet. i. hō verū corpꝰ habēs/ nō phātasticū. Et loquit dn̄s emphatice ad expssionē hūane nature: in q̄ iudicaturꝰ est in extrema die. p Ubicūqꝫ fuerit corpꝰ. i. christus hō/ emphatice. q Illuc ꝯgregabunt et aq̄le. i. sancti q̄ p̄us obuiā christo in aere rapti cū eo veniēt ad locū iudicij: q̄ pacto iudicio subleuabunt ad eū i celū empyreū. Nota aūt qꝫ aq̄la vel vultur sentit odorē cadaueris trāsmarini ⁊ aduolat. Irreuerberatis oculis suis solē i rota sua cōspicit ⁊ plene intuet. In senectute rostrū allidit petre ⁊ iuuenescit: ita hō in p̄senti vetustatē culpe deponēs/ ⁊ in futuro pene veniēs ad iudiciū renouabit in gloria dei. Ps. Renouabit vt aq̄le iuuētꝰ tua. (Ps.102.) Itē/ p Ubi fuerit corpꝰ. i. christꝰ sb̄ sacramēto altaris: q Illuc cōgregabunt ⁊ aq̄le. i. sancti. Vel de pctōre ⁊ p̄dicatoribꝰ. r Statim aūt post tribulationē dieꝝ illoꝝ. i. post aduētū antichristi ⁊ mortē eiꝰ. Hec p̄positio/ post: notat tribulationē inchoatā/ nōdū tn̄ finitā: qꝛ mortuo antichristo ⁊ terminata eiꝰ graui psecutiōe: ⁊ alia iudicij signa. Ut aūt fertur: Hieroꝰ ponit quīdecim signa: q̄ dn̄s breuit trāsit. s Sol obscurabit: ad litterā: nō eclipsi naturali s̄ p accidēs: vt accidit in passiōe dn̄i. Johel.ij.g. Sol cōuertet in tenebras ⁊c. t Et luna nō dabit lumē suū/ ⁊ stelle cadēt de celo. Chrys. Patrefamilias moriente/ domꝰ eiꝰ turbatur/ familia plāgit ⁊ nigris se vestimētis induit: sic hūano genere ppt qd̄ facta sunt oia: circa finē cōstituto/ totus destruit mūdus: celi misteria lugent ⁊ pro candore tenebris induunt. Mystice: (Mystice) s Sol obscurabit. i. noticia christi silebit. t Et luna nō dabit lumē suū. i. ecclia sanctitatis sue lumē nō demōstrabit. v Et stelle cadēt de celo. i. celestis ꝯuersatiōe. x Et virtutes celoꝝ cōmouebūt. i. angeli. Chrys. Si qn̄ rex terrenꝰ exit i expeditionē/ tota ciuitas feruet/ exercitꝰ excitat: quāto magis rege celesti exurgēte iudicare viuos ⁊ mortuos ꝟtutes angelice cōmouent: y Et tūc apparebit signū filij hois i celo. i. crux i aere. Vn̄ Chrys. Crux apparebit sole luculētior existēs: ⁊ nō ē necessitas accusatiōis cū viderit crucē. Itē Chrys. Quidā putāt crucē christi oñdendā esse in celo. Veriꝰ aūt ipsū christū habentē in corpe suo testimonia passionis. i. vulnerū lancee ⁊ clauoꝝ: vt impleat illud Zach. (Joh.19.g. Apocl.1.b.) xij.c. Videbūt i quē pupugerūt. z Et tūc plāgent oēs tribus terre. i.

Emphasis est expssio loquēdi: ⁊ fit cū volētes expmere aliqd̄ accidēs/ vtimur noie substātiuo pro adiectiuo significante illud accidens ad maiorē expssionē: vt hic ponit: filij hominis/ p hūane nature. Et si ponat scelꝰ p scelerato: virtus p virtuoso.

a ⁊ videbūt filiū hoīs veniē/
b tem in nubibꝰ celi cū virtute
c
d multa ⁊ maiestate. Et mittēt
e ãgelos suos cū tuba et voce
f
g magna: et congregabūt ele/
h ctos eius a quattuor ventis
i à summis celoꝝ vsq; ad ter/
k
l minos eoꝝ. Ab arbore au/
tem fici discite parabolam:
m cū iam ramus eius tener fue
n rit ⁊ folia nata: scitis quia ꝓ/
o
p pe est estas: Ita et vos cum
videritis hec oīa/scitote quia
q ꝓpe est i ianuis. Amen dico
r vobis: quia nō pteribit gene
ratio hec donec oīa fiāt. Ce/
s lū et terra transibunt: verba
t autem mea nō pteribūt. De
v die aūt illa ⁊ hora nemo scit:
x
y neq; angeli celoꝝ/ nisi solus
z pater. Sicut aūt i diebꝰ noe:
ita erit et aduētꝰ filij hoīs.
a Sicut eīn erant i diebꝰ ante
diluuiū comedētes ⁊ biben/
b tes/nubētes ⁊ nuptui tradē/
c tes: vsq; ad eū diē quo itra/
uit in arcā noe: et nō cogno/
d uerūt donec venit diluuiū et
tulit oēs: ita erit ⁊ aduētꝰ filij
e
f hoīs. Tūnc duo erūt i agro:

tribus terre.i.decedētes cū terrena voluptate: q̄ in tra scri/
pti sunt. Hiere.xvij.b. Recedētes a te in terra scribentur. De
hoc plãctu: Sap.v.a. Nos insensati/ vitā illoꝝ estimabamꝰ
insaniā ⁊c. Apocl.xviij.c. Plãgent se sup illā oēs reges tre.
Ro.ij.b. Tribulatio ⁊ angustia i omnē animā hoīs operā/
tis malū. Chrysosto/
mꝰ. Plãgēt iudei/plã/
gent gentiles/plãgent
christiani q̄ magis di/
Marci.13.c. lexerūt mūdū q̄ chri/
stū. Econtra/ tribꝰ celi
laudabūt deum. Ps.
†Ps.83. Beati q̄ habitāt i do
mo tua dñe. a Et
videbunt filiū ho
Marci.13.c. minis venientē in
Luc.21.f. nubibꝰ celi: ad litte/
rā: vt sicut ascēdit/sic
veniet. Act.j.b. Quē
admodū vidistis eum
⁊c. Vel/ b In nu/
bibus.i.cū sanctis.
Esa.iij.c. Dñs ad iu/
Marci.13.d. diciū veniet cū senato
Luc.21.f. ribꝰ ppli sui. Prouer.
vlt.c. Nobilis in por
tis vir eiꝰ qn̄ sederit cū senatoribꝰ tre. c Cū virtute mul/
ta ⁊ maiestate: q̄ prius q̄si infirmꝰ ⁊ hūilis iudicatꝰ ē. d Et
mittet angelos suos cū tuba. Chrys. Per angelos vo
cat honorās eos. Chrys. Terribiles mitti terribilē dñm p/
cedentes: cherubin ⁊ seraphin pparat ad sedē vniꝰ/⁊ rōnabi/
lis thronus: nec eīn pōt esse res mortua q̄ baiulat vitā. Ante
ipsū ꝓ candelabris fulgura viua ꝓcedūt: ⁊ ꝓ tuba horrenda
tonitrua. Qualis rex/talis ⁊ pparatio eius. e Cū tuba.
j.Cor.xv.g. Canet eīn tuba ⁊c. j.Thessal.iiij.d. Dñs i ius/
su ⁊ i voce archangeli ⁊ i tuba dei descendet de celo. Hieroꝰ.
Siue mãducē/siue bibā ⁊c. f Et voce magna. Chrys.
Vere magna vox tube terribilis/cui oīa obediūt elemēta: q̄ pe
tras scindit: inferos aperit: portas ereas cōterit: vincula mor
tis dirūpit: ⁊ de ꝓfundo abyssi aīas liberatas corporibꝰ suis
assignat. Hec oīa citiꝰ cōsūmat i ope/ q̄ sagitta trāsit in aere:
dicēte aplo.j.Cor.xv.g. In momēto/i ictu oculi. In illa vo
ce mare discutit/ vt si q̄d apud se retinet de hūanis ossibꝰ si/
ne cōtradictiōe restituat. Joh.v.d. Mortui audiēt vocē filij
dei: ⁊ q̄ audierint viuēt. g Et cōgregabūt electos eiꝰ.
Chrys. Congregabūt angeli: ⁊ cōgregatos rapient nubes.
h A q̄ttuor vētis/celi. Ergo i figura crucis.q.d.q̄ in fi/
gura crucis fuerint cōgregabunt. Ezech.xxxvij.c. A q̄ttuor
ventis veni spūs. i A sūmis celoꝝ.i.ab extremis terre
finibꝰ p directū. k Vsq; ad termios eoꝝ/vltimos: vbi
circulꝰ videt terre adherere.q.d.ab oībꝰ finibꝰ terre cōgrega
bunt. l Ab arbore aūt fici discite parabolā. Inuitat
eos pabolice: vt signis his apparētibꝰ sciāt aduentū dñi imi/
nere: q̄ sicut arboris floritio ⁊ folioꝝ ꝓductio est signū ꝓxi/
me estatis: ita pdictoꝝ signoꝝ exhibitio erit indiciū iudicij i/
Mystice minētis. Mystice: Per ficū hanc intelligit puersa iudeoꝝ
ariditas/q̄ fuit tpe christi. Hec eīn est sterilis illa ficulnea cui
maledixit dñs/ ⁊ statim exaruit: ⁊ adhuc i eadē ariditate ma/
net. De h.s.xxj.b. Chrys. Quare plus de ficu q̄ de alia ar/
bore ponit silitudinē? Q: pene pꝰ oēs arbores frōdet: ⁊ diffi/
cile frigus post ficū vernantē venit. Itē Chrys. Eccl'ia p fi/
cū significat: q: sub vno cortice multa grana int viscera dul/
cedinis hz inclusa. m Cū iā ramꝰ eiꝰ tener fuerit. Rami
ꝓximo adherētes stipiti/sūt plati. Isti mō teneri sunt: ⁊ ideo
nihil possunt pati: q: delicati vt pueri ⁊ femie. Esa.iij.a. Da
bo pueros pncipes eoꝝ ⁊ effemiati dñabunt eis. n Et fo/
lia nata. Folia sūt doctores ⁊ pdicatores. Nō sūt mlta fo
lia: q: multa vba. Sz nota q̄ quāto plura sūt folia i arbore:
tanto minꝰ fructificat. Osee.x.a. Vitis frōdosa isrl/fructꝰ ad/
equatꝰ ē ei. o Scitis q: ꝓpe est estas.i. feruēs psecu/
tio. Jone.iiij.c. Percussit sol sup caput ione ⁊ estuabat. Vel
in bono. m Cū iā ramꝰ eius tener fuerit/p cōpassionē.
n Et folia nata: in oratione/pdicatione ⁊ exhortatione.
o Scitis q: ꝓpe ē estas/feruor deuotiōis. Ps. Estatē ⁊ Ps.73.
ver tu plasmasti ea. Vl'/estas/eternitatis: De q̄ Prouer.xx.
a. Propt frigꝰ piger arare noluit: mēdicabit q̄ estate ⁊ nō da/
bit ei. p Ita ⁊ vos
cum videritis hec
oīa/ scitote q: ꝓ/ 35.q.10.c.i.
pe est/ christꝰ/ in ia/
nuis. Jaco.v.b. Ec/
ce iudex ante ianuā as/
sistit. q Amē dico
vobis. Hoc sbdit ad
verboꝝ suoꝝ ↄfirma/ B
tionē/ vt eis fides ad/ Luc.17.f.
hibeat. Et nota q̄ alio Gen.7.c.
verbo ad h vtit dñs i
veteri testamēto.s.vi/
uit dñs: ⁊ h ad suggil/
lationē gentium idola
colentiū. Hiere.iiij.a.
Jurabis/viuit dñs.
r Quia nō pteri/
bit generatio hec Luc.17.g.
donec omnia fiāt.
Chrys. Nō illos ho/
mines dicit/q̄ i illo tpe fuerāt nati: s familiā gentis illiꝰ. Hec
est generatio/aut facientiū tēptationē/aut patientiū: q̄ vtraq; j.25.d.
nō desistet donec dicet: Ite maledicti. Vl' generationē chri/
stianoꝝ dicit: q̄ nō trāsibit ad imortalitatē donec fuerit cōsū/
mata. s.v.b. Iota vnū aut vnꝰ apex nō pteribit a lege donec
oīa fiāt. s Celū ⁊ terra trāsibūt: verba aūt mea nō
pteribūt. Rab. Transibūt p cōmutationē innouatiōis: sed
verba dñi sine effectu cōpletiōis nullo mō trāsibūt. t De
die aūt illa/tā noiabili.ij. Timoth.iiij.b. Bonū certamen
certaui/ cursū cōsūmaui/fidē seruaui: de reliq̄ reposita ē mihi
corona iusticie: quam reddet mihi dñs i die illa iustus iudex.
Soph.j.d. Dies illa dies ire/dies tribulatiōis ⁊ angustie ⁊c.
v Et hora nemo scit.i.nihil aliud: vt sit essentialis nō p'so
nalis. Scit/scientia acq̄sita: q̄ ꝓprie dr scia: s forte reuelatio/
ne.i.scie dono. Scit. Chrys. q.d. inopinate veniet. Idē dic
apsus.j. Thessal.v.a. Repētinꝰ supueniet interitꝰ q̄si dolor
parturiētis. x Neq; angeli celoꝝ/nisi reuelatiōe forte:
non scientia acq̄sita: y Nisi solus pater in quo filius: et
spūssanctus intelligitur. Act.j.a. Non est vestrum nosse
tpa vel momēta ⁊c. j.Thessal.v.a. De tpibꝰ aūt ⁊ momētis
fratres nō indigetis vt scribamꝰ vobis: Ipsi eīn diligēter sci/
tis: q: dies dñi sic fur in nocte ita veniet. z Sicut aūt in
diebꝰ noe: ita erit ⁊ aduentꝰ filij hoīs.i.ita repētine
veniet. Vn̄.j.Thessal.v.a. Cū dixerint pax ⁊ securitas: tunc
repētinus eis supueniet interitꝰ: sicut dolor i vtero habentis.
Chrys. Nō dixit/cū pax erit ⁊ securitas: s cū dixerit: q: lasci
uia erit ⁊ nō pax his q̄ sensibilit sūt dispositi. Nota aūt q̄ sup
aduentꝰ dñi fulguri cōpat/q: ad iudiciū manifeste veniet: hic
vo ōndit q̄ repente. Cōpletis eīn q̄dragītaq; diebꝰ electis
ad penitētiā ↄcessis: reprobis/iuxta aplm/sibi pacē ⁊ securi/
tatē pollicētibꝰ/repēte supueniet iudicij tpus: sic i diebꝰ noe
cū fabricaret arcā/malis eū deridētibꝰ subito diluuij aq̄ sup/
uenerūt. a Sicut eīn erāt i diebꝰ añ diluuiū come/
dētes ⁊ bibētes.i. gule ⁊ ebrietati dediti. b Nubētes
⁊ nuptui tradētes: ⁊ in his toti dediti: ⁊ iudicia dei ↄtem/
nētes/ gstitert i h: c Vsq; ad eū diē q̄ itrauit i arcā noe
et non cognouerūt.i.cognoscere noluerunt/tanq̄ arridē
te mūdi felicitate: dicētibꝰ impijs: pax ⁊ securitas. d Do/
nec venit diluuiū ⁊ tulit oms: ita erit ⁊ aduētꝰ filij
hoīs.i.tam subito. e Tūc.i.in aduētu dñi: f Duo erūt
in agro. Premisso de signis antecedētibꝰ ad iudiciū: adiū/
git hic de sequētibus: et hoc vt pmuniat degentes in psenti.
Vnus assumet
Mystice f Duo erunt in agro ⁊c. Mystice/ per laborantes
in agro intelliguntur ecclesiastici et actiui agentes eandem
spēm negociationis

¶ a Unus assumet̄ ⁊ alter relinquet̄. Due/erūt/molētes in mola: vna assumet̄ ⁊ altera relinquet̄. Duo in lecto: vn⁹ assumet̄ ⁊ alter relinquet̄.q.d. de omni genere/aliqui saluabunt̄/⁊ aliqui dānabunt̄. Osee.xiij.d. Cōsolatio abscōdita est ab oculis meis: qꝛ ipse inter fratres diuidet. Chrys. Et serui ⁊ dñi assument̄/ ⁊ qui in Al.†vnus ocio ⁊ qui i laboꝛe: qꝛ dixerat ꝙ diuites dif/ Al.†vna ficile saluarent̄/ monstrat qꝛ nō oīno ꝑeūt: Al.†vnus neqꝫ paupes vniuersi saluāt̄. Exo.xij.d. Factum est aūt in noctis Marci.13.d. medio: ꝑcussit dñs om Luc.12.c. ne ꝓmogenitū in terra egypti: a pꝛimogenito pharaonis q̄ sedebat i solio eius vsqꝫ ad ꝓmogenitū captiue q̄ erat in carcere. [...]ffice v* spēm negociatiōis. Per molētes actiui seculares in rota foꝛtune ⁊ sup volubilitate cōuersantes. Per iacentes in lecto/in ocio ꝯtēplatiōis manētes. b Uigilate ergo. Hoꝛtat̄ dñs oēs ad vigilandū: ⁊ maxime p̄latos ad vigilantiā ⁊ diligētiā: quos nō tm̄ vult esse vigilātes/sed etiā vigiles: quasi sup se et sup gregē suū curā habentes. Et causa subdit̄ quare vigilare teneant̄: c Quia nescitis q̄ hoꝛa dñs vester venturus sit/ad iudiciū ꝑticulare vel generale. Eccs.ix.c. Nescit homo finē suū: sed sicut pisces capiunt̄ hamo/⁊ sicut aues cōp̄hendunt̄ laqueo: sic capiunt̄ homīes tꝑe malo. Chrys. Si noscerēt hoīes qn̄ moꝛerent̄/oīno circa illam hoꝛā studerēt: vt igit̄ non solū circa illā studeāt/non dicit/nec eā q̄ cōmunis est/nec eā que singuloꝝ. Nota autē ꝙ ea que dicunt̄ vsqꝫ ad finē capituli/debēt nobis incutere memoꝛiā moꝛtis q̄ multū valet ad fugandū exercitū vitioꝝ / vel saltem terrendū. Sicē eñ timēt latrones iudicis aduentū: sic vitia moꝛtē. Terribilis est ei locus iste quasi poꝛta inferni. Thren.j.c. Soꝛdes ei⁹ in pedib⁹ eius: ⁊ nō est recoꝛdata finis sui. Ecci.vij.d. Memoꝛare nouissima tua ⁊ in eternū non peccabis. Itē valet ad regendū se i ista vita p̄senti. Sicut aues cauda regūt se ꝑ aera ⁊ pisces natādo ꝑ aquā: sic gubernatoꝛ nauē. Stult⁹ esset gu/ [...]uoꝛ faci/ bernatoꝛ si esset in ꝓncipio nauis/ qn̄ debet eā regere. b Ui/ minē vi/ gilate. Quattuoꝛ sūt q̄ faciūt hominē vigilare. Gallicant⁹ id est p̄dicatio diuini verbi: Solis oꝛtus.i. chꝛisti gratia: Timoꝛ furis.i. cōsideratio moꝛtis: Sollicitudo rei familiaris.i. desideriū regni celestis. d Illud aūt scitote. Pꝛobat ꝙ debent vigilare: e Qm̄ si sciret. Chrys. Hic confundit desides: qui nō tātū studiū faciūt ꝓ anima/quātū illi ꝓ pecunia qui fures expectāt. Illi eñ vigilant: vos aūt nō vigilatis vt pati hinc auferamini. f Paterfamilias: quicūqꝫ tenet̄ sollicit⁹ eē i custodia dom⁹ sue: sic hō domiciliū mētis sue debet cauti⁹ custodire. g Qua hoꝛa fur vētur⁹ eēt/heretic⁹ vł diabol⁹. Joh.x.b. Fur ñ venit nisi vt furet̄ ⁊ mactet ⁊ [...]ēs trib⁹ pōt exci/ ꝑdat. h Uigilaret vtiqꝫ. Nota aūt ꝙ si hō doꝛmiat trib⁹ modis pōt excitari. Uirga.s. diuine iusticie: De q̄ Hiere.j.c. Uirgā vigilantē ego video. Hec virga ē pena p̄sens inflicta ꝓ peccato ꝓmi parētis: vel pena purgatoꝛij/vel etiā inferni. Secūdo excitari pōt clamoꝛe p̄dicatiōis. Esa.lviij.a. Clama ne cesses. Tertio excitari pōt ꝙs ꝯsideratiōe ꝑiculoꝝ. Un̄.j. xxvj.d. Uigilate ⁊ oꝛate vt nō intretis in tēptationē. Tria genera ꝑiculoꝝ solēt hoīem excitare a somno.s. latrones/ignis ⁊ aq̄. Aque male cogitatiōes: q̄ multotiēs opiūt caput rōnis: ignis cōcupiscētiarū: latrones sensus nr̄i q̄ deberent nos custodire. Thren.iij.f. Ocul⁹ me⁹ dep̄dat⁹ ē aīaꝫ meā. Itē nota ꝙ h̄ exponit Chrys. d Illud aūt scitote qm̄ si sciret paterfamilias: dicens. Paterfamilias aīa: dom⁹ coꝛpus: ianua os ⁊ aures: fenestre oculi: fur diabol⁹. Per fenestras et ianuas aptas cito fur ingredit̄ ⁊ spoliat. Un̄ Hiere.ix.f. Ascēdet moꝛs ꝑ fenestras vr̄as. Si vis ḡ secur⁹ esse/ pone serā oꝛi Ps.38. tuo.i. legē diuini timoꝛis: vt dicas cū Ps. Posui oꝛi meo custodiā. Ecci.xxviij.d. Sepi aures tuas spinis: et noli audire

a vnus assumet̄ ⁊ alter relin/
quet̄. Due molētes in mola:
vna assumet̄ ⁊ altera relinq̄/
tur. Duo in lecto: vnus assu/
b met̄ ⁊ alter relinquet̄. Uigilā/
c te ergo: qꝛ nēscitis qua hoꝛa
d dñs vester ventur⁹ sit. Illud
e f aūt scitote/qm̄ si sciret paterfa
g milias q̄ hoꝛa fur ventur⁹ eēt
h i vigilaret vtiqꝫ/⁊ nōn sineret
k ꝑfodi domū suā. Ideo ⁊ vos
l estote pati: qꝛ nēscitis q̄ hoꝛa
m n fili⁹ hoīs ventur⁹ ē. Quis pu
o p tas ē fidelis seru⁹ ⁊ prudens

linguā nequā: ⁊ oꝛi tuo facito ostia. Et qꝛ fragiles sūt sere nr̄e sine dño: oꝛemus cū Ps. Pone dñe custodiā oꝛi meo. Job. xxxj.a. Pepigi fed⁹ cū oculis meis ⁊c. Ps.140. i Et nō sineret ꝑfodi domū suā. Chrys. Nō repelleret hō †finē suū/si nō ꝑfoderet̄ sentētia: sed vocaret̄ q̄si parat⁹ ad exitus. Al.†furē Qn̄ aīe peccatrices delectant̄ in coꝛpe/veniēs cum sententia dei angel⁹ moꝛtis ꝑfodit coꝛp⁹: ⁊ animā violent̄ diuellit ab eo. Aīe aūt iuste q̄ nō delectant̄ in coꝛpe: sed q̄si in exilio sunt: veniente sentētia nō ꝑfodiunt̄ nolētes: sed vocāt̄ gaudētes. Luce.12. De pe.dis.1.§. si sacerdos k Ideo ⁊ vos estote pati: sic spōsus circa spōsam. Itē nota ꝙ hō debet eē ꝑatus ad pugnandū ꝯ diabolū. Homo debet eē parat⁹ ad mlta Prouer.xxj.d. Equ⁹ parat̄ ad diē belli: dñs aūt salutē tribuit. Itē debet esse par⁹ ad reddēdū rōnes de fide ꝯ hereticos.j. Pet.iij.c. Parati sꝑ ad satisfactionem omni poscēti vos rationē de ea q̄ in vobis ē fide ⁊ spe. Itē ad bñ opandū ꝯ detractoꝛes. Titū.iij.a. Admone illos ꝓncipibus ⁊ potestatib⁹ subditos esse/dicto obedire: ad omne op⁹ bonū ꝑatos esse. Itē pati ad p̄dicandū ꝯ mūdum. Hiere.l.c. Pꝛeparamini ꝯ babylonē ꝑ circuitū: oēs q̄ intenditis arcū debellate eā: nō parcatis iaculis: qꝛ dño peccauit: clamate aduersus eā: vbiqꝫ dedit manū. Itē ꝑatus debet esse ad recipiendū chꝛistū in coꝛde suo: sicut Ps. Paratū coꝛ meū de⁹. Ps.107. j. Regl.vij.a. Pꝛeparate coꝛda vr̄a dño. Itē in flagella. Ps. Ps.37. Qm̄ ego in flagella ꝑatus sū. l Quia nescitis q̄ hoꝛa fili⁹ homis ventur⁹ est/ad iudiciū generale vel ꝑticulare. m Quis putas. Chrys. Quis raritatē notat. Quāto aūt rarioꝛ inuenit̄: tanto beatioꝛ ē qui inuenit̄. n Est fidelis. Prouer.xx.d. Multi homies misericoꝛdes vocant̄: virū aūt fidelē qs inueniet? o Seruus. j. Corī.iiij.a. Sic nos existimet hō vt mīstros chꝛisti. Ibidē. Hic iā q̄rit̄ int̄ dispensatoꝛes: vt fidelis qs inueniat̄. p Et prudēs. Prouer.xiiij. d. Acceptus ē regi mīster intelligēs. Chrys. Fidelis ē q̄ nihil domini suū facit: nec inaniter cōsumit: Prudēs/q̄ venit ad id qd̄ opoꝛtet dispensare. Si alterū abfuerit/alterum claudicat. Phil.ij.c. Oēs q̄rūt q̄ sua sunt. j. Corī.xiij.b. Charitas nō q̄rit que sua sunt. Bern. Fidelis est seruus qui diligit: prudens qui intelligit. Seru⁹ dñi est q̄ desiderat eius volūtatem habere/audire/⁊ satagit facere. Ista fidelitas pꝛimo attēdit̄ Fidelitas serui in pluribus attenditur. in h̄ ꝙ sibi iura nō vendicet q̄ dñs retinuit in t̄ra sua.s. gloꝛiā ⁊ vindictā. Secūdo attēdit̄ in h̄ ꝙ tradita sibi ad dispēsandū nō faciat sua ꝓditoꝛie: q̄ facit ille cui sola admīstratio tradita est/cū transit ab admīstratiōe ad dominiū. ij. Corī.vj.a. In oīb⁹ exhibeam⁹ nosmetipsos sic dei mīstros. Tertio cōsistit i h̄ vt i dep̄datiōib⁹ aut tēptatiōib⁹/castꝛ dñi nr̄i ñ reddam⁹ diabolo: Cū dicat aplus. j. Corī.x.c. Fidelis de⁹ q̄ nō ꝑmittit vos tēptari vltra id qd̄ potestis. Quarto cōsistit i h̄ ꝙ seruus strenue operet̄: ⁊ opus suū nō destruat postea. Prouer. xviij.b. Qui mollis ⁊ dissolut⁹ est in oꝑe suo/ frater ē sua oꝑa dissipātis. Mollis ē q̄ duris cedit: qui cū occurrit aliq̄d difficultatis/ opus inchoatū imꝑfectū relinquit. Dissolut⁹ ē q̄ nō est ligat⁹ ad opus amoꝛe. Itē destruit opus/male viuēs ⁊ bñ docens. Ecci.xxxiiij.d. Unus edificās ⁊ alter destruēs: quid ꝓdest eis nisi laboꝛ? Nota aūt ꝙ seru⁹ infidelis multū displicet dño. Un̄ Prouer.xxv.c. De⁹ putridus ⁊ pes lassus/qui sperat sup infideli in die angustie. Dies angustie p̄sēs tꝑus: in q̄ sancti p̄ssuras patiunt̄. Seru⁹ in q̄ sperare pōt ē clerus: qui cū infidelis inuenit̄ est dens putrid⁹ qui doloꝛē infert et fetoꝛem: et sicut dicit̄: Nō est doloꝛ sicut doloꝛ dentiū. Os etiā ecclesie reddit fetidū: qd̄ multū displicet in oꝛe spōse. Est etiā pes lassus. Multū affligit̄ aliquis cū vult ꝑuenire ad aliquē locum et pꝛe lassitudine pedis non potest: sic clericoꝛum lassitudo impedit ne chꝛisti nomē deferat̄ per mundū. Unde ipse dicit in Ps. Quis deducet me in ciuitatem munitam? Ps.59.

a quē cōstituit dn̄s sŭper fami
b liā suam: vt dĕt illis cibŭm
c in tēpŏre. Beătus ille seruꝰ
d quē cum venerit dn̄s eius in
e uĕnerit sic faciētē. Amēn di-
f co vobis: qm̄ sup oīa bona
g sua cōstituet eum. Si ăutem
h dixerit malus seruꝰ ille ī cor-
i de suo: mŏrā facit dominus
k meus venire: et cępērit pcu-
l tere cōseruos suos: mādŭcet
m autem ⁊ bibat cum ebriosis:
n vĕniet dn̄s serui illius in die
o qua nō sperat/ ⁊ hora q̄ igno
p rat: ⁊ diuidet eum pārtēq̧ eiꝰ
q pŏnet cum hypocritis. Illic
r erit flĕtus ĕt stridor dentiū.
s Tunc siẽ Ca.XXV.
t erit regnum cęloꝝ dĕ-
cem virginibꝰ: quę ac-
y cipiētes lampades suas ĕxi-
z erunt obuiā sponso ĕt spon-
a sę. Quiq̧ ăutē ex eis erāt fa-
b tuę: ⁊ qŭinq̧ prudētes. Sĕd
c quiq̧ fatuę acceptis lāpadi-
d bus nŏn sŭpserūt oleū secū.
e Prŭdētes vŏ accepūt oleū
f in văsis suis cŭm lāpadibꝰ.

a Quē cōstituit dn̄s: nō ipse se. Ps. Ego autē cōstitutꝰ
Ps.2. sum rex ab eo sup sion montē sanctū eius. Hiere. j. b. Ecce cō
stitui te sup gentes ⁊ regna ⁊c̃. Christꝰ autē dicit antonoma-
sice dn̄s: q̄ nos redemit sanguine suo. Esa. xlij. b. Ego dn̄s:
hoc est nomē meū. b Sup familiā suā. i. ecclesiā. c Ut
det illis/ nō vendat.
Threñ. v. a. Aquā no
strā pecunia bibimꝰ: li
gna nostra precio cō-
Luc.12.c. parauimus. d Ci-
bum. Chrys. Cibos
spūales ⁊ corporales.
Itē Chrys. In psecu
tionibus qn̄ naturalis
intellectꝰ timore defi-
cit/ necessariꝰ est sermo
doctoris: sicut naui gu-
bernator in tēpestate
maxima. e In tem
pore. i. habita tēpo-
ris oportunitate. Hęc
enim est prudētia vt i tē
pore suo q̄libet loqua-
tur. Eccl. xx. c. Ex ore
fatui reprobabit para
Ps.1. bola: nō enim dicit illā in tpe suo. Ps. Et erit tanq̄ lignum qđ
plantatū ē secꝰ decursus aquaꝝ qđ fructū suū dabit ī tpe suo.
Esca aūt extra tp̄us oblata nocet. f Beatꝰ ille seruꝰ. Be
niuolū reddit ⁊ attentū/ assignādo vtilitatem. Nihil enim est q
adeo moueat filios adę/ vt ppria vtilitas. g Quē cū ve-
nerit dn̄s eiꝰ. i. christus: h Inuenerit sic facientē. i.
prudēter ⁊ fideliter. Chrys. Hęc dicta sūt de sermone/ de vir-
tute/ de pecunijs: ⁊ de omni dispēsatiōe quę vnicuiq̧ cōmissa
est. Unūquēq̧ enim ad cōmunē vtilitatē vti oportet his q̄ ha-
bet/ siue sapiētia/ siue pncipatu/ siue diuitijs: nō ad nocumen
tū cōseruoꝝ. i Amē dico vobis: qm̄ sup oīa bona
sua cōstituet eū. Chrys. Quid huic honori ęquale: Cęlo-
rū rex oīa habens/ hominē constituit sup oīa. Sup oīa bo-
na: q̄ habebūt ex pprijs meritis aureā: ⁊ ex acq̄sitiōe aureo-
lā subditoꝝ. Primū/ q̄ bn̄ vixerūt: secūdum/ q̄ alios bn̄ vi-
uere fecerūt. Chrys. Omniū bonoꝝ magna est: sup om̄s aūt
maxima est sacerdotalis dignitas: si q̄s eam īmaculate custo-
diat. Nā si sup oīa opera sua p̄ciosiores ęstimat deꝰ animas:
credibile est vt sup oīa bona sit/ qui offert deo lucrū animaꝝ.
Dn̄s autē non solū bonis suis sed etiam suę impassibilitati p̄-
posuit salutē animaꝝ. k Si aūt dixerit malus seruus
ille in corde suo. Explanat p̄cedēs p antithesim mali ser-
ui. l Morā facit dn̄s meꝰ venire/ ad iudiciū. m Et
cęperit pcutere cōseruos suos. i. affligere minores. Ul
pcutere verbis falsorum p̄ceptorū: vel exemplo prauę vitę.
n Manducet aūt ⁊ bibat cū ebriosis. i. sicut ebriosi.
Nō enim iubet nos scriptura psonas maloꝝ abomiari: sed vo-
lūtates. Nā ⁊ christꝰ cū publicanis comedit. s. ix. b. sed non
quō publicani. Deut. xxiij. b. Non abomiaberis idumęū/ q̄
frater tuus est: nec ęgyptū/ q̄ aduena fuisti in terra eius. Hęc
sunt duo propria talium. s. oppressio minorū ⁊ castrimagia.
o Ueniet dn̄s serui illiꝰ in die/ illa/ qua nō sperat: et
hora qua ignorat: ⁊ diuidet eū/ a cōsortio fideliū. Job
xxviij. a. Lapidē caliginis et vmbrā mortis diuidit torrens a
populo pegrināte. p Parteq̧ eiꝰ. Rab. Partē suā dupli-
cē: q Ponet cū hypocritis. Rab. Quia aduentū de-
sperauit: q̄ p̄sentibꝰ studuit: q̄ desperatiōe iudicij cōmissam
sibi familiā fame/ siti/ cęde vexauit. Et si incipiēs ponet cum
hypocritis: vbi ponet qui nunq̄ cessauit: r Illic erit fle
tus/ prę calore: s Et stridor dentiū/ prę frigore. Job
xxiiij. c. Transibūt ab aquis niuium ad calorem nimiū. Idē
s. xiij. g. et. xxij. b. ⁊c̃. Expo. Ca.XXV.
t Tunc simile erit regnum cęlorum ⁊c̃. In fine
p̄cedentis capituli exhortatus est dn̄s p̄latos ⁊ pasto
res ad vigilias super greges suos: ⁊ quēlibet super se-
ipsum: tria distinguēs hominū genera: rectores: cōtinentes:
cōiugatos: quoꝝ omniū aliquos dixit saluādos/ aliq̄s dam-
nādos: Nūc idē ostendit parabola decē virginū: quaꝝ quiq̧
intrauerūt cū sponso ad nuptias: quę significāt om̄s bonos:
alię quiq̧ exclusę remāserūt: quę significāt om̄s malos. Se-
cūdo ostēdit idē p pa-
rabolā seruoꝝ. Tertio
ponit disceptatio dn̄i
cū vtrisq̧. Et ita hoc
capitulū diuidit ī tres
partes. In pma ostē- A
dit quosdā hoim sal-
uādos ⁊ q̄sdam dam-
nādos p parabolā de-
cem virginū. In secū
da ostēdit hoc idē per
parabolā de seruis q̄ 1.q.1.c.q̄ ꝗ
accepert pecuniā dn̄i 32.q.5.c.
sui: vt in ea vigilarēt: si paulus
ibi: Sicut enim ho- De sacra m.
mo pegre pficis- vnico
cens. In tertia po-
nit disceptatio dn̄i cū
vtrisq̧: ⁊ maloꝝ cōdē
natio ⁊ bonoꝝ electio:
ibi: Cū aūt venerit filiꝰ ⁊c̃. Dic ego: t Tūc. i. in die iu-
dicij. v Silē erit regnū cęloꝝ. i. ecclia: x Decē vir-
ginibꝰ: q̄ accipiētes lāpades suas. i. opa q̄ sm̄ ɔtinē-
tiā vl̄ ɔsciētiā fiūt. Luc. xij. e. Sint lūbi vr̄i p̄cincti/ ecce v̄gi-
nes: ⁊ lucernę ardētes/ ecce lāpades. Chrys. Decē v̄gines sūt
oēs hoies quoꝝ vita decē sēsibꝰ sustētat: quiq̧ carnalibꝰ/ et
quiq̧ spūalibꝰ: Nā oēs hoies aut sūt pctōres aut iusti: pctōres
sm̄ carnales sēsus: iusti sm̄ spūales ambulāt. Et ita nō pn̄t iu
dęi vl̄ heretici v̄gines appellari: s̄ soli christiani. Illi etsi oleū
opeꝝ habebāt: lāpadē tn̄ fidei nō habēt. Itē Chrys. Lāpas
ē fides: q̄ sicut lāpas illumiat domū: ita fides aīam. Accendit
aūt hęc lāpas igne verbi dei: De quo Luc. xij. f. Ignē veni
mittere in terrā. Hanc lampadē veniētes ad christū ī baptis-
mo p sacerdotes accipiūt. y Exierūt obuiā sponso. i.
christo: z Et sponsę. i. ecclesię: quę modo desponsata est
christo ⁊ nupta: sed nōdum ad amplexum sponsi traducta.
a Quiq̧ autē ex eis erāt fatuę. In tribꝰ fatue: quia in
p̄senti operant ad laudem: in aduentu sponsi quęrūt testimo-
niū laudis a prudentibus/ sic putantes intrare ad nuptias: et
post clausam ianuam quęrūt intrare/ dicētes: Dn̄e dn̄e aperi
nobis. Dicunt autē quiq̧: q̄ vanitati quiq̧ sensuū seruie-
runt. b Et quinq̧ prudētes/ quia seruiētes deo mēte
⁊ corpore. Et dicunt quiq̧: q̄ abstinēt a voluptate: quę cō-
sistit in quinq̧ sensibꝰ. c Sed quinq̧ fatuę acceptis
lampadibꝰ. i. ostēsiōe bonoꝝ opeꝝ: d Non sumpserūt
oleū secū. i. lęticiam bonoꝝ operū in corde. De quo oleo:
Ps. Unxit te deus deus tuus oleo lęticię. s. vj. c. Unge ca- Ps.44.
put tuū oleo. Eccs. ix. b. Oleū de capite tuo nō deficiat. Uel
oleū significat charitatē: quę est sup om̄s virtutes/ sicut oleū
supenatat. j. Corinth. xij. d. Adhuc excellentiorē viā vobis
demonstro. Oleum pietatis/ puritatis/ intentionis/ iocundi-
tatis mentis. e Prudentes vŏ acceperūt oleum/
gaudij vel charitatis. f In vasis suis: id est in conscien-
tijs: g Cum lampadibus. i. cū bonis operibus. q. d.
ex charitate seruabant corpora sua caste: et gaudenter ope-
rabant. Chrysostomꝰ. Uirgo est quę nec habet virū nec ha-
bere desiderat. Qr si volūtatem quidem nubendi habet: cor-
pore quidem virgo est: animo autē nupta: quia corpus sordi-
datur opere/ anima volūtate. Uere fatua: quę per carnis so-
lam virginitatem putat placere deo. Sed ne desperare facia-
mus bonas virgines: sciendum est q̄ aliud est concupiscere:
aliud velle concupiscere. Concupiscere passionis est: velle
arbitrij. Frequenter enim concupiscimus qđ nolumus. Si
ergo non consentit voluntas/ concupiscentia sola non dam-
nat: magis autem gloriosiorem facit virginitatis coronam.

Morā autē faciente

¶ a Morã autẽ faciẽte spõso.i.christo differẽte extremũ iudiciũ. Sed Abacuk.ij.a. Si morã fecerit expecta eum. b Dormitauerũt oẽs.i.infirmitatibꝰ ante mortẽ langue/rũt. c Et dormierũt/somno mortis. Daniel.xij.a. Mul/ti de his q̃ dormiũt in terrę puluere euigilabunt: alij in vitã eternã: ⁊ alij in oppro/briũ vt videant semp. Vñ b Dormitaue rũt oĩs ⁊ dormie rũt.i.in peccatis inuo/luti sũt. Dicit autem/ oĩs: ꝓ maiori pte. Vñ Chrys. Tardãte cõsũmatiõe seculi/ nõ solũ pctõres/ sed etiã iusti et spũales ad ne/gligẽtiam sunt deuol/uendi/sua virtute reli/cta ⁊ ad carnalia dele/ctamẽta transituri: vt ipleat illud Ps. Sal/uũ me fac dñe qm̃ de/fecit sanctꝰ: qm̃ dimi/nute sũt veritates a fi/lijs hominũ. Et Luc. xviij.b. Cũ venerit fi/liꝰ hoĩs: putas inueni/et fidẽ i tra? d Me/dia aũt nocte.i.sbito/nullo sciẽte.j.Thessal.v.a. Dies dñi sic fur ita i nocte veniet. Apoc.xvj.c. Ecce venio sic fur. Vł Media nocte/cũctis q̃si securis q̇escẽtibꝰ ⁊ ebrietati vacã/tibꝰ. Vñ.j.Thessal.v.a. Cũ dixerint pax ⁊ securitas: tũc re/pentinꝰ eis supueniet interitꝰ. Judic.xviij.g. Venerũt i La/chis sexcẽti viri ad pplm̃ q̇escentẽ atq̧ securũ: ⁊ pcusserũt eos in ore gladij: vrbẽq̧ incendio tradiderũt. e Clamor factꝰ est/turbãtiũ angelorum.j.Thessal.iiij.d. In voce archangeli et in tuba dei ⁊c̃. f Ecce spõsus venit/ ad sociandã sibi ppetuo sponsam. Et q̃lis erit clamor ille? Talis: g Exite obuiã ei/occurrite ei in aerę.j.Thessal.iiij.d. Rapiemur in nubibꝰ obuiã christo in aera. Exite/nõ de domibꝰ sed de se/pulchris. Nõ necesse est exire de mũdo/de carne/ de pecca/to. Hiere.l.b. Recedite de medio babylonis: ⁊ de tra chalde/orũ egredimini. h Tunc surrexerũt.i.surgẽt: i Oĩs virgines illę.i.boni ⁊ mali.j.Cor.xv.g. Oĩs quidẽ re/surgemꝰ. k Et ornauerũt lãpades suas.i.ornabũt.i. diligẽter cogitabũt ⁊ numerabũt opa sua ꝓ quibꝰ remunera tionẽ expectant. l Fatuę aũt sapiẽtibꝰ dixerũt: Da te nobis de oleo vestro. Chrys.q.d. sanctis: vestra iu/sticia sufficiẽs est vos glorificare ⁊ nos excusare. l Fatuę aũt ⁊c̃. Introducunt ac si faceret. m Dixerũt/in corde suo: n Date nobis de oleo vestro.i.feratis nobis te/stimoniũ de opibꝰ q̃ vidistis.i.merita vr̃a suffragent nobis. Quare? o Quia lampades nostrę: id est opa nostra/ extinguũt. Hieroꝰ. Quę lampades suas cõqueruntur ex/tingui/ostẽdũt eas ex pte lucere: tñ nõ habẽt lumẽ indeficiẽs nec opa ppetua. Si q̇s ẽ habeat animã virginalẽ ⁊ amator ẽ pudicitię/ nõ debet mediocribꝰ esse cõtentꝰ q̃ cito exolescũt ⁊ orto caumate arescũt: sed pfectas ṽtutes sequat vt lumẽ sem/piternũ habeat. p Responderũt prudẽtes/dicẽtes: Ne forte nõ sufficiat nobis ⁊ vobis. Hieroꝰ. Hoc nõ de auaricia sed de timore rñdent. Vnusq̇sq̧ enim ꝓ opibꝰ suis mercedẽ accipiet: neq̧ possunt in die iudicij aliorũ virtutes/ aliorum vitia subleuare. Et quõ tpe babylonicę captiuitatis hieremias pctõres adiuuare nõ potuit: ⁊ dr̃ ad eũ/ne oraueris ꝓ pplo isto: sic formidolosa erit dies illa/cũ vnusq̇sq̧ ꝓ semet/ipso sollicitus erit. q Ite potiꝰ ad vendẽtes ⁊ emite vobis. Chrys. Venditores olei sũt sacerdotes: q̇ vendunt doctrinã ꝓ fide pplorum: indulgentiã pro penitẽtia cõfessionis. Aliꝰ dic/venditores/ paupes: q2 p eos oleũ.i.misericordię merces acq̇rit. r Dũ aũt irẽt emere.i.dũ vellẽt facere penitẽtiã. s Venit spõsus ⁊c̃. Vñ Chrys. Cũ nõ sit docẽdi licen/tia nec tempus faciẽdę iusticię vł agendę penitẽtię/festinatio vacua erit. Hoc q̇tidie videmꝰ: sacerdotes clamãt/ finis adest/ mors venit: ⁊ nemo audit. Cũ aũt ęgrotant ad mortem/ vo/cant sacerdotes/penitentiã volũt agere/ q̃si tã locus non esset: et vadunt vacui: quia non propter odiũ peccati/ sed ꝓpter mortis timorẽ volunt penitẽtiam agere. s Venit spõsus. Gre gorius. O si sapere possẽt i palato cordis q̇d admirationis ha/bet qd̃ dr̃/ venit spõ sus: quid dulcedi/nis/ intrauerũt cũ eo: quid amaritudi/nis/ ⁊ clausa est ia/nua. t Et q̃ paratę erãt.i.q̃ habebãt testi monium bonę cõsciẽtię. v Intrauerũt cũ eo ad nuptias. De his nuptijs ⁊ appara/tu dicit Apoc.xix.b. Venerũt nuptię agni et vxor eius pparauit se: et datũ ẽ illi vt co/opiat se byssino splen/dẽti ⁊ candido. x Et clausa ẽ ianua/misericordię.s.nullis pcibus apienda/adeo vt eiꝰ misericordia ineffabilis tũc videat inexorabilis. Augꝰ. Nõ enim post iudicium patet precũ aut meritorũ locus. Apoc.iij.b. Qui habet clauem dauid claudit ⁊ nemo apit. y Nouissi/me ṽo veniunt ⁊ reliquę virgines. Nec Hieroꝰ nec Rab. ponit/ ṽo/ vł/ autẽ. Nouissime veniũt: qui tardã peni/tentiã agere ⁊ ꝓus nolunt: Cõtra illud Eccl.v.b. Ne tardes cõuerti ad dñm: ⁊ ne differas de die in diẽ. Chrys. Nihil ꝓ/dest ex necessitate repetita cõfessio eiꝰ q̇ ex volũtate nec cõfes/sus est semel: Nã volũtaria cõfessio etiã modica sufficit deo: ex necessitate autẽ nec magna. z Dicentes: Dñe dñe aperi nobis. Tertiũ dñe deest: de quo aplus: Nemo põt dicere dñs iesus nisi i spũsãcto.j.Corinth.xij.a. a At ille respondens ait: Amẽ dico vobis: nescio vos.i.non agnosco. Chrys. Hoc verbũ gehenna difficiliꝰ ẽ. Vbi sunt q̇ dicũt circa finem dabo quę habeo. b Vigilate itaq̧ q2 nescitis diẽ neq̧ horã.i.de aduẽtu iudicis ⁊ obitu vestro incerti estis. Vigilate. Propter hoc verbũ/totã parabolã dixit. c Sicut enim homo ⁊c̃. Alia pabola de eodẽ. Cõ tinua: Quasi vere nescitis horã neq̧ diẽ/sicut peregre ꝓfi/ciscens ⁊ seruis suis talenta distribuẽs incertũ est de sui redi/tus tpe: Et hoc est: c Sicut enim hõ.i.christus: d Pe/regre ꝓficiscẽs/ad patriã cęlestẽ. Vñ Prouer.vij.c. Nõ est vir in domo sua: abijt via longissima: sacculũ pecunię secũ tulit ⁊c̃. e Vocauit/ inspirando/ p̄dicando/ ꝓmouendo: f Seruos suos/doctores/p̄dicatores/p̄latos: vt seruirent sibi ⁊ suis. g Et tradidit illis bona sua. Bona fortu/nę: bona naturę: bona gratię ad dispensandũ: tandẽ traditurꝰ bona glorię ad fruendũ. h Et vni dedit quinq̧ talẽta. Quinq̧ talẽta data p̄latis/sunt officiũ instructiõis/ coertio/nis/ institutiõis/interpellationis/sacramẽtatiõis. Dedit etiã quinq̧ talẽta: naturã in opatione/ gratiã in coopatione: scri/pturas in eruditione: figuras in educatione: exempla sancto/rũ in imitatione. Itẽ quinq̧ talẽta sunt paupertas: infirmitas: cõtumelia: iniuria: mors. i Alij autẽ duo. Duo data sũt minoribus: officiũ interpellatiõis ⁊ sacramẽtatiõis. k Alij ṽo vnũ. Vnũ datũ oĩbꝰ/cura suipsius. l Vnicuiq̧ sm̃ ꝓpriã virtutẽ. Eph.iiij.b. Vnicuiq̧ enim nostrum data ẽ gra/tia sm̃ mensurã donatiõis christi. Scd̃m ꝓpriã virtutẽ. Chrys. Ne supra virtutẽ opus iniũgẽs/ipse causa ruinę exi/steret. Et ꝓfectus est statim. m Abijt aũt q̇ quinq̧ talenta accepat ⁊ opatꝰ est i eis: ⁊ lucratus est alia quinq̧. Primi talẽti.i.paupertatis sũt quinq̧ lucra.s.mũdicia/

Ps.11. (margin, left)
Luc.13.e. Marci.13.d. B Luc.19.b. (margin, right)

a Mõrã aũt faciente sponso/ b dõrmitauerũt oĩs ⁊ dõrmi/ c erũt. d Mẽdia autẽ nocte clã/ e f mor factus est: eccẽ sponsus g venit/ẽxite obuiã ei. h Tũc sũr i rexerũt omnẽs virgines illę: k ⁊ ornãuerũt lampades suas. l m Fatuę autẽ sapiẽtibus dixẽ/ n rũt: Dãte nobis de oleo ve/ o stro: q2 lãmpades nostrę ex/ p tinguunt. Rẽspõderũt pru/dentes/dicẽtes: Ne forte nõ q sufficiat nobis et vobis: itẽ potius ad vendẽtes et emite r vobis. Dũm aũt irẽt emere: s t vẽnit sponsus/et q̃ę paratę v erant intrãuerũt cum eo ad x nuptias: et clãusa est ianua. y Nouissime ṽo veniũt ⁊ reli/ z quę virgines/dicẽntes: Do/mine domine/ aperi nobis. a At illẽ respõdens ait: Amẽ dico vobis/ nescio vos. Vi/ b gilãte itaq̧ quia nescitis diẽ c neq̧ horã. Sicũt enim homo d e pegrẽ ꝓficiscens vocãuit ser f g uõs suos: ⁊ trãdidit illis bo/ h na sua. Et vni dẽdit q̇nq̧ ta/ i k lenta: ãlij autem duo: ãlij ṽo l vnũ: vnicuiq̧ sm̃ ꝓpriã vir/tutem: et ꝓfectus est statim. m Abijt aũtem qui quinq̧ ta/lenta accẽperat: ⁊ opatꝰ ẽ in eis: ⁊ lucratꝰ est alia quinq̧.

 ¶ securitas/pax/

g securitas/pax/hūilitas/expeditio. Secūdi talēti.i.infirmita/
tis ſūt q̄ttuoꝛ lucra: Sui cognitio:fratris compaſſio:carnis
hūiliatio:ſpiritus exaltatio. Tertij talēti.i.cōtumelię ſūt tria
lucra.ſ.ſupbię repꝛeſſoꝛiū:patiētię aſpſoꝛiū:culpę extersoꝛiū.
Quarti talēti.i.iniurię duo ſunt lucra.ſ.curaꝝ alleuiatio: coꝛ/
dis coadunatio. Quī/
ti talēti.ſ.moꝛtis/vnū
eſt lucrū.ſ.timoꝛ dei.
Silr̄ q̄ duo accę/
pat: lucrat⁹ ē alia
duo. b Qui au/
Luc.19.c. tem vnū accępat/
abiēs fodit in trā.
Multi fodiūt Nota ꝙ fodit piger ꝑ/
dicatoꝛ: ſic hic dicit.
Item fęlicitas. Pſ̄.
†Pſ̄.93. Donec fodiatur pec/
catoꝛi fouea. Glo. di/
cit: Fęlicitas fouea ē.
Itē luxurioſus. Pꝛo/
uerb.xxiij.c. Fouea
ꝓfunda eſt meretrix.
Itē fur. Job.xxiiij.c.
Perfodiūt i tenebꝛis
domos. Itē auarus.
Pſ̄. Incenſa igni et
ſuffoſſa. Eſa.xxxiij.d.
Ibi habuit foueā he/
ric⁹. Itē moꝛs. Luc.
xij.e. Si ſciret paterfa
milias q̄ hoꝛa fur ve/
niret/vigilaret vtiq; ꝛ
nō ſineret ꝑfodi domū
ſuā. Itē diabol⁹. Eſa.
xxxvij.e. Ego fodi et
Pſ̄.21. bibi aquā:dic̄ diabol⁹. Itē iudęi. Pſ̄. Foderūt man⁹ meas.
Itē q̄ addiſcūt prudētiā ſęcli. Exo.vij.d. Foderūt ęgyptij ꝑ
circūitū flumīs aquā vt biberēt. Itē adulatoꝛ. Tob.viij.b.
Accerſiri iuſſit raguel ſuos ſuos ꝛ abieꝛt cū eo vt foderēt ſe/
pulchꝛ. Tobias iterꝑtat̄ bon⁹:ſui raguelis adulatoꝛes. Itē
ſtult⁹. Pꝛouer.xvj.d. Vir iſiplēs fodit malū. Itē i bono de/
fodit. Eſa.v.b. Nō putabit ꝛ nō fodiet. Itē ꝑdicatoꝛ ferro i/
crepatiōis. Luc.xiij.b. Dimitte illā ꝛ h̄ anno vſq; dū fodiam
circa illā. Eccl.xlviij.c. Fodit ferro rupē:dr̄ de ęzechia.i.du/
rū coꝛ. Itē ſcholaris ſcrutinio. Gen.xxvj.d. Foderūt in toꝛ/
rēte ꝛ reppererūt aquā viuā. Toꝛrēs ſacra ſcptura. Sz Luc.
xvj.a. Fodere nō valeo:dicit mal⁹ ſeru⁹. Itē cōfeſſoꝛ inq̄ſiti/
one. Gen.xxxv.a. Dederūt ei oēs deos alienos ꝛ inaures q̄
habebāt i aurib⁹ coꝝ:at ille fodit eos ſb terebintho:qꝛ pecca/
toꝛ dic̄ ſacerdoti peccata ſua:ꝛ ipſe in noīe chꝛiſti fodit ſub te/
rebintho crucis. Itē ſacerdos ferro cōpunctionis.iij. Reg.
xviij.f. Foſſa aquęduct⁹ repleta ē. Itē clauſtralis ſepulchꝛū.
Job.xj.d. Defoſſus ſecur⁹ doꝛmies. Et eiuſdē.iij.d. Quaſi
effodiētes theſaurū/gaudētq; vehemēter cū iuenerint ſepul/
chꝛū. Itē expoſitoꝛ. Nūeri.xxj.d. Pute⁹ quē foderūt ꝑnci/
pes. b Et abſcōdit pecuniā dn̄i ſui: Cōtra illud Eccl.
xx.d.et.xlj.c. Sapiētia abſcōſa ꝛ theſaur⁹ iuiſus:q̄ vtilitas i
vtriſq;. Itē Exo.xvj.e. Māna ſuatū cōputruit. c Poſt
multū vo tp̄is/qd̄ ē ab aſcēſiōe dn̄i vſq; ad iudiciū. d Ve/
nit dn̄s ſuoꝝ illoꝝ/ad iudiciū. e Et poſuit rationē
cū eiſ. Luc.xvj.a. Redde rōnē villicatiōis tuę. f Et ac/
cedēs q̄ quiq; talēta accępat ꝛc̄. Chꝛyſ. Cōfitet̄ gr̄ifice
ꝛ totū ei repoꝛtāt/qm̄ ab ipſo ſuſpſert.q.d.nec modicā iuſticiā
facere potuiſſemus/niſi fuiſſet gr̄a tua nobiſcū.j. Coꝛ.xv.b.
Pl⁹ oīb⁹ laboꝛaui: Nō aūt ego/ſ3 gr̄a dei mecū. g Ait illi
dn̄s ei⁹: Euge ſerue bone ꝛ fidelis. Hoc eſt ꝯ illos qui
etiā poſt bn̄facta ꝓuocāt ſeruiētes ſuos. Cōtra q̄s.ſ.xxiij.d.
Quis putas ꝛc̄. Eſa.lx.d. Minim⁹ erit i mille: ꝛ paruul⁹ i gen
tē foꝛtiſſimā. Euge. Chꝛyſ.i.bonū ſit tibi. h Quia ſup
pauca fuiſti fidelis. Ecce ꝙ dn̄s vocat ꝛ dicit parua quę
dat homi/licz ſint magna. l Supꝛa multa te cōſtituā.

a Similit̄r q̄ duo accępat/lu/
cratus eſt alia duo. Qui aūt
vnū accępat/abiens fodit in
b terrā:ꝛ abſcōdit pecuniā dn̄i
c ſui. Poſt multū vo tempis
d venit dn̄s ſeruoꝝ illoꝝ:ꝛ pō
e
f ſuit rationē cū eis. Et accē/
dens qui quiq; talenta accę/
perat:obtulit alia quiq; talē/
ta/dicēs: Dn̄e quiq; talenta
tradidiſti mihi: ecce alia qn/
g q; ſuplucrat⁹ ſū. Ait illi dō/
min⁹ eius: Euge ſerue bone
h ꝛ fidelis: qꝛ ſup pauca fuiſti
i fidelis/ ſupꝛā multa te cōſti/
k tuā: intrā in gaudiū dn̄i tui.
l Accēſſit aūt ꝛ q̄ duo talenta
accępat/et ait: Dn̄e duo ta/
lēta tradidiſti mihi: ecce alia
duo lucrat⁹ ſum. Ait illi dn̄s
eius: Euge ſerue bone ꝛ fide
m lis:qꝛ ſupēr pauca fuiſti fide

n lis/ ſupꝛā multa te cōſtituā:
intra in gaudiū domini tui.
o Accēdens autē ꝛ qui vnum
talētū accęperat/ꝛ ait: Do/
mine ſcio/quia homo durus
p es:mētis vbi non ſeminaſti/
q ꝛ congrēgas vbi non ſparſi/
r
s ſti:ēt timens ābij ꝛ abſcōndi
t talentū tuum in terra: Ecce
v habes qd̄ tuum eſt. Rēſpō/
dens autē domin⁹ eius/dixit
x
y ei: Serue male ēt piger: ſciē/
bas quia meto vbi nō ſemi/
z no:et cōgrēgo vbi nō ſparſi.
a Opoꝛtūit ergo te pecuniam
b meā cōmittēre nūmularijs:
c ꝛ vēniēs ego recepiſſem vti/
q; quod meum eſt cum vſu/
d ra. Tollitē itaq; ab eo talen/
e tum/et dāte ei qui habet de/
f
g cem talēta: Omni ēnim hā/
h
i benti dābitur ēt abundabit:

Eſa.lxiiij.b. Qd̄ oculus nō vidit ꝛc̄. k Intra in gaudiū
dn̄i tui/vt ex omi pte ſit gaudiū. Surſū viſio dei: deoꝛſū vi/
ſio inferni: int⁹ gl'ia ꝯſcię: exteri⁹ decoꝛ oīs creaturę. Chꝛyſ.
Nō dixit/itra ad gaudiū/ſ3 i gaudiū: vt poſſeſſoꝛ ſit gaudij ñ
ſpectatoꝛ: iā nō miſter in gaudio: ſed pꝛiceps gaudioꝝ. Job.
xij.d. Volo vt vbi
ego ſū/illic ſit ꝛ mini/
ſter me⁹. l Acceſ/
ſit aūt et q̄ duo ta/
lenta accępat ꝛc̄.
C
Euge ſerue bone
et fidelis. Eſt euge
exultatoꝛium. Ezech.
xxv.a. Pꝛo eo ꝙ di/
xiſti: euge euge ſup ſā/
ctuariū meū ꝛc̄. Irri/
ſoꝛiū. Pſ̄. Dilatauē/ †Pſ̄.34.
rūt ſup me os ſuū: di/
xerūt/euge euge. Adu
latoꝛiū. Pſ̄. Ferāt cō †Pſ̄.39.
feſtim cōfuſionē ſuā q̄
dicūt mihi euge euge.
Nec dicāt deuoꝛabi/ †Pſ̄.34.
mus eū. m Qꝛ ſup
pauca fuiſti fide/
lis.ij. Coꝛ.iiij.d. Id
qd̄ i pſenti ē momēta/
neū ꝛ leue ꝛc̄. Ro.viij.
d. Nō ſt ꝯdigne paſ/
ſiōes ꝛc̄. n Supꝛa
mlta te ꝯſtituā/in/
tra in gaudiū/dn̄i S.13.b.
tui. Silr̄ gaudiū ha/ Marci.4.c.
bēt q̄ de q̄nq; ꝛ duob⁹ Luc.8.c.
lucrū fecerūt:qꝛ retribu
toꝛ nō ꝯſiderat lucri magnitudinē/ſ3 ſtudij volūtatē. o Ac/
cedēs aūt ꝛ q̄ vnū talētū accępat/ꝛ ait: dn̄e ſcio qꝛ
hō dur⁹ es: qꝛ ardua ē via q̄ ducit ad vitā. S.vij.b. p Metē
vbi nō ſeminaſti: ꝑcidēs falce iudicij eos qb⁹ legē nō cō/
miſiſti. q Et ꝯgregas vbi nō ſparſiſti.i. ꝯgregas i re/
gno tuo gētiles: qb⁹ nō ſparſiſti margaritas ſcpturaꝝ: ſic iu/
dęis p te.ſ. r Et timēs/duriciā tuā: s Abij/ p liberū ar/
bitriū: t Et abſcōdi talentū tuū i trā: Ecce habes
qd̄ tuū ē. Chꝛyſ. Et ſi talentū nō pdidit/tn̄ re⁹ ē dāni: ſic q̄
cauſa ſeminādi ſemē accipiēs tpe ſeminatiōis nō ſemiauerit/
dn̄o ſuo damnū facit: ꝛ ſi ſemē nō pdiderit/quātū poterat lu/
crū facere ſi opoꝛtuno tpe ſemiaſſet. v Rn̄dens aūt dn̄s
ei⁹ dixit ei: Serue male. Chꝛyſ. Vere mal⁹: q̄ largitatē
vocat volētiā. x Et piger. Pꝛouer.vj.b. Vſq;quo piger
doꝛmies: Qn̄ cōſurges de ſomno tuo: y Sciebas quia
meto vbi nō ſemio: multo foꝛti⁹ vbi ſemino. z Et con/
grego vbi nō ſparſi. Interlin. Quia ab his exigo qb⁹ nō
cōmiſi ad erogandū. a Opoꝛtuit ḡ te pecuniā meā.i.
ſermonē meū: b Cōmittere nūmularijs.i. auditoꝛib⁹ q̄
qd̄ andiūt opant̄. c Et veniēs ego recepiſſem vtiq;
qd̄ meū eſt cū vſura.i. te ꝛ illos q̄s acquiſiſſes. Pꝛouer.
xix.c. Fenerat̄ dn̄o q̄ miſeret̄ paupis: ꝛ viciſſitudinē ſuā red/
det ei. Eccl.xxix.a. Qui facit miſcoꝛdiā fenerat̄ pximo ſuo. Hie/
re.xv.c. Nō feneraui nec fenerauit mihi quiſq;. d Tollite
itaq; ꝛc̄. Poſita duplici culpa ſerui inutilis.ſ. toꝛpe i exequē
do: ꝛ ſupbia i excuſando: ſubdit de ei⁹ duplici pęna. Vna i p/
ſenti: qꝛ talentū intelligētię ei aufert̄.i. ꝓ eius abuſu infatuat̄:
vel.i. ex itelligētia ſciētię nullā pcipit ꝯſcię iocūditatē: nō ha/
bēs ſapiētiā a ſapoꝛe. Alia i futuro: qn̄ patiet̄ tenebꝛas exteri/
oꝛes. Dicit ḡ: Tollite itaq; talentū ab eo.i. intellectū.
e Et date ei q̄ habet decē talēta. Pꝛouer.xx.c. Tolle
pign⁹ ab eo q̄ ſpopōdit ꝓ extraneo. f Si enī habēti da/
bit/ſollicitudinē miniſtrādi verbū dei. Vel/ g habēti/chari
tatē: h Dabit/gr̄a vel augmentū charitatis. i Et abū/
dabit.i. poſt augmētū/pfectionē charitatſ habebit. Eo etiā
ꝙ dr̄/habēti dabit ꝛ abūdabit/notant̄ tria.ſ. habit⁹ cha

ritatis/ ⁊ eius augmentū/ ⁊ ꝑfectio. Charitas em̄ sine merito habet: habita augeri meret: aucta ꝑficiet. a Ei aūt q̄ nō habet/ sollicitudinē mīstrādi verbū dei. Uel/ Qui nō habet/ charitatē/ b Et qđ videt habere auferet ab eo. Hiero⁹. Elegāter etiā qđ videt inquit habere auferet ab eo:

Quisq̄s em̄ sine fide
christi ē/ ei debet ipu/
tari ꝙ male eo vsus ē.
c Et inutilē seruū
eijcite i tenebras
exteriores ⁊c̄. Idē
s. viij. b. xiij. f. et. g. xx/
ij. b. xxiiij. d. d Cū
aūt venerit ⁊c̄. Di/
cto q̄d ante iudiciū/ di
cit q̄d in iudicio. Dicit
ḡ: Cū aūt venerit
fili⁹ hois. Nota ꝙ
venit fili⁹ dei in mūdū
ꝑ carnis assumptionē
ad saluādū. Uñ Joh.
xij. g. Nō veni vt iudi
cem mundum: sed vt
saluificem mūdū. Itē
in mentem per gratie
infusionē ad iustifican
dū. Job. ix. b. Si ve/
nerit ad me nō videbo
eū. Itē ad iudiciū ad
disceptādū. Joh. xvj
b. Cum venerit ille ar/
guet mundū. e In
maiestate sua. i. in
diuinitate sua q̄ iudi/
cabit q̄ ꝑus venit i hu
militate. f Et oīs
angeli eius cū eo.
Esa. iij. c. Dñs ad iudi
ciū veiet cū seniorib⁹
ꝑpli sui/ ⁊ ꝑncipib⁹ ei⁹.
g Tūc sedebit sup
sedē maiestatis sue. i. sup ecclīaȝ i q̄ tūc apparebit oīpotētia ei⁹. Esa. lxvj. a. Celū sedes mea ē: ⁊ t̄ra scabellū pedū meoꝝ. h Et cōgregabūt/ ꝑ angelos. i Ante eū oēs gentes. Uñ Johel. iij. a. Cōgregabo oēs gentes ⁊ deducā eas in valle iosaphat: ⁊ disceptabo ibi cū eis sup ꝑp̄lo meo ⁊ hereditate mea isrl̄. Ro. xiiij. b. Oēs stabim⁹ ante tribunal christi. j. Corinth. xv. g. Oēs quidē resurgem⁹. ij. Corinth. v. b. Oēs enim nos manifestari oportet ante tribunal christi: vt referat vnusq̄sq̄ ⁊c̄. k Et sepabit eos ab inuicē: merita omniū discernēdo: loca varia assignādo. Nā hos a dextris/ illos a sinistris ponet: diuersis appellatiōib⁹ nominādo. Nā istos oues/ illos hedos vocabit. Illos damnādo in inferno: istos glorificādo in paradiso. Osee. xiij. d. Cōsolatio abscōdita est ab oculis meis: q2 ipse inter fratres diuidet. Prouer. xxvj. b. Judiciū determinat causas. l Sicut pastor segregat oues ab hedis. i. bonos a malis. Ipse em̄ ē pastor: Joh. x. b. m Et statuet oues q̄dē. i. fetosas. i. opib⁹ fecūdos et simplices sine malo. s. x. b. Ecce ego mitto vos sic̄ oues inter lupos. n A dextris/ suis. Chrys. A dextris sūt qui q̄rūt eterna: a sinistris q̄ querunt p̄sentia. Nā ꝑ dexterā significant eterna: ꝑ sinistrā tēpalia. Cañ. ij. b. Leua ei⁹ sb capite meo: ⁊ dextera illi⁹ amplexabit me. o Hedos aūt a sinistris. Sic notat ꝙ gloriā tēpaliū habuerūt. p Tunc dicet rex/ regum. Apoc. xix. c. Rex regū ⁊ dñs dominantiū. q His q̄ a dextris ei⁹ erūt: Uenite bñdicti patris mei. Prouerb. xxij. b. Qui ꝓnus est ad miscōiā bñdicet: de panib⁹ em̄ suis dedit paupi. r Possidete. Hec possessio sequit benedictionē. Sȝ Gen. iiij. b. Cain possessionē sequit malediccio: Maledict⁹ eris sup terrā. s Paratū vobis

a
b Ei aūt q̄ non hȝ: ⁊ qđ videt
habere auferet ab eo. Et in/
c utilē seruū eijcite i tenebras
exteriores: illic erit flet⁹ ⁊ stri
d dor dentiū. Cū aūtē venerit
e fili⁹ hoīs in maiestate sua:
f ⁊ oēs angeli ei⁹ cū eo: tūc se/
g debit sup sedē maiestatis sue:
h
i ⁊ ꝯgregabunt ante eū oēs gē
k tes: et sepabit eos ab inuicē:
l sicut pastor segregat oues ab
m hedis. Et statuet oues q̄dē a
n
o dextris suis: hedos aūt a si/
p
q nistris. Tūc dicet rex his qui
a dextris ei⁹ erūt: Uenite bñ
r dicti patris mei/ possidete pa
s
t rātū vobis regnū a cōstituti/
v
x one mūdi. Esuriui em̄ ⁊ de
distis mihi māducare. Siti/
y
z ui ⁊ dedistis mihi bibere. Ho
a spes erā ⁊ collegistis me. Nu
b dus/ ⁊ cooꝑuistis me. Infir/
c mus/ ⁊ visitastis me. In car/
d
e cere eram: ⁊ venistis ad me.
f Tūc rñdebūt ei iusti/ dicen/
tes: Dñe q̄ñ te vidim⁹ esuri/
entē ⁊ pauim⁹/ sitiētē ⁊ dedi/
mus tibi potū: Q̄ñ aūt te vi/
dim⁹ hospitē et colligim⁹ te:
aut nudū ⁊ cooꝑuim⁹ te/ aut
q̄ñ te vidim⁹ infirmū/ aut in
carcere/ ⁊ venimus ad te: Et
rñdens rex dicet illis: Amē
dico vobis q̄ ādiu fecistis vni
de his fratrib⁹ meis minimis
g
h mihi fecistis. Tūc dicet rex ⁊
his q̄ a sinistris erūt: Discedite
a me maledicti i ignē eternū:
i q̄ parat⁹ ē diabolo ⁊ angelis
eius. Esuriui em̄ et nō dedi/
stis mihi māducare. Sitiui ⁊
nō dedistis mihi potū. Ho/
spes erā ⁊ nō collegistis me.
Nudus ⁊ nō operuistis me.
Infirm⁹ ⁊ in carcere: ⁊ nō vi
sitastis me. Tūc rñdebūt ei
⁊ ipsi dicētes: Dñe q̄ñ te vi/
dimus esurientē/ aut sitientē/
aut hospitē/ aut nudū/ aut i/
firmū/ vel in carcere ⁊ nō mi/
nistrauim⁹ tibi: Tūc rñdebit
illis/ dicēs: Amē dico vob:
k q̄ādiu nō fecistis vni de mino/
rib⁹ his/ nec mihi fecistis. Et
ibunt hi in suppliciū eternū:
iusti aūt in vitā eternā.

regnū. Ergo omnes boni erūt reges: Uerū est/ Apoc. j. b. Princeps regū terre q̄ dilexit nos ⁊ lauit nos a peccatis nostris i sanguie suo: ⁊ fecit nos reges ⁊ sacerdotes. j. Pet. ij. b. Uos estis gen⁹ electū regale sacerdotiū. t A cōstitutiōe mūdi. Eph. j. a. Bñdictus de⁹ ⁊ pater dñi nr̄i iesu christi q̄
benedixit nos in omni
bñdictiōe spūali in ce/
lestib⁹: sicut elegit nos
i ipso ante mūdi cōsti
tutionē. v Esuriui
em̄. Esuriui in me sa/
lutē hoim. Joh. xix. f.
Sitio. x Et dedi/
stis mihi māduca/
re/ vosipsos: credēdo/
operando. Act. x. c.
Macta et manduca. s. 7. d.
Itē/ v Esuriui/ in Luc. 13. f.
meis iusticiā. s. v. a.
Beati q̄ esuriūt et si/
tiunt iusticiā. x Et
dedistis mihi mā/
ducare/ eos adiuuā/
do/ inuitādo/ cōgratu/
lādo. Itē/ v Esuri/
ui/ in meis panē do/
ctrine. Amos. viij. d.
Mittā famē in terrā:
nō famē panis nec si/
tim aque: sed audiēdi
verbū dei. x Et de/
distis mihi mādu/
care/ eos erudiendo.
Prouerb. xxv. c. Si
esurit inimic⁹ tu⁹ ciba
illū. Itē/ v Esuriui/
i meis panē materialē. Job. 5. c.
x Et dedistis mihi
māducare/ paupes
reficiēdo. y Sitiui/
in meis potū sapiētie.
z Et dedistis mihi bibere. Eccl. xv. a. Aq̄ sapiētie salutaris potauit illū. a Hospes erā ⁊ collegistis me. Eccl. xxix. d. Trāsi hospes ⁊ orna mēsā: ⁊ q̄ i manu tua habes ciba ceteros. b Nud⁹ ⁊ cooꝑuistis me. Infirm⁹ ⁊ visitastis me. Eccl. vij. d. Nō te pigeat visitare infirmū. Jaco. j. d. Religio mūda ⁊ imaculata apud deū ⁊ patrē: hec ē/ visitare pupillos ⁊ viduas i tribulatiōe eoꝝ. c In carcere erā/ miserie/ culpe: d Et venistis/ mēte ⁊ corpe: e Ad me/ cōsolandū/ liberādū. Sex aūt opa miscōie hic tāgunt. s. visitare infirmos: potare sitibūdos: cibare famelicos: redimere captiuos: vestire nudos: recipe ꝑegrinos. Septima ē Tob. ij. a. Sepelire mortuos. Unde versus: Uisito/ poto/ cibo/ redimo/ tego/ colligo/ condo. f Et tūc rñdebūt ei ⁊c̄. vsq̄ ibi: de his fratrib⁹ meis minimis. Hoc dicit: q2 nō oēs minimi sunt fratres ei⁹. Eccl. xix. d. Est q̄ nequit se hūiliat. s. xij. d. Quicūq̄ fecerit volūtatē patris mei q̄ in celis est: ipse me⁹ frater ⁊ soror ⁊ mat ē. g Mihi fecistis. Esa. xxviij. c. Hec reqes mea/ reficite lassū: ⁊ h̄ ē refrigeriū meū. h Tūc dicet rex ⁊ his q̄ a sinistris erūt: Discedite a me maledicti i ignē eternū. Rab. Si sterilitas in ignē mittit/ rapacitas q̄d meret: Et si iudiciū sine miscōia fiet ei q̄ nō fecit misericordiā: quale iudiciū erit ei q̄ fecit rapinā: Aut q̄d recipiet q̄ aliena tulit/ si semꝑ ardebit q̄ sua non dedit: In ignē eternū. Hiero⁹. Prudens lector intende ꝙ supplicia eterna sunt: ⁊ ꝙ vita eterna nō habet ruinā. i Qui parat⁹ ē diabolo ⁊ angelis ei⁹. Esa. xxx. g. Ab heri ꝑparata ē topheth a rege ꝑparata. k Uni de minorib⁹ his. Chrysostomus: Quid dicis: Fratres tui sunt et eos minimos vocas: Propter hoc em̄ fratres sunt: q2 hūiles: q2 abiecti.